

Podpora rozvoje
Olomouckého kraje

PŘÍLOHA 3

Analýza zajištění veřejných služeb na území kraje

zpracovatel analýzy RAR SM

ve spolupráci se společností

BermanGroup
economic development services

KVĚTEN 2010

OBSAH

1	Analýza zajištění veřejných služeb na území Olomouckého kraje.....	3
1.1	Rozvoj podnikání, s cílem zlepšení hospodářské struktury a vytváření nových nebo stabilizací ohrožených pracovních míst.....	3
1.2	Rozvoj lidských zdrojů a další opatření v oblasti trhu práce, například zvyšování kvalifikace, zabezpečování vzdělávání a rekvalifikací	10
1.3	Výzkum a technologický vývoj přispívající k celkovému rozvoji regionu se zřetelem na podporu zavádění nových technologií a inovací a posilování kapacit výzkumu a vývoje	24
1.4	Rozvoj cestovního ruchu	27
1.5	Zlepšování vybavení regionu infrastrukturou a zajištění dopravní obslužnosti.....	31
1.6	Rozvoj tělovýchovných, sportovních a mládežnických aktivit a kultury včetně památkové péče	37
1.6.1	Rozvoj tělovýchovných, sportovních a mládežnických aktivit	37
1.6.2	Rozvoj kultury včetně památkové péče.....	40
1.7	Rozvoj občanské vybavenosti, včetně zařízení pro tělovýchovu, sport, mládež a aktivity občanů v jejich volném čase, rozvoj služeb s cílem uspokojování potřeb občanů	47
1.8	Rozvoj služeb sociální péče a sociální pomoci	47
1.9	Zajištění dostupnosti a zlepšování úrovně poskytování zdravotnických služeb.....	51
1.10	Opatření k ochraně životního prostředí, omezování vlivů narušujících krajinu a udržení kulturní krajiny	58
1.11	Vznik právnických osob a tvorba programů v regionu sloužících k jeho celkovému rozvoji	107
1.12	Provádění pozemkových úprav	108
1.13	Další cíle a služby vedoucí k podpoře regionálního rozvoje	110

1 Analýza zajištění veřejných služeb na území Olomouckého kraje

Tato kapitola si klade za cíl provést analýzu zajištění veřejných služeb na území kraje. Bude se jednat o veřejné služby uvedené v § 3 zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. Analýza určí, které veřejné služby jsou zajišťovány z úrovně státu, kraje, obcí a jimi zřizovaných organizací. Stejně tak bude popsáno, jakým způsobem je určitá služba poskytována Olomouckým krajem, zda ji zajišťuje vlastními prostředky, zřizuje k tomuto účelu příspěvkové organizace, či zajišťuje nákupem služeb od jiných subjektů, apod.

Podpora regionálního rozvoje je podle §3 zákona č. 248/2000 Sb., zaměřena na:

- a) rozvoj podnikání, s cílem zlepšení hospodářské struktury a vytváření nových nebo stabilizací ohrožených pracovních míst,
- b) rozvoj lidských zdrojů a další opatření v oblasti trhu práce, například zvyšování kvalifikace, zabezpečování vzdělávání a rekvalifikací, zajišťování souladu dosaženého vzdělání a kvalifikace s potřebami trhu práce a hospodářského a sociálního rozvoje regionu,
- c) výzkum a technologický vývoj přispívající k celkovému rozvoji regionu se zřetelem na podporu zavádění nových technologií a inovací a posilování kapacit výzkumu a vývoje tam, kde je to pro rozvoj regionu nutné,
- d) rozvoj cestovního ruchu,
- e) zlepšování vybavení regionu infrastrukturou a zajištění dopravní obslužnosti,
- f) rozvoj tělovýchovných, sportovních a mládežnických aktivit a kultury včetně památkové péče, pokud vytváří nová pracovní místa,
- g) rozvoj občanské vybavenosti, včetně zařízení pro tělovýchovu, sport, mládež a aktivity občanů v jejich volném čase, rozvoj služeb s cílem uspokojování potřeb občanů v únosně dostupné vzdálenosti,
- h) rozvoj služeb sociální péče a sociální pomoci,
- i) zajištění dostupnosti a zlepšování úrovně poskytování zdravotnických služeb,
- j) opatření k ochraně životního prostředí, omezování vlivů narušujících krajinu a udržení kulturní krajiny,
- k) vznik právnických osob a tvorbu programů v regionu sloužících k jeho celkovému rozvoji,
- l) provádění pozemkových úprav,
- m) dosažení dalších cílů u regionů uvedených v § 4 odst. 2 písm. b), jsou-li v souladu s důvody, pro něž byl region vymezen,
- n) dosažení jiných cílů stanovených v programu rozvoje územního obvodu kraje u regionů v tomto programu vymezených.

V následujícím textu bude prvních dvanáct veřejných služeb – tj. v bodech a) až l) popsáno ve struktuře, která byla definována na úvod této kapitoly. Poslední subkapitola bude obsahovat další cíle a služby vedoucí k podpoře regionálního rozvoje (činnosti v oblasti územního plánování, krizového řízení, atd.), které zajišťuje Olomoucký kraj.

1.1 Rozvoj podnikání, s cílem zlepšení hospodářské struktury a vytváření nových nebo stabilizací ohrožených pracovních míst

Podnikatelské subjekty hrají významnou úlohu při vytváření nových pracovních příležitostí a všeobecně působí jako faktor sociální stability a ekonomického rozvoje. Jsou velmi citlivé na kvalitu podnikatelského prostředí, které je tvořeno širokou škálou podmínek pro podnikání v oblasti legislativy, institucionální infrastruktury a fungování trhů. Je třeba ho chápat jako soubor vnějších faktorů ovlivňujících ekonomické postavení, motivaci a chování konkrétních podnikatelských subjektů. Kvalitní a zároveň přívětivé podnikatelské prostředí je jednou ze

základních podmínek růstu konkurenceschopnosti podniků a je základním předpokladem růstu konkurenceschopnosti ekonomiky.

Na vytváření podnikatelského prostředí se podílejí zejména státní orgány reprezentované zákonodárnými sbory a ministerstvy a jim na úroveň postavenými orgány státní správy, státem zřízené nebo státem podporované instituce a agentury, soudy, orgány veřejné samosprávy, vzdělávací zařízení všech typů, výzkumná a vývojová pracoviště, subjekty působící v oblasti peněžnictví, banky, pojišťovny, instituce kapitálového trhu, leasingové společnosti, podnikatelská samospráva (komory, svazy, asociace, spolky a další) a poradenské, zprostředkovatelské a obdobné organizace, ale také tržní subjekty – reální a potenciální konkurenti a reální a potenciální kooperační partneři.

Úlohy veřejné správy na jednotlivých úrovních územní správy

Stát

Ústředním orgánem státní správy je v oblasti rozvoje podnikání Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR (MPO), které je kompetentní pro:

- průmyslovou politiku, energetickou politiku, obchodní politiku v kontextu jednotného trhu EU, proexportní politiku, tvorbu jednotné surovinové politiky a využívání nerostného bohatství,
- podporu podnikání a investování v oblasti zpracovatelského průmyslu i průmyslového výzkumu a vývoje, techniky a technologií včetně využití evropských fondů v této oblasti,
- vnitřní obchod a ochranu zájmů spotřebitelů v kontextu evropské spotřebitelské politiky,
- podporu malých a středních podniků, s výjimkou regionální podpory podnikání, a pro rozvoj živnostenského podnikání a využívání evropských fondů v této oblasti,
- technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví,
- elektronické komunikace a poštovní služby.

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR na základě zákona č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání, ve znění pozdějších zákonů, zřídilo příspěvkovou organizaci – Agenturu pro podporu podnikání a investic CzechInvest.

Předmětem její činnosti je:

- a) Zprostředkovávat popř. poskytovat podporu v oblasti malého a středního podnikání.
- b) Zprostředkovávat popř. poskytovat podporu podnikatelům na základě programů schválených vládou či ministerstvem.
- c) Vykonávat funkce určené organizace při poskytování investičních pobídek podle zákona č. 72/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- d) Podporovat příliv investic formou poskytování služeb jak potenciálním, tak již existujícím investorům.
 - Zajišťovat realizaci programu na podporu rozvoje průmyslových zón a provádět činnosti související s rozvojem, vyhledáváním a propagací průmyslových nemovitostí.
 - Plnit vybrané úkoly v oblasti spolupráce veřejného a soukromého sektoru (PPP), dotýkajících se činností vykonávaných agenturou (zejména koordinace projektů v souladu s naplňováním zájmu státu v oblasti hospodářské politiky).
 - Spolupracovat se subjekty zabývajícími se podporou podnikání.
 - Plnit další úkoly v oblasti podpory podnikání a přispívat ke zvyšování konkurenceschopnosti v průmyslu a podnikání.

- Spolupracovat při vypracování Národního rozvojového plánu ČR, spolupracovat při zpracovávání programových a implementačních dokumentů a prováděcích předpisů k jednotlivým programům.
 - Zajišťovat podporu domácím subdodavatelům a jejich propojení na nadnárodní společnosti.
 - Zajišťovat podporu rozvoje strategických služeb technologických center, inkubátorů, vědeckotechnických parků a center pro transfer technologií.
 - Prostřednictvím ministerstva aktivně spolupracovat na zlepšování podnikatelského prostředí ČR včetně návrhů legislativních změn.
 - Poskytovat a zprostředkovávat poradenské, informační a školicí služby domácím i zahraničním podnikatelským subjektům.
 - Vytvářet podmínky pro poskytování finančních podpor a jejich zprostředkování podnikatelským subjektům v ČR.
- e) Zprostředkovávat podpory z finančních prostředků EU, jakožto implementační agentura určená ministerstvem, zejména formou přípravy, implementace, monitorování, kontroly a vyhodnocení programů Phare a programů využívajících Strukturální fondy EU.
- f) Plnit úkoly pověřeného pracoviště Řídicího orgánu operačního programu MPO k využívání strukturálních fondů EU v otázkách jeho implementace.

Agentura CzechInvest založila na začátku roku 2004 síť třinácti regionálních kanceláří ve všech krajských městech. Tyto kanceláře poskytují informace o službách agentury a možnostech podpory podnikání ze strukturálních fondů EU, pomáhají firmám, které mají zájem realizovat svou investici v daném regionu a spolupracují se zástupci místní správy a samosprávy, školami a dalšími regionálními institucemi při hledání příležitostí rozvoje podnikatelského prostředí regionu.

Nejsilnější organizací zastupující podnikatelskou veřejnost v České republice je Hospodářská komora České republiky (HK ČR). Byla zřízena zákonem č. 301/1992 Sb., o Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky, a patří mezi nejvýznamnější zástupce podnikatelské sféry v ČR (přímo sdružuje více než 13 000 členů).

Hlavním posláním Hospodářské komory České republiky je podpora podnikatelských aktivit mimo zemědělství, potravinářství a lesnictví (k podpoře těchto aktivit byla zřízena Agrární komora České republiky), prosazování a ochrana zájmů a zajišťování potřeb svých členů (malých, středních a velkých podniků, OSVČ, sdružujících se v regionální síti komor a v živnostenských společenstvech). HK ČR je samostatná organizace, která působí nezávisle na politických stranách, státních orgánech a orgánech územní samosprávy.

Komory v rámci své působnosti zejména:

- a) poskytují svým členům poradenské a konzultační služby v otázkách spojených s podnikatelskou činností,
- b) organizují vzdělávací činnost a spolupracují s orgány státní správy v zajišťování informačního servisu, profesního vzdělávání a forem rekvalifikace a při řešení problémů zaměstnanosti,
- c) na základě předchozího souhlasu členů zabezpečují propagaci a šíření informací o jejich podnikatelské činnosti,
- d) dbají, aby členové komor vykonávali podnikatelskou činnost odborně a v souladu s obecně závaznými právními předpisy,
- e) navazují a rozvíjejí styky s komorami a obdobnými institucemi v zahraničí a uzavírají s nimi dohody, šíří znalosti o ekonomických podmínkách a právních předpisech týkajících se obchodních vztahů se zahraničím,
- f) zřizují a spravují zařízení a instituce na podporu rozvoje podnikání a vzdělanosti,

- g) spolupracují s podnikatelskými svazy a sdruženími na základě dohod uzavřených v souladu se statutem komor,
- h) vykonávají vlastní hospodářskou činnost na podporu řádného plnění svých úkolů,
- i) ve své působnosti se podílejí na odborné přípravě k výkonu povolání a podporují školská zařízení zřízená k tomuto účelu,
- j) šíří znalosti a informace o hospodářství, ekonomických podmínkách a právních předpisech týkajících se podnikatelských aktivit, jakož i hospodářských styků se zahraničím,
- k) reprezentují a koordinují společné zájmy podnikatelů vůči zákonodárnému sboru a jeho orgánům, vládě, ministerstvům a jiným správním úřadům a orgánům územní samosprávy i vůči jiným institucím a subjektům s činnostmi dotýkající se zájmů podnikatelů,
- l) atd.

Hospodářská komora ČR je organizačně tvořena dvěma částmi:

- a) oborovou komorovou sítí

Oborovou část tvoří živnostenská společenstva (v ČR jich je celkem 83) rozdělená dle oborů podnikání do čtyř skupin – tzv. profesních unií: Obchod a cestovní ruch, Průmysl a doprava, Služby pro podnikání a ostatní a Stavebnictví, technická řemesla a technická zařízení. Profesní unii je neformální platforma k prohloubení vzájemné spolupráce a koordinace činností společenstev v rámci celé republiky i v jednotlivých regionech.

- b) regionální komorovou sítí

Součástí regionální komorové sítě jsou okresní hospodářské komory, regionální hospodářské komory a krajské hospodářské komory. Konkrétně je HK ČR tvořena v regionální části 14 krajskými komorami, 2 regionálními a 49 okresními komorami.

V Olomouckém kraji působí vedle Krajské hospodářské komory Olomouckého kraje (KHK OK) také 5 okresních hospodářských komor (tvoří členskou základnu KHK OK). Krajská hospodářská komora Olomouckého kraje zejména:

- a) reprezentuje hospodářskou komoru na úrovni kraje jako partner krajské veřejné správy; v tomto smyslu reprezentuje všechny okresní komory v kraji,
- b) podporuje podnikatelské aktivity, chrání zájmy a zajišťuje potřeby členů komory ve vztahu k orgánům veřejné správy v kraji,
- c) usiluje o aktivizaci činnosti okresních komor v daném kraji a poskytuje jim konzultační a poradenské služby k zajištění realizace cílů a zájmů členů komory na úrovni daného kraje,
- d) koordinuje činnost okresních komor v příslušném kraji,
- e) úzce spolupracuje se státními, regionálními a podnikatelskými subjekty a všemi příslušnými orgány a institucemi na rozvoji kraje.

Kraje

Kraje v rámci své působnosti provádějí kontrolu a hodnocení účinnosti projektů realizovaných v rámci programu rozvoje územního obvodu kraje. Kraj může:

- podporovat rozvoj soukromého podnikání prospěšného pro kraj,
- vyčleňovat ze svého rozpočtu finanční prostředky určené k odstraňování závad a nedostatků v těch oblastech, které spadají do jeho působnosti, včetně odstraňování nežádoucích rozdílů uvnitř územního obvodu kraje,

- podílet se na plnění úkolů souvisejících se zaměřením podpory regionálního rozvoje a spolupracovat při tom s věcně příslušnými ústředními správními úřady, zejména při vypracování a realizaci strategie regionálního rozvoje a státních programů regionálního rozvoje, pokud se týkají jeho územního obvodu,
- spolupracovat s ostatními kraji při plnění společných cílů a úkolů podpory regionálního rozvoje.

Olomoucký kraj zajišťuje pro podnikatelské subjekty následující aktivity:

Informační a marketingové aktivity:

- prezentace investičních příležitostí pro hospodářský rozvoj a podporu podnikání (účast na veletrzích a konferencích investičních příležitostí, příprava marketingových podkladů pro investory, podnikatelské mise, vydávání publikací – např. Stavby Olomouckého kraje apod.);
- vyhledávání, monitoring a prezentace rozvojových ploch (vedení databáze průmyslových zón a podnikatelských nemovitostí), pravidelná aktualizace a zveřejňování těchto údajů;
- příprava nabídek pro investory;
- kontakty s podnikatelskými subjekty (předávání informací o programech, projektech, speciálních či zvýhodněných akcích, organizace vzdělávacích programů v oblasti projektové přípravy pro podnikatele, tvorba projektů či programů pro podnikatele – např. podpora iniciace klastrů);
- kontakty se zahraničními partnery v oblasti podnikání (vytváření podmínek pro konkrétní spolupráci podnikatelů);
- koordinace aktivit s obcemi a dalšími organizacemi a institucemi na podporu podnikání (CzechInvest, hospodářské komory, atd.).

Strategické aktivity kraje:

- příprava strategických materiálů v oblasti podnikání,
- navrhování forem podpory MSP.

Obce

Obec ve své samostatné působnosti spolupracuje s krajem při přípravě a realizaci programu územního rozvoje kraje. Ve své samostatné působnosti může:

podporovat rozvoj podnikatelských aktivit potřebných pro rozvoj regionu, například formou technické a investiční přípravy pro investory – podnikatelské subjekty,

sdužovat své prostředky se sousedními obcemi a dalšími právníckými osobami při zajišťování rozvojových programů společných více obcím.

Oblast energetiky a hospodaření s energií

Výkon státní správy v energetických odvětvích podle zákona č. 458/2000 Sb. o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon) náleží:

- a) Ministerstvu průmyslu a obchodu ČR (MPO),
- b) Energetickému regulačnímu úřadu,
- c) Státní energetické inspekci.

Ministerstvo průmyslu a obchodu

MPO jako ústřední orgán státní správy pro energetiku:

- a) vydává státní souhlas s výstavbou vybraných plynových zařízení a vyjadřuje se k výstavbě nových zdrojů a přímých vedení v elektroenergetice,

- b) zpracovává státní energetickou koncepci,
- c) zabezpečuje plnění závazků vyplývajících z mezinárodních smluv nebo ze členství v mezinárodních organizacích,
- d) informuje Komisi Evropských společenství o opatřeních přijatých v oblasti energetiky, dovozech elektrické energie, skutečnostech týkajících se kombinované výroby elektřiny a tepla, atd.
- e) zajišťuje v případě potřeby nabídkové řízení na nové výrobní kapacity,
- f) uplatňuje stanovisko k politice územního rozvoje a zásadám územního rozvoje,
- g) předává národní zprávu o stavu elektroenergetiky a plynárenství Komisi ES.

Na základě zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, MPO v rozsahu své působnosti dále:

- a) rozhoduje o přidělování dotací za podmínek stanovených nařízením vlády,
- b) sleduje vývoj účinnosti užití energie a energetické náročnosti budov a působí na snižování její spotřeby a snížení negativních dopadů na ŽP při nakládání s energií,
- c) vyhodnocuje a propaguje výsledky Státního programu na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie,
- d) zabezpečuje činnosti spojené s poradenstvím, vzděláváním a propagací efektivního využívání energie,
- e) zajišťuje mezinárodní spolupráci v oblasti nakládání s energií,
- f) rozhoduje o obsahovém zaměření zkoušek energetických auditorů, osob zpracovávajících průkazy nebo provádějících kontroly, formě a termínu jejich konání,
- g) rozhoduje o zápisu do seznamu energetických auditorů (nebo také o jeho zrušení) a vydává osvědčení o odborné způsobilosti energetického auditora,
- h) uplatňuje stanovisko k politice územního rozvoje a zásadám územního rozvoje,
- i) zpracovává návrh Státní energetické koncepce a předkládá jej ke schválení vládě, nejméně jedenkrát za 2 roky vyhodnocuje její naplňování a o výsledcích vyhodnocení informuje vládu.
- j) atd.

Energetický regulační úřad

Jedná se o správní úřad pro výkon regulace v energetice se samostatnou kapitolou státního rozpočtu ČR.

V jeho působnosti je podpora hospodářské soutěže, podpora využívání obnovitelných a druhotných zdrojů energie, podpora kombinované výroby elektřiny a tepla, podpora využívání obnovitelných zdrojů energie a ochrana zájmů spotřebitelů v těch oblastech energetických odvětví, kde není možná konkurence, s cílem uspokojení všech přiměřených požadavků na dodávku energií a ochrana oprávněných zájmů držitelů licencí, jejichž činnost podléhá regulaci.

Energetický regulační úřad:

- a) rozhoduje o udělení, změně nebo zrušení licence, uložení povinnosti dodávek nad rámec licence,
- b) rozhoduje o uložení povinnosti poskytnout v naléhavých případech energetické zařízení pro výkon povinnosti dodávek nad rámec licence,
- c) reguluje ceny,
- d) rozhoduje spory (více viz zákon č. 458/2000 Sb.),
- e) vykonává kontrolu dodržování povinností držitelů licencí a ukládá pokuty,

- f) schvaluje nebo stanovuje Pravidla provozování přenosové soustavy a Pravidla provozování distribučních soustav v elektroenergetice, obchodní podmínky operátora trhu, atd.
- g) zveřejňuje přehledy o cenách tepelné energie včetně jejich srovnání,
- h) spolupracuje s regulačními orgány členských států a s Komisí ES, stejně jako s občanskými sdruženími a jinými právními osobami založenými za účelem ochrany práv spotřebitelů energií,
- i) atd.

Státní energetická inspekce (SEI)

Organizační složka státu, která je podřízena MPO. Vykonává kontrolu v energetických odvětvích a člení se na ústřední inspektorát a územní inspektoráty (jedná se o správní úřady). Sídla územních inspektorátů a jejich územní působnost jsou dána sídlem krajských úřadů a územním obvodem kraje, popř. Magistrátu hlavního města Prahy.

Státní energetická inspekce kontroluje na návrh ministerstva, Energetického regulačního úřadu nebo z vlastního podnětu dodržování:

- a) zákonů – energetického zákona, zákona o hospodaření energií, zákona o cenách, zákona o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů,
- b) nařízení o podmínkách pro přístup k sítím pro přeshraniční výměny elektrické energie a nařízení o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám.

SEI dále ukládá pokuty za porušení právních předpisů (na základě vlastního zjištění), jako dotčený správní orgán uplatňuje stanovisko k územnímu plánu a regulačnímu plánu a závazná stanoviska v územním řízení a stavebním řízení, atd.

Krajské úřady

Na základě zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, pořizují krajské úřady, stejně jako Magistrát hlavního města Prahy a magistráty statutárních měst v přenesené působnosti, pro svůj územní obvod Územní energetickou koncepci, která je součástí územně plánovací dokumentace.

Územní energetická koncepce vychází ze státní energetické koncepce a obsahuje cíle a principy řešení energetického hospodářství na úrovni kraje, statutárního města a hlavního města Prahy. Vytváří podmínky pro hospodárné nakládání s energií v souladu s potřebami hospodářského a společenského rozvoje včetně ochrany životního prostředí a šetrného nakládání s přírodními zdroji energie. Zákon č. 406/2000 Sb., stanovuje její strukturu.

Územní energetickou koncepci v souladu se státní energetickou koncepcí má právo v přenesené působnosti pro svůj územní obvod nebo jeho část pořádat také obec.

Organizační složky státu, organizační složky krajů a obcí, příspěvkové organizace, fyzické a právnické osoby uvedené v § 9 zákona č. 406/2000 Sb. jsou povinny do 4 let ode dne nabytí účinnosti zákona č. 406/2000 Sb. si nechat zpracovat na jimi provozované energetické hospodářství a budovy energetický audit. Tato lhůta nemusí být dodržena, je-li celková roční spotřeba energie vyšší než desetinásobek vyhláškou stanovených hodnot; v tomto případě se lhůta prodlužuje na 5 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona s tím, že energetický audit musí být zahájen do 2 let ode dne nabytí účinnosti zákona.

Olomoucký kraj

Nechal vypracovat Územní energetickou koncepci Olomouckého kraje.

Byla zajištěna činnost Krajské energetické agentury Olomouckého kraje (KEA). Rozhodnutím Rady Olomouckého kraje byla činností KEA pověřena a Českou energetickou agenturou schválena REA Kladno s.r.o. Na základě Rámcové smlouvy mezi Olomouckým krajem a společností REA Kladno s.r.o. bude prostřednictvím

KEA rozvíjena podpora spolupráce kraje, podnikatelských subjektů a ostatních společností v rámci kraje i větších regionálních celků. Cílem KEA je pomáhat subjektům při realizaci projektů či záměrů, které povedou k hospodárnějšímu a efektivnějšímu nakládání s energiemi a vyššímu využívání obnovitelných zdrojů energie v souladu s prioritami Akčního plánu územní energetické koncepce Olomouckého kraje a Státní energetické koncepce.

1.2 Rozvoj lidských zdrojů a další opatření v oblasti trhu práce, například zvyšování kvalifikace, zabezpečování vzdělávání a rekvalifikací

Přesná a vědecky uznávaná definice „rozvoje lidských zdrojů“ k dispozici není, tento termín se v praxi používá velmi liberálně. Rozvojem lidských zdrojů se rozumí celoživotní vzdělávání a učení (formální i neformální), včetně učení z praxe (informální), orientované zejména na lepší pracovní uplatnění, zvýšení kompetencí a výkonnosti jednotlivců i týmů, a zahrnuje pod tento pojem širokou škálu aktivit, příležitostí a stimulů ve vzdělávací soustavě, v hospodářské praxi, veřejné správě i jiných sektorech. Vzdělávání je veřejnou službou a má celou řadu pozitivních přínosů, jeho cílem je především:

- a) rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnosti, získávání informací a učení se v průběhu celého života,
- b) získání všeobecného vzdělání nebo všeobecného a odborného vzdělání,
- c) pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost,
- d) pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů ve společnosti,
- e) utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě každého,
- f) poznání světových a evropských kulturních hodnot a tradic, pochopení a osvojení zásad a pravidel vycházejících z evropské integrace jako základu pro soužití v národním a mezinárodním měřítku,
- g) získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví.

Úlohy veřejné správy na jednotlivých úrovních územní správy v oblasti školství

Státní správu ve školství vykonává Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, ve stanovených případech jiné ústřední orgány státní správy. Dalšími orgány státní správy pro školy řízené školským zákonem jsou Česká školní inspekce, krajské úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou působností a ředitelé škol a školských zařízení. Samosprávu ve školství podle školského zákona vykonávají kraje, obce a školské rady.

Stát

Výkonem státní správy ve školství je podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), pověřeno Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT), které odpovídá za stav, koncepci a rozvoj vzdělávací soustavy (mj. nejméně jednou za čtyři roky zpracovává a zveřejňuje dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy České republiky, který předkládá vládě).

MŠMT vytváří podmínky pro výkon ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovnou péči a vzdělávání osob umístěných ve školských zařízeních k tomu zřizovaných a dále pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Za tímto účelem zřizuje a zrušuje:

- a) školská zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a školská zařízení pro preventivně výchovnou péči, dále za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem mateřské, základní a střední školy pro děti a žáky umístěné v těchto školských zařízeních,
- b) zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy dále zřizuje a zrušuje

- a) mateřské, základní a střední školy s vyučovacím jazykem národnostní menšiny, pokud je nezřídí obec, svazek obcí nebo kraj,
- b) školy, jejichž činnost je upravena mezinárodními smlouvami.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy:

- a) zajišťuje a provádí kontrolu správnosti a efektivnosti využití finančních prostředků, které přiděluje nebo smluvně zajišťuje ze státního rozpočtu, z Národního fondu a prostředků ze zahraničí poskytnutých mezinárodními organizacemi na základě mezinárodních smluv,
- b) stanovuje směrnici závazné zásady a pokyny, podle kterých provádějí krajské úřady rozpis a následné vypořádání finančních prostředků státního rozpočtu přidělovaných podle § 160 a § 161 zákona č. 561/2004 Sb.,
- c) stanovuje směrnici závazné zásady, podle kterých provádějí obecní úřady obce s rozšířenou působností návrhy rozpisů rozpočtů finančních prostředků státního rozpočtu poskytovaných podle § 161 zákona č. 561/2004 Sb.,
- d) stanovuje směrnici závaznou osnovu a postup, podle kterých zpracovávají právnické osoby vykonávající činnost škol a školských zařízení, které zřizuje ministerstvo, kraje, obce nebo svazky obcí, a dále obecní úřady obcí s rozšířenou působností a krajské úřady rozborů hospodaření s finančními prostředky státního rozpočtu poskytovanými podle § 161 zákona č. 561/2004 Sb.,
- e) vyhláší rozvojové programy ve vzdělávání a programy zjišťování výsledků vzdělávání, včetně podmínek a kritérií pro jejich financování ze státního rozpočtu,
- f) vydává metodiku pro vypracování školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání,
- g) zpracovává každoročně výroční zprávu o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ČR a předkládá ji vládě,
- h) vede Rejstřík školských právnických osob.

Ministerstvo obrany zřizuje a zrušuje střední vojenské školy, vyšší odborné vojenské školy a školská zařízení jim sloužící.

Ministerstvo vnitra zřizuje a zrušuje střední policejní školy, vyšší odborné policejní školy, střední školy požární ochrany, vyšší odborné školy požární ochrany a školská zařízení.

Ministerstvo spravedlnosti zřizuje a zrušuje střední školy Vězeňské služby a školská zařízení jim sloužící a školy a školská zařízení pro osoby ve výkonu vazby nebo trestu odnětí svobody.

Ministerstvo zahraničních věcí zřizuje a zrušuje základní školy při diplomatické misi nebo konzulárním úřadu České republiky.

Česká školní inspekce (ČŠI) je správní úřad s celostátní působností, který je organizační složkou státu a účetní jednotkou. Zpracovává koncepční záměry inspekční činnosti a systémy hodnocení vzdělávací soustavy, organizačně je členěna na ústředí České školní inspekce se sídlem v Praze a inspektoráty České školní inspekce.

Česká školní inspekce ve školách a školských zařízeních zapsaných do školského rejstříku a na pracovištích osob, kde se uskutečňuje praktické vyučování nebo odborná praxe v rámci inspekční činnosti:

- a) získává a analyzuje informace o vzdělávání dětí, žáků a studentů, o činnosti škol a školských zařízení zapsaných do školského rejstříku, sleduje a hodnotí efektivnost vzdělávací soustavy,
- b) zjišťuje a hodnotí podmínky, průběh a výsledky vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů,
- c) zjišťuje a hodnotí naplnění školního vzdělávacího programu a jeho soulad s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem,
- d) vykonává státní kontrolu dodržování právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb,
- e) vykonává veřejnoprávní kontrolu využívání finančních prostředků státního rozpočtu přidělovaných podle § 160 až 163 zákona č. 561/2004 Sb.

Kraj

Praktický výkon správních funkcí byl přenesen do působnosti orgánů kraje. Kromě toho získaly kraje v oblasti školství svou vlastní (samostatnou) působnost.

Kraj je povinen zajistit podmínky pro uskutečňování středního a vyššího odborného vzdělávání, vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním, dále jazykového, základního uměleckého a zájmového vzdělávání a pro výkon ústavní výchovy. Za tímto účelem kraj zřizuje a zrušuje

- a) střední školy,
- b) vyšší odborné školy,
- c) mateřské, základní, střední školy a školská zařízení pro děti a žáky se zdravotním postižením,
- d) základní školy speciální,
- e) školy při zdravotnických zařízeních,
- f) školská výchovná a ubytovací zařízení a zařízení školního stravování pro děti, žáky a studenty škol, které zřizuje,
- g) střední školy s vyučovacím jazykem národnostní menšiny,
- h) jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky,
- i) základní umělecké školy,
- j) školská zařízení pro zájmové vzdělávání a
- k) dětské domovy.

Kraj může dále zřizovat a zrušovat

- a) mateřské a základní školy s vyučovacím jazykem národnostní menšiny,
- b) školská zařízení podle § 115 až 120 zákona č. 561/2004 Sb. (tj. zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, školská poradenská zařízení, školská výchovná a ubytovací zařízení, školská zařízení pro zájmové vzdělávání, zařízení školního stravování a školská účelová zařízení),
- c) školy a školská zařízení, které jinak zřizuje obec nebo ministerstvo, pokud kraj prokáže potřebné finanční, materiálové a personální zabezpečení této školy nebo školského zařízení.

Krajský úřad zpracovává:

výroční zprávu o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v kraji, předkládá ji zastupitelstvu kraje a MŠMT,

dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy v územním obvodu kraje.

V rámci základní dopravní obslužnosti území kraje je kraj povinen zajistit dopravu do spádové školy a zpět, pokud vzdálenost spádové školy od místa trvalého pobytu žáka přesáhne 4 km.

Kraj z vlastního rozpočtu zabezpečuje investiční výdaje a provozní náklady institucí, které zřídila, s výjimkou těch, které jsou hrazeny státem. Na náklady hrazené státem však může podle potřeby a možností přispívat. Kraje si nárokují větší kompetence ve finanční oblasti (nejen ve školství, ale především v něm) a usilují o změnu zákona o rozpočtovém určení daní, jíž by získaly větší podíl na vybraných daních tak, jak odpovídá jejich kompetencím v nejrůznějších oblastech veřejné správy, a s tímto podílem by disponovaly podle vlastního uvážení.

Obec

Obec je povinna zajistit podmínky pro plnění povinné školní docházky dětí s místem trvalého pobytu na jejím území a dětí umístěných na jejím území ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy, které se v souladu se zvláštním právním předpisem nevzdělávají ve školách zřízených při těchto školských zařízeních. Obec

- a) zřizuje a zrušuje základní školu, nebo
- b) zajišťuje plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí.

Na území obce, části obce nebo na území více obcí se vymezují školské obvody spádové školy takto:

- a) je-li v obci jedna základní škola zřízená obcí, tvoří školský obvod území obce,
- b) je-li v obci více základních škol zřizovaných obcí, stanoví obec školské obvody obecně závaznou vyhláškou,
- c) je-li na území svazku obcí jedna základní škola nebo více základních škol zřízených svazkem obcí nebo dojde-li k dohodě několika obcí o vytvoření společného školského obvodu jedné nebo více základních škol zřizovaných některou z těchto obcí, stanoví každá z dotčených obcí obecně závaznou vyhláškou příslušnou část školského obvodu.

Obec nebo svazek obcí zřizuje a zrušuje

- a) mateřské školy,
- b) mateřské a základní školy s vyučovacím jazykem národnostní menšiny,
- c) zařízení školního stravování sloužící dětem a žákům škol, které zřizuje.

Obec je povinna zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s místem trvalého pobytu na jejím území a pro děti umístěné na jejím území v dětském domově. Za tímto účelem obec

- a) zřídí mateřskou školu,
- b) zajistí předškolní vzdělávání v mateřské škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí.

Obec nebo svazek obcí může dále zřizovat a zrušovat

- a) základní umělecké školy,
- b) školská zařízení pro zájmové vzdělávání (např. školní družiny, školní kluby),
- c) školská účelová zařízení (např. plavecké školy, školní hospodářství, střediska praktického vyučování),
- d) školy nebo školská zařízení, které jinak zřizuje kraj nebo ministerstvo, pokud prokáže potřebné finanční, materiální a personální zabezpečení jejich činnosti orgánu, který vede rejstřík škol a školských zařízení.

Obec zabezpečuje investiční a neinvestiční výdaje organizací, které zřídila, s výjimkou přímých vzdělávacích nákladů (prostředky na mzdy a s nimi spojené odvody, na učební pomůcky, učebnice a školní potřeby), které jsou hrazeny státem. Na tyto náklady však může přispívat.

Úlohy veřejné správy na jednotlivých úrovních územní správy v oblasti zaměstnanosti

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) řídí a kontroluje výkon státní správy a dodržování zákonnosti při zabezpečování státní politiky zaměstnanosti. Přitom

- a) zpracovává celostátní koncepce a programy státní politiky zaměstnanosti a řešení stěžejních otázek na trhu práce, zaujímá stanoviska k návrhům ovlivňujícím státní politiku zaměstnanosti, které zpracovávají jiné ústřední orgány státní správy,
- b) soustavně sleduje a vyhodnocuje situaci na trhu práce, zpracovává prognózy vývoje zaměstnanosti a přijímá opatření na ovlivnění poptávky a nabídky práce a k vytváření souladu mezi zdroji a potřebami pracovních sil v České republice a přijímá opatření k usměrňování pracovních sil ze zahraničí na území České republiky a pracovních sil do zahraničí,
- c) zabezpečuje tvorbu a v souladu s vývojem trhu práce aktualizaci Národní soustavy povolání,
- d) řídí úřady práce,
- e) přijímá opatření na podporu a dosažení rovného zacházení s muži a ženami, s osobami bez ohledu na jejich rasový nebo etnický původ, s osobami se zdravotním postižením a s dalšími skupinami osob, které mají ztížené postavení na trhu práce, pokud jde o přístup k zaměstnání, rekvalifikaci, přípravě k práci a specializovaným rekvalifikačním kurzům,
- f) spravuje a poskytuje prostředky na zabezpečování státní politiky zaměstnanosti, rozhoduje o jejich použití, zajišťuje národní financování opatření v oblasti zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů na úseku trhu práce, která jsou obsažena v programech Evropského sociálního fondu, a zabezpečuje projekční řešení a programově technické vybavení informačního systému v oblasti zaměstnanosti a koordinuje činnosti v rámci systému Evropských služeb zaměstnanosti,
- g) zabezpečuje rozvíjení mezinárodních vztahů a mezinárodní spolupráci v oblasti zaměstnanosti a lidských zdrojů na úseku trhu práce,
- h) spolupracuje s příslušnými orgány veřejné správy členských států EU v souvislosti s vysíláním zaměstnanců k výkonu práce na území jiného členského státu,
- i) zřizuje státní rekvalifikační střediska a pracovní rehabilitační střediska pro osoby se zdravotním postižením,
- j) vede pro účely zaměstnanosti centrální evidenci zájemců o zaměstnání, uchazečů o zaměstnání, osob se zdravotním postižením, cizinců, volných pracovních míst, volných pracovních míst obsaditelných držitelé zelené karty, a evidenci povolení k výkonu umělecké, kulturní, sportovní a reklamní činnosti dětí,
- k) uděluje a odnímá povolení právníkům nebo fyzickým osobám ke zprostředkování zaměstnání a vede evidenci agentur práce.

Úřady práce

Úřady práce jsou správní úřady. Jejich správní obvody jsou shodné s územními obvody okresů. Úřad práce

- a) zpracovává koncepci vývoje zaměstnanosti ve svém správním obvodu, soustavně sleduje a vyhodnocuje situaci na trhu práce a přijímá opatření na ovlivnění poptávky a nabídky práce,

- b) spolupracuje se správními úřady, územními samosprávnými celky, orgány sociálního zabezpečení, orgány pomoci v hmotné nouzi, orgány státní zdravotní správy, zaměstnavateli a dalšími subjekty při tvorbě a realizaci opatření souvisejících s rozvojem trhu práce a se zaměstnaností,
- c) přijímá opatření na podporu a dosažení rovného zacházení s muži a ženami, osobami bez ohledu na jejich národnost, rasový nebo etnický původ, osobami se zdravotním postižením a s dalšími skupinami osob, které mají ztížené postavení na trhu práce, pokud jde o přístup k zaměstnání, rekvalifikaci, přípravě k práci a specializovaným rekvalifikačním kurzům, a přijímá opatření pro zaměstnávání těchto osob,
- d) zabezpečuje a podporuje projekty a opatření související s rozvojem lidských zdrojů v oblasti trhu práce uskutečňované v jeho správním obvodu, včetně účasti na mezinárodních programech a projektech, programech a projektech s mezinárodní účastí a na programech financovaných z Evropských strukturálních fondů a v rámci programů zaměstnanosti a programů ES, ověřuje nové nástroje aktivní politiky zaměstnanosti,
- e) provádí zprostředkování zaměstnání uchazečům o zaměstnání a zájemcům o zaměstnání a poskytuje další služby v oblasti zaměstnanosti,
- f) poskytuje fyzickým osobám a zaměstnavatelům poradenské, informační a další služby v oblasti zaměstnanosti,
- g) zabezpečuje uplatňování nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti, poskytuje příspěvky z prostředků na aktivní politiku zaměstnanosti a vyplácí podporu v nezaměstnanosti a podporu při rekvalifikaci,
- h) poskytuje zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 50 % zaměstnanců, kteří jsou osobami se zdravotním postižením, příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením,
- i) vede pro účely zaměstnanosti evidenci volných pracovních míst, evidenci zájemců o zaměstnání, evidenci uchazečů o zaměstnání, evidenci osob se zdravotním postižením, evidenci cizinců a evidenci povolení k výkonu umělecké, kulturní, sportovní nebo reklamní činnosti dětí; údaje z těchto evidencí předává do centrálních evidencí vedených MPSV,
- j) poskytuje údaje na žádost orgánu pomoci v hmotné nouzi,

K zabezpečení spolupráce na trhu práce vytvářejí úřady práce poradní sbory složené zejména ze zástupců odborových organizací, organizací zaměstnavatelů, družstevních orgánů, organizací zdravotně postižených a územních samosprávných celků. Účelem poradních sborů je koordinace při realizaci státní politiky zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů v příslušném správním obvodu. Poradní sbory se vyjadřují zejména k poskytování příspěvků zaměstnavatelům v rámci aktivní politiky zaměstnanosti, programům rekvalifikace, organizaci poradenské činnosti, opatřením na podporu rovného zacházení se všemi fyzickými osobami uplatňujícími právo na zaměstnání a k hromadnému propouštění.

Úřady práce vytvářejí za účelem posouzení vhodné formy pracovní rehabilitace osob se zdravotním postižením odborné pracovní skupiny, složené zejména ze zástupců organizací zdravotně postižených a zástupců zaměstnavatelů zaměstnávajících více než 50 % osob se zdravotním postižením.

Úřad práce uvedený v příloze č. 2 zákona č. 435/2004 Sb. (u nás jde o Úřad práce v Olomouci) zabezpečuje kromě uvedených činností:

- a) zpracování koncepce a strategie zaměstnanosti a zpracování statistik, rozborů a výhledů,
- b) koordinaci činnosti úřadů práce při provádění aktivní politiky zaměstnanosti,
- c) činnost Evropských služeb zaměstnanosti,
- d) spolupráci při vytváření mezinárodních programů nebo programů s mezinárodní účastí týkajících se rozvoje lidských zdrojů a financování z prostředků ESF,

- e) zřizování školících a rekvalifikačních středisek, a pro osoby se zdravotním postižením pracovních rehabilitačních středisek,
- f) spolupráci v otázkách zabezpečování zaměstnanosti, mobility pracovních sil a rozvoje lidských zdrojů s územními samosprávnými celky, příslušnými odborovými organizacemi a organizacemi zaměstnavatelů,
- g) zpracování podkladů pro udělování investičních pobídek.

Aktivní politika zaměstnanosti

Aktivní politika zaměstnanosti je souhrn opatření směřujících k zajištění maximálně možné úrovně zaměstnanosti. Aktivní politiku zaměstnanosti zabezpečuje MPSV a úřady práce. Nástroje, jimiž je realizována aktivní politika zaměstnanosti, jsou zejména

- a) rekvalifikace,
- b) investiční pobídky,
- c) veřejně prospěšné práce,
- d) společensky účelná pracovní místa,
- e) příspěvek na zapracování,
- f) příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program.

Součástí opatření aktivní politiky zaměstnanosti jsou rovněž

- a) poradenství, které provádějí nebo zabezpečují úřady práce za účelem zjišťování osobnostních a kvalifikačních předpokladů fyzických osob pro volbu povolání, pro zprostředkování vhodného zaměstnání, pro volbu přípravy k práci osob se zdravotním postižením a při výběru vhodných nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti,
- b) podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením,
- c) cílené programy k řešení zaměstnanosti (viz § 120 zákona č. 435/2004 Sb.).

Aktivní politika zaměstnanosti je financována z prostředků státního rozpočtu a hospodaření s těmito prostředky se řídí zvláštním právním předpisem. Z těchto prostředků lze rovněž přispívat na programy nebo opatření regionálního a celostátního charakteru a projekty zahraničních subjektů přispívající ke zvýšení zaměstnanosti a na ověřování nových nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti.

Mezi nejúčinnější a nejžádanější nástroje aktivní politiky zaměstnanosti patří rekvalifikace. Rekvalifikací se rozumí získání nové kvalifikace a zvýšení, rozšíření nebo prohloubení dosavadní kvalifikace, včetně jejího udržování nebo obnovování. Za rekvalifikaci se považuje i získání kvalifikace pro pracovní uplatnění fyzické osoby, která dosud žádnou kvalifikaci nezískala. Při určování obsahu a rozsahu rekvalifikace se vychází z dosavadní kvalifikace, zdravotního stavu, schopností a zkušeností fyzické osoby, která má být rekvalifikována formou získání nových teoretických znalostí a praktických dovedností v rámci dalšího profesního vzdělávání.

Rekvalifikaci může provádět pouze

- a) zařízení s akreditovaným vzdělávacím programem podle zákona č. 435/2004 Sb. nebo podle zvláštního právního předpisu,
- b) škola v rámci oboru vzdělání, který má zapsaný v rejstříku škol a školských zařízení nebo vysoká škola s akreditovaným studijním programem,
- c) zařízení se vzdělávacím programem podle zvláštního právního předpisu,

Rekvalifikace se uskutečňuje na základě dohody mezi úřadem práce a uchazečem o zaměstnání nebo zájemcem o zaměstnání, vyžaduje-li to jejich uplatnění na trhu práce. Za účastníka rekvalifikace hradí úřad

práce náklady rekvalifikace a může mu poskytnout příspěvek na úhradu prokázaných nutných nákladů spojených s rekvalifikací. Rekvalifikaci zajišťuje úřad práce příslušný podle místa bydliště uchazeče o zaměstnání nebo zájemce o zaměstnání.

Rekvalifikace může být prováděna i u zaměstnavatele v zájmu dalšího pracovního uplatnění jeho zaměstnanců. Rekvalifikace zaměstnanců se provádí na základě dohody uzavřené mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem. O rekvalifikaci zaměstnanců spočívající v získání, zvýšení nebo rozšíření kvalifikace může úřad práce uzavřít se zaměstnavatelem dohodu. Pokud je rekvalifikace zaměstnanců prováděna na základě dohody s úřadem práce, mohou být zaměstnavateli nebo rekvalifikačnímu zařízení, které pro zaměstnavatele rekvalifikaci zaměstnanců zajišťuje, úřadem práce plně nebo částečně hrazeny náklady rekvalifikace zaměstnanců a náklady s ní spojené. Jestliže pro zaměstnavatele zabezpečuje rekvalifikaci zaměstnanců rekvalifikační zařízení, uzavírá se dohoda mezi zaměstnavatelem a rekvalifikačním zařízením, popřípadě mezi úřadem práce, zaměstnavatelem a rekvalifikačním zařízením. Rekvalifikace zaměstnanců spočívající v získání, zvýšení nebo rozšíření kvalifikace se uskutečňuje v pracovní době a je překážkou v práci na straně zaměstnance.

Úlohy veřejné správy na jednotlivých úrovních územní správy v oblasti národnostních menšin

Stát

Vláda ČR zřizuje jako svůj poradní a iniciativní orgán pro otázky týkající se národnostních menšin a jejich příslušníků Radu. V jejím čele stojí člen vlády. Členy Rady jsou zástupci národnostních menšin a zástupci orgánů veřejné moci s tím, že nejméně polovinu členů Rady tvoří zástupci národnostních menšin, kteří byli navrženi sdruženími příslušníků národnostních menšin.

Do působnosti Rady patří:

- a) zajišťovat přípravu opatření vlády, která se týkají práv příslušníků národnostních menšin v ČR,
- b) vyjadřovat se k návrhům zákonů, k návrhům nařízení vlády a k opatřením, týkajícím se práv příslušníků národnostních menšin, před jejich předložením vládě,
- c) připravovat pro vládu souhrnné zprávy o národnostní situaci na území České republiky,
- d) připravovat pro vládu nebo pro ministerstva či jiné správní úřady doporučení k zajištění potřeb příslušníků národnostních menšin, zejména v oblastech školství, kultury a médií, používání mateřského jazyka, společenského a kulturního života,
- e) spolupracovat s orgány územních samosprávných celků při praktickém zabezpečování národnostní politiky státu,
- f) navrhopvat rozdělování finančních prostředků vynakládaných ze státního rozpočtu na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin.

Kraje a obce

Krajský úřad řídí a koordinuje ve svém správním obvodu plnění úkolů na úseku státní politiky napomáhající integraci příslušníků romské komunity do společnosti.

Obecní úřad obce s rozšířenou působností ve svém správním obvodu plní úkoly napomáhající výkonu práv příslušníků romské komunity a integraci příslušníků romské komunity do společnosti.

Působnosti stanovené krajskému úřadu nebo obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností jsou výkonem přenesené působnosti.

Úlohy veřejné správy na jednotlivých úrovních územní správy v oblasti integrace cizinců a v otázce azylantů

V České republice neexistuje speciální právní předpis, který by se zabýval výhradně problematikou integrace cizinců, pouze zákon, který upravuje podmínky vstupu a pobytu cizince na území ČR a jeho vycestování z území, a který vymezuje působnost Policie ČR, Ministerstva vnitra a Ministerstva zahraničních věcí v této oblasti státní správy (zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů).

Institut azylu/uprchlictví je v ČR zakotven v čl. 43 Listiny základních práv a svobod a dále tuto oblast legislativně upravuje zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), který mj. upravuje působnost Ministerstva vnitra, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Policie ČR v této oblasti státní správy, stejně jako státní integrační program, jenž je zaměřen na pomoc azylantům a osobám požívajícím doplňkové ochrany při zajištění jejich začlenění do společnosti.

Stát

Integrace cizinců je komplexní problematikou, která se dotýká mnoha oblastí, proto je do ní zapojena řada resortů (Ministerstvo vnitra, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo pro místní rozvoj a Ministerstvo kultury), stejně jako dalších partnerů (kraje, NNO vč. organizací cizinců, sociální partneři, ČSÚ atd.).

Oblast je v gesci Ministerstva vnitra ČR, které vytváří národní koncepce (především Koncepti integrace cizinců na území ČR) a realizuje politiku vlády v oblasti integrace cizinců.

Kraje a obce

Integrace je procesem uskutečňujícím se v místech usídlení či pracovních aktivit cizinců, tedy na regionální a lokální úrovni. Četnost a kvalita vztahů mezi cizinci a obyvateli obce či kraje je klíčovým faktorem integrace. Existují různé způsoby, kterými mohou obce a kraje, v závislosti na místních podmínkách, podpořit vztahy mezi cizinci a státními občany. Obce a kraje zároveň hrají důležitou roli při poskytování zpětné vazby ústředním orgánům státní správy o fungování integrační politiky, o situaci a postavení cizinců na daném území a o problémech, která v procesu integrace cizinců vyžadují řešení. Z hlediska efektivního fungování integrace je zapojení lokální úrovně do tvorby a realizace politiky integrace cizinců nezbytné.

Výrazem snahy Ministerstva vnitra přenést konkrétní opatření k integraci na úroveň regionů je podpora zřizování regionálních Center na podporu integrace cizinců (Integrační centra), která plní funkci informačního střediska pro cizince a nástroje pro nastavení a realizaci integrační politiky v krajích. Cílem Center je zajistit v provázanosti s kraji poradenství pro cizince, kurzy a další preventivní činnost, permanentní monitoring situace a podporu rozvoje občanské společnosti; dále vytvořit regionální poradní platformu pro integraci.

Zástupci krajů a obcí jsou členy poradního orgánu Ministra práce a sociálních věcí, Komise ministra práce a sociálních věcí pro integraci cizinců, a jejich pracovních skupin. Zde mají možnost podílet se na přípravě a vyhodnocování účinnosti Konceptu integrace cizinců.

V otázce azylantů realizují krajské úřady státní integrační program v oblasti zajištění bydlení, a to formou jednorázové nabídky bydlení azylantovi z prostředků státu (výši prostředků stanoví vláda pro jednotlivé kraje na základě procentních kvót). Působnost stanovená krajskému úřadu a obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností je v oblasti azylantů výkonem přenesené působnosti.

Úlohy veřejné správy na jednotlivých úrovních územní správy v oblasti prevence kriminality

Prevence kriminality svou širokospektrální povahou zasahuje téměř do celé řady jednotlivých odvětví. Oblast prevence kriminality, do které můžeme zařadit programy a projekty od volnočasových aktivit, nízkoprahových zařízení, streetworku, přes veřejné informování občanů, linky důvěry, až po pomoc obětem trestných činů, atd., není legislativně upravena. Nicméně úlohy veřejné správy na jednotlivých úrovních územní správy jsou

(společně s vyhodnocením dosavadních aktivit v oblasti prevence kriminality a formulací priorit a hlavních úkolů pro následující období) popsány v národní a následně i krajských strategiích prevence kriminality. Jednou z hlavních priorit pro léta 2008 až 2011 stanovených ve Strategii prevence kriminality na léta 2008 až 2011 je také „změna organizačního schématu systému prevence kriminality včetně posílení kompetence krajů a obcí při realizaci preventivní politiky“. Systém prevence kriminality v ČR je na toto období založen na třech úrovních – republikové, krajské a městské. Jednotlivé úrovně se liší svým teritoriálním vymezením, typem realizátorů, mírou kompetencí klíčových partnerů, zpracováním rozdílných koncepčních materiálů, atd. Liší se také nároky na personální obsazení a na míru zapojení a odpovědnosti zúčastněných subjektů.

Koordinační roli vůči aktivitám na všech úrovních plní Republikový výbor pro prevenci kriminality (RVPPK).

Stát

Úkolem republikové úrovně je zajistit jednotný výkon státní politiky v oblasti prevence kriminality, koordinovat preventivní aktivity jednotlivých článků systému (resortní, krajské, městské), analyzovat a řešit problémy, které přesahují kompetence jednotlivých resortů a dalších orgánů veřejné správy; zkvalitňovat systém prevence po stránce personální, metodické a informační; zabezpečovat realizaci meziresortních a celorepublikových projektů; vytvářet podmínky pro finanční zabezpečení realizace úkolů vyplývajících ze Strategie prevence kriminality na léta 2008 až 2011. Prioritou pochopitelně zůstává forma interdisciplinárního přístupu, která komplexně a provázaně řeší kriminalitou zasažená odvětví.

Za realizaci preventivní politiky vlády odpovídá ministr vnitra, který je zároveň předsedou RVPPK. RVPPK odpovídá za vytváření a realizaci preventivní politiky na meziresortní úrovni a její konkretizaci na úrovni krajské a místní. Odpovídá za zpracování Strategie a dalších koncepčních materiálů, za metodické vedení regionálních (vyšších územně správních celků) a místních orgánů při realizaci Strategie, za účelné vynakládání prostředků státní účelové dotace a za vyhodnocování účinnosti preventivních programů.

RVPPK koordinuje činnost příslušných resortů v oblasti prevence kriminality, spolupracuje s nestátními neziskovými organizacemi a hromadnými sdělovacími prostředky. V rámci mezinárodní spolupráce plní úkoly vyplývající z účasti České republiky v nadnárodních a mezinárodních organizacích zabývajících se prevencí kriminality.

Resorty zastoupené v RVPPK odpovídají za realizaci preventivních opatření v rámci své působnosti. Jejich plnění každoročně předkládají RVPPK. Některé resorty zpracovávají také samostatné materiály pro jednání vlády, které souvisí s problematikou prevence kriminality.

Kraj

Snahou je přenesení preventivní politiky státu na úroveň kraje. Nástrojem jsou Krajské programy prevence kriminality (dále jen „Krajské programy“), které mohou být realizovány na území celého kraje, jeho části nebo na území obcí. Při zajišťování podmínek pro realizaci Krajských programů poskytuje stát krajům metodickou a konzultační pomoc a finanční prostředky vyčleněné ze státního rozpočtu. O zapojení do krajské úrovně prevence kriminality, o využití účelově vázaných finančních prostředků i o podobě konkrétních preventivních aktivit rozhoduje kraj v samostatné působnosti.

Hlavním úkolem krajské úrovně je vytvořit preventivní politiku v rámci své působnosti (mj. zpracovat koncepci prevence kriminality kraje a bezpečnostní analýzu v rámci kraje), koordinovat ji a zabezpečovat po metodické, konzultační, organizační a částečně po finanční stránce.

Úkolem kraje je také iniciovat a podporovat rozvoj preventivních aktivit v jednotlivých obcích, zabezpečovat konzultační a metodickou činnost pro obce, které budou realizovat preventivní projekty. Vlastní realizace programu a projektů je ale v samostatné působnosti obcí.

Obec

Možnost účasti na městské úrovni prevence kriminality se nabízí městům s počtem obyvatel vyšším než 25 tis., která mají statut obce s rozšířenou působností.

Úkolem městské úrovně je vytvořit komplexní přístup k prevenci kriminality. Policie ČR se bude orientovat na metodu práce ve smyslu Community policing. Cílem Programu města je ochrana lokálních komunit před kriminalitou, posílení pocitu bezpečí občanů, snižování majetkové a násilné kriminality, eliminace kriminálně rizikových sociálně patologických jevů, kooperace všech institucí, které na místní úrovni působí, a integrace Policie ČR do preventivních aktivit města.

Zajištění rozvoje lidských zdrojů na území Olomouckého kraje

Problematika rozvoje lidských zdrojů se dotýká téměř všech odborů zřízených na KÚOK, nejvíce Odboru školství, mládeže a tělovýchovy a Odboru sociálních věcí. Nicméně samostatný odbor pro lidské zdroje zřízen nebyl.

V roce 2001 byla jako pracovní komise Rady hospodářské a sociální dohody Olomouckého kraje zřízena Rada pro rozvoj lidských zdrojů Olomouckého kraje. Jedná se o institucionalizovanou platformu pro sociální dialog v Olomouckém kraji mezi veřejným sektorem, zaměstnavateli a odbory.

V Olomouckém kraji bylo ve školním roce 2008/2009 zařazeno v rejstříku škol a školských zařízení:

353 mateřských škol. Uvedený počet zahrnuje 176 mateřských škol, které jsou samostatnými příspěvkovými organizacemi, jejichž zřizovatelem je obec, a 170 mateřských škol, jejichž činnost vykonává jiná právnická osoba (základní škola a mateřská škola) zřizovaná obcí. V celkovém součtu je dále zahrnuto 6 soukromých mateřských škol a 1 MŠ, jejíž činnost vykonává příspěvková organizace zřizovaná krajem.,

276 základních škol (z toho 155 s 1. –9. ročníkem a 121 jen s prvním stupněm), ale aktivních bylo pouze 275. Zřizovatelem základních škol byly obce (271), církve (1), soukromé osoby (2) a Olomoucký kraj (1).,

20 gymnázií, z toho u 14 je zřizovatelem Olomoucký kraj, u 3 obec, u 2 církve a jedno bylo zřízeno soukromou osobou,

64 středních odborných škol a středních odborných učilišť, z toho 49 zřizovaných krajem a 15 soukromou osobou,

8 vyšších odborných škol, z toho 4 zřizované krajem (zřízeny při SOŠ, na něž oborově navazují), 2 soukromou osobou a 2 církví. Nabízejí vzdělání ekonomické, zdravotnické, technické, v oblasti cestovního ruchu a vzdělání v oblasti sociální a charitní činnosti.,

1 konzervatoř, zřizovatelem je Českobratrská církev evangelická,

45 speciálních škol (z toho 9 mateřských, 25 základních a 11 středních škol), u 29 je zřizovatelem Olomoucký kraj, u 16 soukromá osoba,

681 zařízení školního stravování (ZŠS), které tvoří školní jídelny, školní jídelny – výdejny a školní jídelny – vývařovny. Z celkového množství ZŠS bylo 82 zařízení zřízeno Olomouckým krajem, 579 obcemi, 18 zařízení zřizovala soukromá osoba a 3 zařízení církve.,

26 základních uměleckých škol, z toho 17 zřizovaných krajem, 7 obcí a 2 soukromou osobou,

18 zařízení pro zájmové vzdělávání, z toho je 6 zřizovaných krajem, 9 obcemi, 2 církví a 1 soukromou osobou,

13 dětských domovů, z toho 12 zřizovaných Olomouckým krajem,

1 pedagogicko-psychologická poradna, zřízená Olomouckým krajem,

7 speciálně pedagogických center, z toho 5 zřizovaných krajem a 2 soukromou osobou,

1 SCHOLA SERVIS – zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a středisko služeb školám, Prostějov, příspěvková organizace (zřizovatelem je Olomoucký kraj). Jedná se o instituci s celokrajskou působností, s detašovanými pracovišti v Olomouci, Šumperku, Přerově a Jeseníku.

7 jazykových škol (z toho 3 zapsané ve školském rejstříku – zřízené Olomouckým krajem a 4 poskytující vzdělání podle vyhlášky č. 33/2005 Sb. – zřízené soukromou osobou).

Počty škol a školských zařízení jsou uvedeny ve stavu ke dni 30. 9. 2008.

Financování škol a školských zařízení

Školy a školská zařízení v Olomouckém kraji jsou zřizovány Olomouckým krajem, obcemi, církví, Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR (MŠMT) a je zde zřízena i řada soukromých škol a školských zařízení.

Provoz škol a školských zařízení v Olomouckém kraji je zajištěn z rozpočtu MŠMT a z rozpočtu jednotlivých zřizovatelů těchto zařízení.

Z rozpočtu zřizovatelů je hrazena spotřeba energií, materiálu, služeb, oprav aj. formou příspěvku na provoz. Z rozpočtu MŠMT jsou hrazeny přímé náklady, které mají pro školy a školská zařízení různých zřizovatelů různý obsah. Přímé náklady u škol a školských zařízení zřizovaných Olomouckým krajem a obcemi představují mzdové výdaje, zákonné pojistné, výdaje na učebnice, učební pomůcky a školní potřeby, výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků. U soukromých škol představují přímé náklady i náklady na provoz (energie, materiál, opravy aj.).

Přímé neinvestiční výdaje plynou do rozpočtu škol a školských zařízení zřizovaných krajem a obcemi přes kraje, a to prostřednictvím tzv. krajských normativů a dle „Principů rozdělování dotace na přímé náklady na vzdělávání pro školy a školská zařízení Olomouckého kraje zřizovaná krajem a obcemi“. Na výši provozního příspěvku obecním školám nemá Olomoucký kraj žádný vliv, o jeho výši rozhodují zastupitelstva obcí v rámci své samostatné působnosti. Krajský úřad přiděluje v rámci přenesené působnosti dle zvláštního zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám a školským zařízením v platném znění finanční prostředky i soukromým školám, v tomto případě však dle normativů stanovených MŠMT.

Církevní školy a školy zřizované MŠMT jsou financovány přímo tímto ministerstvem.

Ze státního rozpočtu jsou prostřednictvím krajů dále poskytovány finanční prostředky na rozvojové programy vyhlášené MŠMT a jiné účelové dotace pro školy obecní, krajské i soukromé.

Státní rozpočet (SR) se finančně podílí na

1. Financování přímých výdajů (z kapitoly MŠMT)

Na základě zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění, § 160 odst. 1 písmeno c) a d) rozepisuje MŠMT finanční prostředky na přímé výdaje ze státního rozpočtu pro jednotlivé kraje k financování škol a školských zařízení zřizovaných krajem a obcemi.

Finanční prostředky přímých výdajů ve smyslu výše uvedeného zákona jsou určeny na platy, náhrady platů, nebo mzdy a náhrady mezd, na odměny za pracovní pohotovost, odměny za práci vykonávanou na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr a odstupné, na výdaje na úhradu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a na úhradu pojistného na všeobecné zdravotní pojištění, na přiděly do fondu kulturních a sociálních potřeb a ostatní náklady vyplývající z pracovně právních vztahů, výdaje na nezbytné zvýšení nákladů spojených s výukou dětí, žáků a studentů zdravotně postižených, výdaje na učební pomůcky, výdaje na školní potřeby a na učebnice, pokud jsou podle tohoto zákona poskytovány bezplatně, a rovněž výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků, na činnosti, které přímo souvisejí s rozvojem škol a kvalitou vzdělávání.

Objem finančních prostředků MŠMT stanovuje krajům na základě počtu žáků v jednotlivých věkových kategoriích a na základě republikových normativů.

Financování regionálního školství ze SR a ČR kromě přímých výdajů pro školy a školská zařízení zřizovaná krajem a obcemi zahrnuje i objem finančních prostředků určených pro soukromé školy.

2. Rozvojové programy a účelové dotace ze SR z kapitoly MŠMT

MŠMT každoročně vyhlašuje rozvojové programy a dotační tituly, jejichž prostřednictvím plynou do regionálního školství další finanční prostředky ze státního rozpočtu.

3. Státní rozpočet – jiné kapitoly

Olomoucký kraj je od 1. 1. 2003 zřizovatelem Základní školy a Mateřské školy Město Libavá, okres Olomouc, příspěvková organizace, která se nachází na území Vojenského újezdu Libavá. Ministerstvo obrany se jako správní úřad nadřízený Újezdnímu úřadu vojenského újezdu Libavá, zavázalo finančně podílet na zabezpečení provozu školy. Finanční prostředky jsou poskytovány formou dotace, ve které jsou zahrnuty i náklady na příslušný počet žáků chybějících do zákonem stanoveného počtu.

Již od roku 2002 je školám a školským zařízením přidělována dotace z Úřadu práce Jeseník, Olomouc, Prostějov, Přerov a Šumperk. Jedná se o účelové prostředky určené na zřízení společensky účelného pracovního místa, na zabezpečení odborné praxe absolventa střední školy, na vyhrazení pracovního místa, nebo na veřejně prospěšné práce. S úřady práce uzavírají dohody přímo školy a školská zařízení. Finanční prostředky jsou poskytovány prostřednictvím zřizovatele.

Olomoucký kraj se finančně podílí na:

1. Financování provozních výdajů

Olomoucký kraj jako zřizovatel poskytuje školám a školským zařízením příspěvek na provoz, na provoz – odpisy a příspěvek na provoz – mzdové náklady. Příspěvek na provoz představuje příspěvek určený na krytí běžných provozních výdajů, jako je spotřeba energií, spotřeba materiálu, drobné opravy a další běžné výdaje. Příspěvek na provoz – odpisy představuje neinvestiční příspěvek určený na finanční krytí účetních odpisů. Snahou Olomouckého kraje je pokrýt odpisy majetku ve správě příspěvkových organizací do výše 100 %. Příspěvek na provoz – mzdové náklady představuje neinvestiční příspěvek určený na krytí mzdových nákladů organizací, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. V roce 2007 začaly pro školy a školská zařízení platit „Zásady řízení příspěvkových organizací zřizovaných Olomouckým krajem“, které jim stanovily závazný ukazatel limit mzdových prostředků, který představuje maximální výši nákladů na platy a ostatní osobní náklady v hlavní činnosti organizace.

2. Investiční činnosti a opravách

Společně s výše uvedenými investicemi se plánuje realizace řady projektů v rámci operačních programů strukturálních fondů Evropské unie v oblastech vzdělávání či z oblasti ochrany životního prostředí. V oblasti ochrany životního prostředí bude snaha využít operační program Životního prostředí na realizaci úspor energie.

Prostředky z rozpočtu Olomouckého kraje budou kromě výše uvedeného přednostně vynakládány na úhradu spoluúčasti na projektech ze strukturálních fondů EU, ale i na běžné opravy, údržbu a investice souvisejících s řešením havarijních stavů a plněním zákonných opatření, které z evropských fondů nebude možné řešit.

3. Další výdajích v oblasti školství, mládeže a sportu

Olomoucký kraj nepodporuje oblast školství, mládeže a sportu pouze prostřednictvím svých příspěvkových organizací. V souladu s Programovým prohlášením Rady Olomouckého kraje, Konceptí rozvoje tělovýchovy a sportu v Olomouckém kraji a Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje je v krajském rozpočtu vyčleněno cca 50 mil. Kč, které slouží k podpoře této oblasti.

Kraj na svém území významně od roku 2006 podporuje vrcholový, výkonnostní a mládežnický sport. Tato podpora je realizována jako přímá podpora vytypovaných vrcholových oddílů v jednotlivých okresech a jednorázově vyhlášeným grantovým programem. Kromě toho kraj podporuje individuální sportovce na základě projektu Centra individuálních sportů kraje Olomouckého (CISKO).

Kraj ve snaze zajistit srovnatelné podmínky pro působení škol různých zřizovatelů začal v roce 2003 jako první z krajů přispívat soukromým středním školám na provoz. V roce 2005 Zastupitelstvo Olomouckého kraje schválilo příspěvek nejen středním školám, ale i soukromým školám, které poskytují vzdělání dětem, žákům a studentům se speciálními vzdělávacími potřebami. Pro příští období se počítá s podporou soukromého školství z krajského rozpočtu za podmínky, že bude poskytováno vzdělávání v souladu se strategickými dokumenty kraje a zároveň stále nebudou normativy pro soukromé školy vytvořené MŠMT dosahovat průměrných normativů v krajích. V případě, že normativy soukromých škol budou ministerstvem upraveny na průměrné výše normativů krajů, budou prostředky využity pro potřeby školství bez rozdílu zřizovatele na výdaje, které není možné hradit ze státního rozpočtu.

Z rozpočtu OK jsou vyčleněny finanční prostředky na podporu oblasti informačních technologií (IT).

V roce 2007 kraj zavedl systém stipendií pro studium na zahraničních středních a vysokých školách. Cílem tohoto systému je podpořit studium na zahraničních středních a vysokých školách studentům Olomouckého kraje, a to po dobu nejméně jednoho měsíce, nejdéle však po dobu jednoho školního/akademického roku (10 měsíců).

Kraj od roku 2003 finančně podporuje Olympiády pro děti a mládež. Jedná se o projekt Českého olympijského výboru, do kterého jsou zapojeny všechny kraje České republiky. Talent Olomouckého kraje je vyhlášen již od roku 2005 a jeho prostřednictvím jsou oceňováni nadaní a mimořádně nadaní žáci a studenti škol na území kraje.

Olomoucký kraj podpořil v roce 2007 Krajskou konferenci environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Olomouckého kraje (dále jen EVVO). Dále finančně podporuje ekologické projekty škol a školských zařízení z Programu podpory EVVO. Jsou realizovány úkoly Akčního plánu Koncepce EVVO Olomouckého kraje – vyhlášena soutěž Zelená škola, soutěž Příroda Olomouckého kraje očima dětí a mládeže, realizovány semináře zaměřené na oblast EVVO určené pro pedagogické pracovníky.

V OK probíhá od roku 2002 akce „Sportuj s krajem“, jde o pokračování úspěšné prezentace občanských sdružení pracujících s dětmi a mládeží a předpokládá se její pokračování v dalším období za přispění prostředků z rozpočtu kraje v nezměněné výši.

Od roku 2004 přispívá Olomoucký kraj na mezinárodní výměny dětí a mládeže. Školy prostředky využívaly na poznávací a vzdělávací zájezdy a návštěvy partnerských škol v zahraničí.

Olomoucký kraj vyhláší pravidelně od roku 2002 nejlepší sportovce a stal se prvním krajem, který začal uvedenou akci realizovat na regionální úrovni.

Finanční podpora kraje do oblasti primární prevence sociálně patologických jevů má již každoroční tradici.

Tzv. zasedání Zastupitelstva mládeže Olomouckého kraje se v kraji podporuje již od roku 2003. Finanční prostředky jsou vynakládány na aktivity související s činností a posláním tohoto zastupitelstva.

Od roku 2004 Olomoucký kraj přispívá na úhradu nákladů spojených s organizací soutěží a přehlídek. Kromě okresních a krajských kol je podporováno dalších cca 30 soutěží, které mají v rámci kraje již svoji tradici.

Akce organizovaná jednou ze školských příspěvkových organizací Středoškolský pětiboj aneb adrenalin trochu jinak si od roku 2005 vybuďovala již svoji tradici a kraj tak podporuje vzájemné setkávání studentů středních škol. Od roku 2004 Olomoucký kraj podporuje „Krajskou Bambiriádu“, čímž vyjadřuje podporu neziskovému sektoru pracujícímu s dětmi a mládeží.

V roce 2008 se kraj rozhodl stejně jako v roce 2006 přispět na dofinancování evropských vzdělávacích programů. Tyto finanční prostředky budou poskytnuty především školám a školským zařízením zřizovaným Olomouckým krajem, ale předpokládá se zapojení i škol jiných zřizovatelů či neziskových organizací pracujících s mládeží. Prostředky budou určeny především na realizaci programů Socrates, Leonardo da Vinci, Mobilita atd., u kterých poskytovatel grantu bude vyžadovat finanční spoluúčast žadatele. Příspěvek bude určen organizacím také v případech, kdy grant získaný od příslušného poskytovatele nebude dostatečný pro realizaci projektu.

Další programy v oblasti rozvoje lidských zdrojů

V souvislosti s negativními dopady hospodářské krize vydal Olomoucký kraj na roky 2009–2010 Plán na zmírnění dopadů hospodářské krize v oblasti vzdělávání/rekvalifikace zaměstnanců. Cílem je podpořit aktivity v oblasti vzdělávání/rekvalifikace zaměstnanců v hlavním pracovním poměru u zaměstnavatelů (fyzických i právnických osob) zaměstnávajících 25–250 osob.

V roce 2009 OK také začal podporovat zaměstnanost absolventů vysokých škol, a to formou měsíčního příspěvku (ve výši max. 5 000 Kč) na pokrytí zákonných sociálních nákladů zaměstnavatele (fyzické či právnické osoby zaměstnávající v HPP minimálně 1 zaměstnance) na jedno pracovní místo absolventa vysoké školy.

1.3 Výzkum a technologický vývoj přispívající k celkovému rozvoji regionu se zřetelem na podporu zavádění nových technologií a inovací a posilování kapacit výzkumu a vývoje

Trvalého a intenzivního hospodářského růstu nelze dosáhnout bez trvalých inovací výrobků a služeb, jakož i používaných technologií a metod organizace a řízení podnikatelských subjektů. Inovace jsou především záležitostí podnikatelských subjektů, které se v konkurenčním tržním prostředí snaží cestou inovací nalézt a využít nové podnikatelské příležitosti a tak zajistit další rozvoj svého podnikání a i svou další úspěšnou existenci. Stát může inovačním procesům napomáhat utvářením rámcových podmínek pro podnikání, odstraňováním nejrůznějších překážek institucionálního nebo právního charakteru. Přímé zásahy či opatření ze strany státu jsou přípustné jen v případech, kdy svobodné tržní prostředí nedokáže problémy spontánně řešit.

Úlohy veřejné správy na jednotlivých úrovních územní správy

Zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, definuje úlohu orgánů veřejné správy.

Ústřední správní úřad odpovědný za výzkum a vývoj

Ústředním správním úřadem odpovědným za výzkum a vývoj je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) s výjimkou oblastí, které zabezpečuje Rada pro výzkum, vývoj a inovace.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy odpovídá za:

- a) mezinárodní spolupráci ČR ve výzkumu a vývoji, včetně jednání s orgány a institucemi Evropských společenství a jednotlivých států ES s působností pro výzkum a vývoj a včetně užití prostředků na výzkum a vývoj z fondů EU, s výjimkou mezinárodní spolupráce v obranném výzkumu a vývoji, za kterou odpovídá Ministerstvo obrany,
- b) koncepci podpory velké infrastruktury,
- c) specifický vysokoškolský výzkum,
- d) výkon správní funkce ústředního správního úřadu pro výzkum a vývoj podle zvláštních právních předpisů,
- e) přípravu Národní politiky výzkumu a vývoje České republiky v souladu s mezinárodními smlouvami a kontrolu její realizace formou stanoviska k souladu programů výzkumu a vývoje předložených poskytovateli s Národní politikou výzkumu a vývoje České republiky před schválením těchto programů vládou,
- f) přípravu priorit formou Národního programu výzkumu,

- g) realizaci priorit výzkumu v oblastech, které nespádají do působností poskytovatelů, formou zabezpečení částí Národního programu výzkumu,
- h) přípravu právních předpisů výzkumu a vývoje a vyhodnocování důsledků ostatních právních předpisů na výzkum a vývoj.
- i) MŠMT předkládá vládě ČR zprávu o průběhu a výsledcích spolupráce v mezinárodních orgánech a organizacích po projednání s Radou pro výzkum, vývoj a inovace.

Ústřední a jiné správní úřady odpovědné za výzkum a vývoj v oblasti svých působností

Ústřední a jiné správní úřady včetně Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, které jsou oprávněny poskytovat podporu ze své rozpočtové kapitoly podle § 4 zákona č. 130/2002 Sb., odpovídají v oblasti své působnosti zejména za:

- a) přípravu koncepcí výzkumu, vývoje a inovací a jejich realizaci,
- b) přípravu a realizaci programů v působnosti poskytovatele a dalších aktivit výzkumu, vývoje a inovací,
- c) veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích vyhlášené podle tohoto zákona a zadání veřejných zakázek na poskytnutí účelové podpory z jejich rozpočtových kapitol,
- d) kontrolu využití účelové nebo institucionální podpory poskytnuté z jejich rozpočtových kapitol, plnění cílů, pokud byly stanoveny, a zhodnocení dosažených výsledků.

Ústřední a jiné správní úřady, které podle zákona o státním rozpočtu ČR neposkytují podporu ze své rozpočtové kapitoly podle § 4, zabezpečují v oblasti své působnosti přípravu programů, jejichž realizaci zajistí Technologická agentura ČR.

Rada pro výzkum, vývoj a inovace

Odborným a poradním orgánem vlády pro oblast výzkumu, vývoje a inovací je Rada pro výzkum, vývoj a inovace, která zejména zabezpečuje:

- a) přípravu Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ve spolupráci s MŠMT a v souladu s mezinárodními smlouvami a její předložení vládě,
- b) kontrolu realizace Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací formou stanovisek k souladu programů výzkumu a vývoje předložených poskytovateli s Národní politikou výzkumu a vývoje před schválením těchto programů vládou,
- c) přípravu Metodiky hodnocení výsledků výzkumných organizací a výsledků ukončených programů a její předložení vládě,
- d) návrhy na členy předsednictva a předsedu Technologické agentury České republiky a Grantové agentury České republiky,
- e) zpracování priorit aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací České republiky,
- f) zpracování pravidelných ročních analýz a hodnocení stavu výzkumu, vývoje a inovací v České republice a jejich srovnání se zahraničím a jejich předložení vládě,
- g) úlohu správce a provozovatele informačního systému výzkumu, vývoje a inovací a schvaluje provozní řád informačního systému výzkumu, vývoje a inovací,
- h) jednání s poradními orgány pro výzkum, vývoj a inovace Evropských společenství a s radami pro výzkum, vývoj a inovace jednotlivých členských států ES i dalších zemí,
- i) zpracování návrhu střednědobého výhledu podpory výzkumu, vývoje a inovací,
- j) návrh výše celkových výdajů na výzkum, vývoj a inovace jednotlivých rozpočtových kapitol.

Rada pro výzkum, vývoj a inovace ustavuje odborné a poradní orgány:

- a) odborné komise pro zpracování priorit aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací České republiky v jednotlivých oblastech aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací,
- b) Komisi pro hodnocení výsledků výzkumných organizací a ukončených programů,
- c) Bioetickou komisi, která zpracovává podklady pro řešení úkolů Rady pro výzkum, vývoj a inovace spojených s bioetickými aspekty výzkumu a vývoje.

Grantová agentura České republiky a Technologická agentura České republiky

Grantová agentura České republiky a Technologická agentura České republiky jsou organizačními složkami státu a správci rozpočtových kapitol. Jsou samostatnými účetními jednotkami a hospodaří samostatně s účelovými a institucionálními prostředky přidělenými zákonem o státním rozpočtu ČR. Jejich působnost je vymezena zákonem č. 130/2002 Sb.

Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest

Podporou výzkumu a vývoje se také zabývá Agentura CzechInvest, která aktivně vyhledává a pomocí nejrůznějších nástrojů (konzultace, informační servis, aktivní spolupráce při vyhledávání partnerů aj.) podporuje soukromé firmy s inovačním potenciálem a zaměřuje se na zvýšení zapojení institucí veřejného sektoru do inovačního procesu.

Agentura se dále snaží získávat pro ČR odborné projekty typu technologických center pro průmyslový výzkum, vývoj a design, za tímto účelem připravila tzv. rámcový program na podporu technologických center a strategických služeb. Od roku 2000 působí jako partner zahraničním i českým firmám na poli aplikovaného výzkumu a vývoje.

Ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR poskytuje finanční podpory ze Strukturálních fondů EU, státního rozpočtu a komunitárních zdrojů.

Národní politika výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009 – 2015 hodnotí systém řízení výzkumu, vývoje a inovací v ČR následovně:

V ČR je nedostatečné strategické řízení výzkumu, vývoje a inovací (VaVal) na národní úrovni. Rovněž v řadě veřejných výzkumných organizací není strategický přístup k řízení VaVal dostatečně rozvinut. V ČR dosud nebyla vytvořena strategická linie rozvoje znalostní společnosti, zvyšování konkurenceschopnosti a kvality života. Tvorba politik vytvářejících podmínky pro rozvoj ekonomiky založené na znalostech je v kompetenci několika ústředních orgánů státní správy, tyto politiky nejsou vzájemně příliš provázané a tím dochází k nesouladu či duplicitě opatření usilujících o dosažení stejného cíle. Na ústřední úrovni nejsou jasně vymezeny kompetence za oblast inovací, což významně znesnadňuje realizaci inovační politiky a její návaznost na další aktivity vlády podporující rozvoj znalostní společnosti. Také analytická činnost nebyla dostatečně využívána pro tvorbu politiky VaVal a chybí zde dlouhodobé finanční zajištění pro nezávislou odbornou instituci zabývající se soustavně a systematicky sledováním a vyhodnocováním vývoje v této oblasti a přípravou podkladů pro strategické rozhodování státních institucí zabývajících se řízením a podporou VaVal.

Územní samosprávné celky

Územní samosprávné celky postupují podle zákona č. 130/2002 Sb. obdobně (podle ustanovení § 5 až 6 přiměřeně).

Podle zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, ve znění pozdějších předpisů, mohou územní samosprávné celky vedle ministerstev, jiných ústředních orgánů státní správy nebo Akademie věd České republiky zřídit veřejné výzkumné instituce.

Na území Olomouckého kraje není zřízená žádná veřejná výzkumná instituce.

Olomoucký kraj

Olomoucký kraj se snaží vytvářet vhodné podmínky pro rozvoj výzkumu a vývoje. Za jeho podpory vznikl Vědeckotechnický park a Podnikatelský inkubátor Univerzity Palackého v Olomouci (VTP UP), který je aktivní součástí regionální inovační infrastruktury Olomouckého kraje. Zástupci Olomouckého kraje jsou v tzv. Radě projektu, která rozhoduje o přijetí nových zájemců do podnikatelského inkubátoru.

OK je dále partnerem vznikajícího Inovačního centra Olomouc (ICOL).

Radou Olomouckého kraje bylo odsouhlaseno vytvoření Regionální inovační strategie Olomouckého kraje, do jejíhož zpracování by měli být zapojeni všichni partneři v oblasti výzkumu, vývoje a inovací na území Olomouckého kraje, popř. další subjekty mimo území OK.

1.4 Rozvoj cestovního ruchu

Cestovní ruch je významným ekonomickým, kulturním a společenským prvkem. Vzhledem k jeho podstatným dopadům na regionální rozvoj, trh práce, malé a střední podnikání, obchod, kulturu, dopravu, stavebnictví, životní prostředí, diverzifikaci činností ve venkovském prostoru a infrastrukturu je důležité toto odvětví podporovat. Jeho rozvoj umožňuje maximální využití endogenních zdrojů regionu (přírodní podmínky, kulturně-historické památky atd.), přináší vznik nových pracovních míst (podílí se na růstu zaměstnanosti), je impulsem pro nové investiční aktivity, zlepšování infrastruktury a rozvoj služeb, významně ovlivňuje platební bilanci a socioekonomický rozvoj regionu, podílí se na tvorbě hrubého domácího produktu a má vliv na příjmy místních rozpočtů.

Úlohy veřejné správy na jednotlivých úrovních územní správy

Stát

Řízením cestovního ruchu a plněním koncepčních, legislativních a metodických funkcí bylo pověřeno Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (MMR). Klíčovým úkolem MMR je zabezpečit koordinaci a návaznost koncepčních dokumentů a legislativních norem zodpovědných resortů za účelem vytvoření potřebných vztahů a vazeb mezi klíčovými subjekty. Vzhledem k průřezovému a multiplikačnímu charakteru cestovního ruchu spolupracuje MMR s dalšími ministerstvy a orgány státní správy a jimi zřízenými organizacemi. Pro koordinaci jejich činností byla zřízena usnesením vlády č. 401 ze dne 28. dubna 2004 Meziresortní koordinační komise pro cestovní ruch, která se zabývá problematikou cestovního ruchu s průřezovým charakterem.

Za účelem propagace České republiky jako destinace cestovního ruchu v zahraničí i v České republice MMR zřídilo v roce 1993 státní příspěvkovou organizaci s názvem Česká centrála cestovního ruchu – CzechTourism (ČCCR). Významnými partnery agentury při této propagaci jsou domácí turistické regiony, města, obce a podnikatelské subjekty. K dosažení základního poslání plní ČCCR mj. tyto hlavní úkoly:

zajišťování, podpora a koordinace marketingových aktivit na domácím a zahraničním trhu,

spolupráce v oblasti cestovního ruchu s orgány státní správy a samosprávy, profesními organizacemi, peněžními ústavy, školami, výzkumnými a poradenskými institucemi, atd.

vytváření příznivého image turistické destinace "Česká republika" a její prosazování na domácím a zejména zahraničním trhu,

stanovení a rozpracování prioritních produktů, charakteristických pro destinaci ČR,

podpora tvorby produktů cestovního ruchu s šetrným přístupem k životnímu prostředí,

informační servis pro odvětví průmyslu ČR v ČR, zejména vydávání odborných zpráv,

vydávání propagačních materiálů o České republice v příslušných jazykových verzích,

spolupráce s regiony v ČR, angažovanost při vzniku přirozených oblastí cestovního ruchu, působení při jejich turistickém rozvoji a zatraktivnění,

zakládání zastoupení v zahraničí s cílem informovat zahraniční novináře, odbornou i nejširší veřejnost o nabídce cestovního ruchu v České republice.

Kraje

Povinností a zodpovědností krajů je ze zákona č. 129/2000 Sb., o krajích realizace rozvoje kraje. Na jeho základě jsou pořizovány programy rozvoje krajů, zahrnující i oblast rozvoje cestovního ruchu, územně plánovací dokumentaci a územně analytické podklady, v rámci kterých je problematika cestovního ruchu řešena.

Obec

Povinností a zodpovědností obcí je ze zákona č. 128/2000 Sb., o obcích všestranný rozvoj území obce. S tím souvisí i územní příprava v celé šíři od pořízení příslušné územně plánovací dokumentace, přes realizační záměry až po různé strategické nebo rozvojové plány obce. V návaznosti na to má obec možnost realizovat na svém území vybudování infrastruktury, včetně turistické, či podporovat investice, které řeší konkrétní problémy cestovního ruchu. Pro správní obvod obce s rozšířenou působností se pořizují územně analytické podklady, v rámci kterých je rovněž řešena problematika cestovního ruchu.

I přesto, že základní kompetence v oblasti cestovního ruchu v ČR jsou dány, organizace a řízení cestovního ruchu na národní i regionální úrovni si vyžaduje vytvoření funkčního systému vymezení činností mezi hlavními subjekty (MMR a CzechTourism, kraje, turistické regiony) v oblasti cestovního ruchu. Při rozdělení kompetencí mezi uvedenými subjekty lze brát v úvahu metodický materiál České centrály cestovního ruchu – CzechTourism „Rozdělení kompetencí, vymezení území a finančních toků v oblasti cestovního ruchu“ z roku 2006. Tento materiál vychází mj. z předpokladu, že problematika infrastruktury je plně řešena podle krajské struktury a obcemi a problematika marketingu podle turistických regionů a oblastí.

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

vytváří legislativní normy pro rozvoj cestovního ruchu v ČR,

v rámci činnosti vlády prosazuje vytváření podmínek a vazeb mezi sektory pro rozvoj CR v ČR,

koordinuje činnosti s orgány regionální samosprávy,

vytváří koncepční a strategické dokumenty v oblasti cestovního ruchu v ČR,

provádí metodickou činnost v oblasti cestovního ruchu,

vytváří a realizuje marketing, propagaci a prezentaci v oblasti CR na úrovni ČR,

vytváří a realizuje systém národních produktů cestovního ruchu,

rozvíjí lidské zdroje v oblasti CR ve spolupráci s resorty a profesními organizacemi,

zakládá a realizuje výzkum, vývoj a podporuje zavádění inovací v cestovním ruchu,

vytváří a prosazuje jednotné standardy v odvětví cestovního ruchu (např. orientační a informační systémy, klasifikace, standardizace a certifikace),

usiluje o rozvoj statistiky cestovního ruchu a podporuje realizaci Satelitního účtu CR,

sleduje a vyhodnocuje získaná statistická data a navrhuje příslušná opatření,

zastupuje ČR v Evropské unii a ve výborech a pracovních skupinách pro CR v mezinárodních organizacích (OECD, CEI, WTTC, atd.),

rozvíjí partnerství veřejné správy, profesních sdružení, NNO, vzdělávacích institucí a odborné veřejnosti apod.

Kraj

Příprava a schvalování programu rozvoje cestovního ruchu kraje, resp. turistických regionů.

Podpora rozvoje cestovního ruchu (např. využitím prostředků EU, vlastními grantovými programy, propagací, podporou činnosti SCR).

Legislativní předpoklady rozvoje cestovního ruchu z pohledu regionálních potřeb s využitím zákonodárné funkce.

Podpora soukromého a neziskového sektoru.

Podpora realizace orientačního značení.

Spolupráce s jinými kraji (zvláště v případech, že turistický region přesahuje hranice krajů, či SCR vykonává činnost pro více krajů).

Spolupráce se zahraničními partnerskými regiony a sousedními zahraničními regiony v oblasti ČR.

Koordinace činností turistických regionu na území kraje.

Koordinace spolupráce subjektů CR z veřejného i soukromého sektoru v celokrajském měřítku.

Koordinace těch turistických produktů, kterými se kraj bude prezentovat jako celek, např. turistické stezky protínající víc než jeden turistický region či více krajů.

Získávání finančních prostředků pro projekty rozvojové, lidských zdrojů, kvality, aj. (dotace, granty apod.).

Inicializace a inventarizace investičních záměrů a projektů.

Koordinace činnosti turistických informačních center na území kraje.

Propagace a koordinace certifikací služeb na území regionu ve spolupráci s regionálními SCR.

Vybrané činnosti může kraj delegovat na SCR.

Region prostřednictvím SCR, oblast prostřednictvím SCR

Definování vize, zpracování programu rozvoje CR v regionu/oblasti a koordinace naplňování programu rozvoje CR regionu v provázanosti s krajským (krajskými) programem (programy) rozvoje cestovního ruchu.

Koordinace spolupráce subjektů CR z veřejného i soukromého sektoru.

Výběr, zpracování a řízení regionálních/oblastních turistických produktů.

Organizace rozvoje lidských zdrojů (poradenství, školicí a konzultační činnosti, ...).

Propagace a koordinace certifikací na území regionu/oblasti ve spolupráci s kraji.

Řízení a organizování analytické činnosti (šetření profilu návštěvníka, vazby na ČSÚ, sledování návštěvnosti objektů, sledování zpětné vazby realizovaných opatření a dopadu projektu, postavení regionu v konkurenčním prostředí ostatních jak na úrovni tuzemské, tak mezinárodní, apod.).

Komunikace s obchodními partnery a turisty za region/oblast, včetně návštěvnického managementu.

Propagace a prezentace regionu/oblasti na celonárodních a zahraničních trzích v souladu se strategií regionu/oblasti a příslušného kraje/příslušných krajů.

Koordinace činnosti turistických informačních center v regionu/oblasti.

Koordinace aktivit turistických oblastí (pokud má region více oblastí), příprava a propojování „nadoblastních“ produktů.

Provozování obchodní činnosti v rámci platné legislativy v oblasti cestovního ruchu (prodej turistických produktů, údržba značení cyklotras, peších tras, apod. na základě objednávky jejich tvůrců a správců, monitoring jejich využívání, ...).

Shromažďování informací o turistickém potenciálu regionu/oblasti, zajišťování jejich průběžné aktualizace a jejich zpracovávání pro jednotlivé cílové skupiny uživatelů, a to všemi žádanými formami; respektovány jsou při tom celostátně platné metodiky informačních systémů.

Obec

Zpracovává a schvaluje program rozvoje cestovního ruchu obce se zaměřením na infrastrukturu.

Prezentuje a propaguje obec v oblasti cestovního ruchu v rámci regionu.

Zajišťuje infrastrukturu cestovního ruchu (příprava území, podpora investic, vlastní investice).

Buduje orientační systémy.

Spolupracuje na zajištění funkčnosti turistických produktů regionu.

Provozuje turistické informační centrum (v místě soustředěného cestovního ruchu) a zajišťuje sběr informací do informačního systému cestovního ruchu.

Spolupracuje s podnikateli, krajem a organizacemi cestovního ruchu, které organizují činnost cestovního ruchu na příslušném území.

Zajištění rozvoje cestovního ruchu v Olomouckém kraji

Celá koncepce organizace cestovního ruchu destinace Olomouckého kraje je založena na principu spolupráce. Vychází z Projektu organizace cestovního ruchu (destinačního managementu) Olomouckého kraje z roku 2005 a změn, ke které došlo v roce 2008, tj. ustavením Výboru pro rozvoj cestovního ruchu Zastupitelstva Olomouckého kraje.

V Olomouckém kraji je koordinátorem všech aktivit v oblasti cestovního ruchu Oddělení cestovního ruchu, Kancelář hejtmána Olomouckého kraje. Zajišťuje celou řadu aktivit cestovního ruchu zasahující území OK od zpracování strategických rozvojových dokumentů, přes koordinaci marketingu destinace, podpory prodeje (např. Olomouc region Card – viz níže), tvorbu portálu cestovního ruchu, značení kulturních a turistických cílů, podpory značení a údržby turistických a cykloturistických tras na území OK, zajištění podpory regionálními organizacemi cestovního ruchu v OK, a další.

Olomoucký kraj se společně se Statutárním městem Olomouc podílí na projektu turistických slevových karet „Olomouc region Card“ (ORC), jehož cílem je podpora cestovního ruchu v Olomouckém kraji a městě Olomouci. Olomouc region Card je turistická karta, která opravňuje jejich držitele navštívit v Olomouckém kraji zdarma 74 nejzajímavějších míst a dále jim umožňuje čerpat atraktivní slevy na 121 místech. Produkt ORC nabízí karty s platností 48 hod. nebo 5 dní, které lze uplatnit u příslušných subjektů zapojených do projektu.

Zastupitelstvo Olomouckého kraje zřídilo na základě zákona č. 129/2000 Sb. o krajích (krajské zřízení) svým usnesením ze dne 17. prosince 2008 jako svůj iniciativní, poradní a kontrolní orgán Výbor pro rozvoj cestovního ruchu. V roce 2009 Výbor inicioval ustavení tzv. Pracovní skupiny destinačního řízení V-RCR jejímž cílem je koordinovat činnost destinace Olomouckého kraje tj.: Olomoucký kraj, Jeseníky – Sdružení cestovního ruchu a Střední Morava – Sdružení cestovního ruchu.

Jednotlivé subjekty zabývající se cestovním ruchem v Olomouckém kraji (města, obce, podnikatelské subjekty) mají možnost se sdružit za účelem dosažení svých cílů v regionální organizaci cestovního ruchu – Sdružení cestovního ruchu (SCR). Na území Olomouckého kraje byla vytvořena dvě SCR:

Jeseníky – Sdružení cestovního ruchu (J-SCR). Působnost: okresy Jeseník a Šumperk (bez území správního obvodu obce s rozšířenou působností Mohelnice). V roce 2009 mělo 64 členů, z toho 18 členů z oblasti veřejné správy, ostatní byly podnikatelské subjekty.

Střední Morava – Sdružení cestovního ruchu (SM-SCR). Působnost: okresy Olomouc, Prostějov, Přerov a území správního obvodu obce s rozšířenou působností Mohelnice. V roce 2009 mělo 35 členů, z toho 17 členu z oblasti veřejné správy, ostatní byly podnikatelské subjekty.

Sdružení jsou samostatné právnické subjekty. Jedná se o dobrovolná zájmová sdružení právnických osob, která umožňují přidružené členství i fyzickým osobám. Činnosti těchto sdružení jsou významně podporovány ze strany Olomouckého kraje, který je od roku 2006 členem obou sdružení a do obou přispívá formou ročního členského příspěvku na jejich provoz. Předmětem činnosti sdružení je mimo jiné iniciace produktů, projektů a záměrů cestovního ruchu, získávání finančních prostředků z mimoregionálních zdrojů, zajištění certifikace kvality služeb, aktualizace webové prezentace, zajištění a organizování famtripů a presstripů, údržba infrastruktury CR přesahující katastry obcí, apod. Obě sdružení se aktivně zapojují do realizace krajských projektů a projektů financovaných z EU.

Olomoucký kraj, který je největším donátorem obou sdružení, sleduje prostřednictvím svých zástupců ve vrcholných orgánech sdružení, zda dochází k naplňování jeho politiky a představ o rozvoji CR. Má manévrovací možnosti jak reagovat například na obrácený vývoj jeho představ o rozvoji cestovního ruchu v regionu.

1.5 Zlepšování vybavení regionu infrastrukturou a zajištění dopravní obslužnosti

Doprava je jedním z klíčových odvětví ekonomiky ČR se značným významem i pro mezinárodní vztahy. Jejím uživatelem je v různé míře každá fyzická i právnická osoba. Poptávka po přepravě osob i zboží neustále roste a úkolem veřejné správy je vytvořit právní a ekonomické podmínky pro poskytování veřejných služeb v dopravě i pro podnikání v dopravě a zajistit dopravní infrastrukturu odpovídající růstu přepravních potřeb.

Základní podmínkou k provozování dopravy je dopravní infrastruktura, jejíž rozvoj je důležitým úkolem veřejného sektoru a je garantován státem. Za koordinovaný rozvoj, výstavbu, modernizaci a údržbu vymezené dopravní infrastruktury odpovídá Ministerstvo dopravy a spojů (MDS), a to mj. formou následujících zákonů: zákona o pozemních komunikacích, zákona o silniční dopravě, zákona o drahách, zákona o vnitrozemské plavbě, zákona o civilním letectví, atd.

Dopravu lze dělit na základní druhy: dopravu silniční, železniční, leteckou, vodní, spoje a speciální. Z pohledu regionálního rozvoje jsou nejvýznamnější první čtyři druhy, na území Olomouckého kraje potom především doprava silniční a železniční.

Silniční doprava

Kategorizaci pozemních komunikací, práva a povinnosti vlastníků a uživatelů, výkon státní správy ve věcech pozemních komunikací, atd. upravuje zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích.

Pozemní komunikace je v tomto zákoně definována jako dopravní cesta, která je určena k užití silničními a jinými vozidly a chodci, včetně pevných zařízení nutných pro zajištění tohoto užití a jeho bezpečnosti. Pozemní komunikace se dělí na kategorie:

- a) dálnice, která je určena pro rychlou dálkovou a mezistátní dopravu silničními motorovými vozidly, která je budována bez úroňových křížení,
- b) silnice, jenž se podle svého určení a dopravního významu rozdělují do těchto tříd:

silnice I. třídy, která je určena zejména pro dálkovou a mezistátní dopravu. Silnice I. třídy, která má obdobné stavebně technické vybavení jako dálnice a je určena pro rychlou dopravu, je tzv. rychlostní silnice.

silnice II. třídy, která je určena pro dopravu mezi okresy,

silnice III. třídy, která je určena k vzájemnému spojení obcí nebo jejich napojení na ostatní pozemní komunikace.

- c) místní komunikace (MK) – je veřejně přístupná pozemní komunikace, která slouží převážně místní dopravě na území obce. Podle dopravního významu, určení a stavebně technického vybavení se rozdělují na MK I., II., III. a IV. třídy.
- d) účelová komunikace – slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků. Účelovou komunikací je i pozemní komunikace v uzavřeném prostoru nebo objektu, která slouží potřebě vlastníka nebo provozovatele tohoto prostoru/objektu.

Zákon o pozemních komunikacích stanovuje vlastnictví k pozemním komunikacím:

vlastníkem dálnic a silnic I. třídy je stát (jejich správu zajišťuje Ředitelství silnic a dálnic České republiky),

vlastníkem silnic II. a III. třídy je kraj, na jehož území se silnice nacházejí,

vlastníkem místních komunikací je obec, na jejímž území se místní komunikace nacházejí,

vlastníkem účelových komunikací je právnická nebo fyzická osoba.

Ministerstvo dopravy a spojů může smluvně převést výkon některých práv a povinností státu jako vlastníka silnic I. třídy na organizace správy a údržby silnic, jejichž zřizovatelem jsou kraje.

Státní správu ve věcech dálnice, silnice, místní komunikace a veřejné účelové komunikace vykonávají silniční správní úřady, kterými jsou Ministerstvo dopravy a spojů, krajský úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností a celní úřad. Působnost silničního správního úřadu vykonávají v rozsahu stanoveném tímto zákonem též obce v přenesené působnosti.

Ministerstvo dopravy a spojů

- a) rozhoduje o zařazení pozemní komunikace do kategorie dálnice nebo silnice I. třídy a o změnách těchto kategorií,
- b) rozhoduje o zrušení dálnice nebo silnice I. třídy po dohodě s Ministerstvem obrany,
- c) vykonává působnost silničního správního úřadu a speciálního stavebního úřadu ve věcech dálnic a rychlostních silnic,
- d) povoluje zvláštní užívání silnic formou přepravy zvláště těžkých nebo rozměrných předmětů a užívání vozidel, jejichž rozměry nebo hmotnost přesahují míru stanovenou zvláštními předpisy, pokud trasa přepravy přesahuje územní obvod jednoho kraje,
- e) rozhoduje o opravných prostředcích proti rozhodnutím orgánu kraje v přenesené působnosti,
- f) uplatňuje stanovisko k politice územního rozvoje,
- g) uplatňuje stanovisko k územně plánovací dokumentaci a závazné stanovisko v územním řízení z hlediska řešení dálnic, rychlostních silnic a silnic I. třídy.

Krajský úřad

- a) povoluje zvláštní užívání silnic II. a III. třídy formou přepravy zvláště těžkých nebo rozměrných předmětů a užívání vozidel, jejichž rozměry nebo hmotnost přesahují míru stanovenou zvláštními předpisy, pokud trasa přepravy nepřesahuje územní obvod kraje,
- b) rozhoduje o zařazení pozemní komunikace do kategorií silnic II. a III. třídy a o změnách těchto kategorií,
- c) rozhoduje o zrušení silnic II. a III. třídy po udělení souhlasu Ministerstvem obrany a Ministerstvem dopravy a spojů,
- d) vykonává působnost silničního správního úřadu a speciálního stavebního úřadu ve věcech silnic I. třídy s výjimkou věcí, ve kterých rozhoduje Ministerstvo dopravy a spojů,

- e) rozhoduje o opravných prostředcích proti rozhodnutím obecního úřadu obce s rozšířenou působností a proti rozhodnutím obcí,
- f) uplatňuje stanovisko k územně plánovací dokumentaci a závazné stanovisko v územním řízení z hlediska řešení silnic II. a III. třídy,
- g) zajišťuje a provádí vysokorychlostní kontrolní vážení na silnicích, které se nacházejí v územním obvodu kraje,
- h) projednává správní delikty.

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností

- a) vykonávají působnost speciálního stavebního úřadu ve věcech silnic II. a III. třídy, místních komunikací a veřejně přístupných účelových komunikací a působnost silničního správního úřadu ve věcech silnic s výjimkou věcí, o kterých rozhoduje Ministerstvo dopravy a spojů nebo orgán kraje v přenesené působnosti,
- b) projednávají správní delikty,
- c) uplatňují stanovisko k územním plánům a regulačním plánům a závazné stanovisko v územním řízení, pokud není příslušné Ministerstvo dopravy nebo krajský úřad.

Obce

- a) rozhodují o zařazení pozemní komunikace do kategorie místních komunikací a o vyřazení místní komunikace z této kategorie,
- b) projednávají správní delikty,
- c) vykonávají působnost silničního správního úřadu ve věcech místních komunikací a veřejně přístupných účelových komunikací,
- d) zajišťují a provádí vysokorychlostní kontrolní vážení na místních komunikacích, které se nacházejí v územním obvodu obce.

V návaznosti na přijetí odpovědnosti musí mít stát i příslušné právní a ekonomické nástroje k ovlivňování poskytování finančních prostředků pro dopravní infrastrukturu. Pro tyto účely byl zákonem č. 104/2000 Sb., zřízen Státní fond dopravní infrastruktury (SFDI). SFDI je právnickou osobou určenou pro finanční zabezpečení veřejných potřeb rozvoje, výstavby a modernizace dopravní infrastruktury a pro hospodaření s prostředky určenými pro tyto veřejné potřeby.

V rámci struktury Krajského úřadu Olomouckého kraje je za oblast dopravy zodpovědný Odbor dopravy a silničního hospodářství, který je členěn na čtyři oddělení: Oddělení IDS, Oddělení silniční dopravy, Oddělení silničního hospodářství a Oddělení veřejné dopravy.

Dne 01. 04. 2002 vznikla dle zřizovací listiny Správa silnic Olomouckého kraje, příspěvková organizace, mezi jejíž hlavní účel a předmět činnosti patří:

- a) výkon vlastnických práv k silnicím, silničním pozemkům a k ostatnímu majetku Olomouckého kraje v souladu se zřizovací listinou,
- b) správa a údržba silnic II. a III. třídy ve vlastnictví Olomouckého kraje,
- c) údržba silnic I. třídy ve vlastnictví ČR, nacházejících se v územním obvodu Olomouckého kraje, u nichž je tato činnost dohodnuta příkazní smlouvou,
- d) investiční činnost na spravovaném majetku v rozsahu zřizovací listiny.

Na území Olomouckého kraje bylo k 31. 12. 2009 celkem 33,2 km dálnic, 440,6 km silnic I. třídy, 923,3 km silnic II. třídy a 2 184,5 km silnic III. třídy.

Tabulka 1: Délka silnic a dálnic podle okresů v Olomouckém kraji k 31. 12. 2009

Kraj, okres	Silnice a dálnice (v km)				
	Dálnice v provozu	Silnice			Celkem
		I. třídy	II. třídy	III. třídy	
Jeseník	-	66,2	124,0	101,3	291,5
Šumperk	-	121,4	183,3	531,1	835,8
Olomouc	-	122,1	285,7	665,0	1072,8
Prostějov	7,6	33,4	165,7	468,0	674,6
Přerov	25,6	97,5	164,6	419,1	706,8
Olomoucký kraj	33,2	440,6	923,3	2184,5	3581,6

Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic ČR

Olomoucký kraj programově podporuje opatření vedoucí ke zvyšování bezpečnosti na pozemních komunikacích. Jedná se o bezpečnostní prvky, které jsou součástí a příslušenstvím silnic II. a III. třídy (např. zpomalovací ostrůvky na vjezdech do obcí, ostrůvky usměrňující dopravu v průtazích obcí, opticko-psychologické brzdy, malé okružní křižovatky, apod.), bezpečnostní prvky, které nejsou součástí a příslušenstvím silnic (ostrůvky, popř. jiná opatření, sloužící k ochraně chodců, přechody pro chodce v průtazích obcí, atd.) a opatření na zvýšení bezpečnosti dopravy na železničních přejezdech.

Bezmotorová doprava

V rámci silniční dopravy je také řešena bezmotorová doprava, a to především doprava cyklistická. Na úrovni Olomouckého kraje se cyklistická doprava dělí z hlediska kompetencí do oblasti dopravní obsluhy území (Odbor dopravy a silničního hospodářství) a oblasti prezentace cykloturistiky (Kancelář hejtmána, konkrétně Oddělení cestovního ruchu). Na druhou stranu zde je pocítována absence krajského koordinátora cyklistické dopravy, který by měl mít na starosti koordinaci plnění stanovených krajských priorit, cílů a opatření, koordinaci činností kolem mezinárodních a krajských cyklokoridorů, apod.

Během posledních několika málo let přestává být cyklistická doprava pouze individuální záležitostí a plynule přechází do městského i regionálního plánování. Obce a města za dlouhodobé finanční podpory Olomouckého kraje postupně budují cyklistickou infrastrukturu. V 07/2009 bylo v Olomouckém kraji ze všech krajů ČR nejvíce samostatných cyklostezek a komunikací vhodných pro cyklisty. Pokud by se započítaly do celkového součtu i ty cyklostezky, které se stavěly, tak potom zde bylo celkem 168 km samostatných cyklostezek a komunikací vhodných pro zaměstnaneckou cyklistickou dopravu (z toho 67,5 km v intravilánu a 97,5 v extravilánu).

Garantem cykloznačení a koordinátorem sítě cyklotras ČR je Klub Českých turistů (KČT), který také provádí kontrolu a následnou údržbu cyklotras. KČT dostává finanční částku na údržbu značených tras (cyklistických, pěších a lyžařských) z rozpočtu Ministerstva pro místní rozvoj ČR a také z rozpočtu Olomouckého kraje.

Olomoucký kraj od roku 2004 každoročně (vyjma roku 2008) podporuje budování cyklostezek na svém území. O podporu mohou požádat jednotlivé obce.

Železniční doprava

V oblasti veřejné drážní osobní dopravy se veřejným zájmem rozumí zájem na zajištění základních přepravních potřeb obyvatel. O uplatnění veřejného zájmu při zabezpečování dopravní obslužnosti rozhoduje příslušný orgán státní správy nebo samosprávy.

Železniční dráhy se z hlediska významu, účelu a technických podmínek člení do následujících kategorií.

- dráha celostátní – slouží mezinárodní a celostátní veřejné železniční dopravě,
- dráha regionální – dráha regionálního nebo místního významu, která slouží veřejné železniční dopravě a je zaústěná do celostátní nebo jiné regionální dráhy,
- vlečka – dráha, která slouží vlastní potřebě provozovatele nebo jiného podnikatele a je zaústěná do celostátní nebo regionální dráhy, nebo jiné vlečky,

d) speciální dráha, která slouží zejména k zabezpečení dopravní obslužnosti obce.

Vlastník dráhy je povinen zajistit údržbu a opravu dráhy, zajistit provozování dráhy a pečovat o rozvoj a modernizaci dráhy v rozsahu nezbytném pro zajištění dopravních potřeb státu a dopravní obslužnosti území kraje.

Provozovat drážní dopravu na dráze může právnická nebo fyzická osoba, zapsaná v obchodním rejstříku, na základě platné licence, přidělené kapacity dopravní cesty, jedná-li se o drážní dopravu na dráze celostátní nebo regionální, platného osvědčení dopravce a uzavřené smlouvy o provozování drážní dopravy, není-li provozovatel dráhy a dopravce jedna osoba. Úřední povolení vydává drážní správní úřad.

Závazky veřejné služby v drážní dopravě na dráze celostátní a na dráze regionální vzniká na základě písemné smlouvy, kterou s dopravcem uzavírá:

kraj

Ministerstvo dopravy po dohodě s ministerstvem financí, a jedná-li se o zajištění potřeb obrany státu, i po dohodě s Ministerstvem obrany.

Vlastníkem celostátních a regionálních drah na území Olomouckého kraje je stát. Provozovatelem dráhy je potom Správa železniční dopravní cesty, státní organizace (SŽDC) a provozovatelem drážní dopravy České dráhy, a.s. Výjimku tvoří Železnice Desná, kde je provozovatelem drážní dopravy společnost Veolia Transport Morava, a.s., Ostrava. Vlastníkem regionální dráhy na trase Šumperk – Kouty nad Desnou a zpět a Petrov nad Desnou – Sobotín a zpět je potom Svazek obcí údolí Desné a provozovatelem dráhy firma SART – stavby a rekonstrukce a.s., Šumperk. Celková délka železniční sítě je na území Olomouckého kraje 600 km.

Letecká doprava

Státní správu ve věcech civilního letectví vykonává Ministerstvo dopravy, ve věcech vojenského letectví Ministerstvo obrany. Pro výkon státní správy ve věcech civilního letectví byl dále zřízen správní Úřad pro civilní letectví, který je podřízen Ministerstvu dopravy. Úřad pro civilní letectví vydává mj. licenci k provozování obchodní letecké dopravy (OLD), čímž se rozumí doprava osob, zvířat, zavazadel, věcí a pošty letadly za úplat. OLD se rozděluje podle způsobu provozování na pravidelnou a nepravidelnou a podle svého rozsahu na vnitrostátní a mezinárodní.

Na území Olomouckého kraje se nacházejí následující letiště:

mezinárodní veřejné letiště: Olomouc, Přerov

veřejné vnitrostátní letiště: Hranice, Šumperk, Mikulovice,

neveřejné vnitrostátní letiště: Prostějov, Stichovice, Bohuňovice,

V zásadách územního rozvoje Olomouckého kraje je podán návrh na výstavbu letišť v lokalitách Bělkovice-Lašřany a Lužice.

Po převedení neveřejného mezinárodního (vojenského) letiště v Bochoři u Přerova na letiště se smíšeným vojensko-civilním provozem založil v roce 2008 Olomoucký kraj společně se Zlínským krajem a Statutárním městem Přerovem společnost „Regionální letiště Přerov a.s.“, jejíž hlavním úkolem je zajistit postupný rozvoj letiště a zejména provoz letiště pro civilní provoz. Taktéž dochází k postupnému převodu příslušného majetku (pozemky, nemovitosti, VPD) z Ministerstva obrany ČR na Olomoucký kraj.

Vodní doprava

Za rozvoj, modernizaci a splavnost dopravně významných vodních cest je ze zákona o vnitrozemské plavbě odpovědný stát. Státní správu podle tohoto zákona vykonávají plavební úřady, kterými jsou Ministerstvo dopravy a Státní plavební správa, podřízená tomuto ministerstvu.

Působnost v oblasti péče o rozvoj vodních cest dopravně významných a jejich modernizaci vykonává Ministerstvo dopravy v dohodě s ústředním vodohospodářským orgánem. Vodní cesty dopravně významné se z hlediska jejich využívání pro provozování vodní dopravy dále člení na vodní cesty využívané a vodní cesty využitelné. Na území Olomouckého kraje se nenachází využívaná vodní cesta, jedná se o vodní tok Moravy v úseku od ústí vodního toku Bečvy až po hranice kraje. Vodní tok Bečvy od Přerova po ústí vodního toku Moravy je dále dopravně významnou využitelnou vodní cestou.

Zajištění dopravní obslužnosti

Z provozně-technického hlediska se rozlišuje doprava:

hromadná, charakterizovaná pravidelností, jízdním řádem a obvykle větším počtem přepravovaných osob jako osm,

individuální, vykonávaná příležitostně bez dříve stanovených tras a jízdního řádu vlastním nebo používaným dopravním prostředkem (menší počet osob jak osm). Tato doprava nás z pohledu zajištění veřejných služeb zajímat nebude.

Veřejná osobní hromadná doprava je pro většinu občanů nepostradatelná veřejná služba, která zajišťuje dopravní obsluhu území, a tím dostupnost jejich cílů cest. Dopravní obslužnost regionů je zabezpečována veřejnou linkovou autobusovou dopravou a železniční osobní dopravou, přičemž dominantní úloha v zabezpečení dopravní obslužnosti ve veřejném zájmu leží dlouhodobě na linkové autobusové dopravě.

Z 398 obcí Olomouckého kraje je železniční osobní dopravou (regionálními i dálkovými spoji) dotčeno 113 obcí, tj. 28,4 %. Obyvatelé ostatních obcí jsou závislí na veřejné hromadné osobní dopravě zajišťované linkovou autobusovou dopravou (regionální/příměstskou či meziměstskou, dálkovou).

Podpora veřejné hromadné dopravy osob a dopravní obslužnosti je řešena na úrovni státního rozpočtu i rozpočtů krajů, a to vyčleněním finančních prostředků na krytí závazků veřejné služby. Tato služba je definována jako zabezpečení rozsahu veřejné dopravy v rámci určitého regionu a v souladu se schváleným jízdním řádem.

Závazek veřejné služby ve veřejné dopravě vzniká na základě písemné smlouvy, kterou uzavírá kraj s příslušným dopravcem za účelem zajištění dopravní obslužnosti územního obvodu kraje. Při uzavírání smlouvy kraj dbá, aby dopravní obslužnost byla zajištěna vzájemným propojením veřejné linkové dopravy s veřejnou drážní osobní dopravou.

Základní dopravní obslužností (ZDO) územního obvodu kraje je zajištění přiměřené dopravy po všechny dny v týdnu z důvodů veřejného zájmu, především do škol, do úřadů, k soudům, do zdravotnických zařízení poskytujících základní zdravotní péči a do zaměstnání, včetně dopravy zpět, přispívající k trvale únosnému rozvoji tohoto územního obvodu. Je-li základní dopravní obslužnost územního obvodu kraje zajištěna veřejnou drážní osobní dopravou, nelze rozpočtové prostředky použít na financování jiného druhu souběžné veřejné osobní dopravy. Obecní úřady předkládají kraji návrhy na zabezpečení dostupnosti služeb ve veřejné linkové i drážní osobní dopravě na svém území a informují kraj o místních přepravních podmínkách a o přepravních potřebách ve veřejném zájmu obyvatel obce.

Zajistit ZDO je úkolem státu. Zodpovědnost za zajištění dopravní obslužnosti je v současné době delegována především na kraje, jež ze svých rozpočtů musí zajistit financování veřejné služby, kterou je zajištění základních dopravních potřeb obyvatelstva. Krajské úřady zvažují, za jakých podmínek bude do ZDO v rámci integrovaných systémů zapojena železnice a za jakých autobusy meziměstské či příměstské dopravy či MHD.

Ostatní dopravní obslužnost (ODO) je zajištění dopravních potřeb územního obvodu obce nad rámec základní dopravní obslužnosti území kraje. Na zajištění ostatní dopravní obslužnosti uzavírá obec nebo sdružení obcí s dopravcem závazek veřejné služby a hradí ze svého rozpočtu prokazatelnou ztrátu vzniklou dopravci plněním závazku veřejné služby.

Dopravcům, kteří zabezpečují dopravní obslužnost území nebo zajišťují městskou hromadnou dopravu, je garantována úhrada prokazatelné ztráty z provozu. Prokazatelnou ztrátu ve veřejné dopravě tvoří rozdíl mezi součtem ekonomicky oprávněných nákladů vynaložených dopravcem na plnění závazků veřejné služby a přiměřeného zisku vztahujícího se k těmto nákladům a mezi tržbami a výnosy dosaženými dopravcem při plnění závazků veřejné služby. Prokazatelná ztráta se vztahuje na celé spoje, linku nebo soubory linek, ačkoliv provoz na jednotlivých úsecích linky může mít rozdílnou charakteristiku z pohledu tržeb z jízdného (část linky může být ztrátová, část zisková, část s vyrovnanou bilancí).

Prokazatelnou ztrátu vzniklou dopravci plněním závazků veřejné služby hradí:

kraj ze svého rozpočtu, jedná-li se o zajišťování základní dopravní obslužnosti území závazky veřejné služby. Úhrada prokazatelné ztráty na ZDO je pro kraje mandatorním výdajem určeným zákonem – její výši nemůže upravovat ani dopravce ani kraj, šlo by o protizákonný postup.

Ministerstvo dopravy, jedná-li se o zajišťování dopravních potřeb státu ve veřejném zájmu závazky veřejné služby.

Problematika obsluhy regionu Olomouckého kraje veřejnou dopravou je řešena v Generelu veřejné osobní dopravy Olomouckého kraje, jež je v současné době zpracováván.

1.6 Rozvoj tělovýchovných, sportovních a mládežnických aktivit a kultury včetně památkové péče

1.6.1 Rozvoj tělovýchovných, sportovních a mládežnických aktivit

Provozování tělovýchovných, sportovních a mládežnických aktivit závisí do jisté míry na dostupnosti, počtu a rozmanitosti jednotlivých zařízení pro tělovýchovu, sport a mládež. Proto budou v této kapitole z důvodu vzájemné korelace a také z důvodu zaměření se na jedno téma řešena i tato zařízení.

Sport je veřejně prospěšná činnost. Jeho význam je spatřován zejména v jeho vlivu na zdraví, efektivním trávení volného času, který vede mj. ke snížení negativních sociálních jevů a ke zdravému životnímu stylu. Sport v dnešní době není již jen zájmovou činností, ale stává se z něj významný společenský a ekonomický fenomén.

Tělesná výchova a sport má výjimečné postavení zejména v systému výchovy a vzdělání dětí a mládeže. Vytváří kontext pro osvojování si takových hodnot jako je tolerance, fair-play, sociální soudržnost, aktivní způsob života, respekt k přírodnímu prostředí, výchova k demokratickému občanství, přispívá k usměrnění agresivity, harmonickému tělesnému a duševnímu rozvoji, má pozitivní dopad na kvalitu lidského života.

Úlohy veřejné správy na jednotlivých úrovních územní správy

Rozvoj a plánování sportu a tělovýchovy spadá do kompetencí orgánů veřejné správy. Ústředním orgánem veřejné správy v oblasti sportu je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Sportovní odbor ministerstva se dělí na dvě sekce. První odpovídá za rozvoj sportu ve školách, připravuje směrnice pro předmět tělesná výchova a zabývá se výzkumem. Nedílnou součástí práce této sekce je reprezentovat Českou republiku v mezinárodních organizacích. Druhá sekce sportovního oddělení spolupracuje se sportovními organizacemi a odpovídá za sportovní reprezentaci země.

Podle zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů, jsou kompetence na jednotlivých úrovních územní správy následující:

Stát

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, jakožto ústřední orgán veřejné správy v oblasti sportu a tělovýchovy, má na starosti:

- a) vypracovává návrh koncepce státní politiky ve sportu a předkládá jej vládě ke schválení,
- b) koordinuje uskutečňování vládou schválené koncepce,

- c) zabezpečuje finanční podporu sportu ze státního rozpočtu,
- d) vytváří podmínky pro státní sportovní reprezentaci, pro přípravu sportovních talentů, pro rozvoj sportu pro všechny a pro sport zdravotně postižených občanů,
- e) vydává antidopingový program a organizuje a kontroluje jeho uskutečňování,
- f) rozhoduje o akreditaci vzdělávacích zařízení působících v oblasti sportu,
- g) zřizuje rezortní sportovní centrum a zabezpečuje jeho činnost. Rezortní sportovní centrum je organizační složkou státu, zabezpečuje vytváření potřebných předpokladů pro přípravu sportovních talentů a pro státní sportovní reprezentaci.,
- h) koordinuje činnost rezortních sportovních center Ministerstva obrany a Ministerstva vnitra.

Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra ve své působnosti vytvářejí podmínky pro rozvoj sportu, pro přípravu ke státní sportovní reprezentaci a přípravu sportovních talentů a zřizují svá rezortní sportovní centra a zabezpečují jejich činnost. Ministerstvo zdravotnictví ve své působnosti organizuje zdravotní péči o státní sportovní reprezentanty a sportovní talenty a vytváří organizační předpoklady umožňující specifický přístup sportovních reprezentantů ke klinické péči, zřizuje laboratoř dopingové kontroly a zabezpečuje její činnost v rozsahu stanoveném Mezinárodním olympijským výborem.

Kraje

Kraje ve své samostatné působnosti vytvářejí podmínky pro sport, zejména tím, že:

- a) zabezpečují rozvoj sportu pro všechny a přípravu sportovních talentů, včetně zdravotně postižených občanů,
- b) zajišťují výstavbu, rekonstrukce, udržování a provozování svých sportovních zařízení,
- c) zabezpečují finanční podporu sportu ze svého rozpočtu.

Obce

Obce ve své samostatné působnosti vytvářejí podmínky pro sport, zejména tím, že:

- a) zabezpečují rozvoj sportu pro všechny a přípravu sportovních talentů, včetně zdravotně postižených občanů,
- b) zajišťují výstavbu, rekonstrukce, udržování a provozování svých sportovních zařízení a poskytují je pro sportovní činnost občanů,
- c) kontrolují účelné využívání svých sportovních zařízení,
- d) zabezpečují finanční podporu sportu ze svého rozpočtu.

Jednotlivé sportovní a tělovýchovné aktivity lze realizovat organizovanou a neorganizovanou formou. Organizované formy sportu pro všechny jsou považovány vzhledem k odbornému vedení pravidelnosti a soustavnosti za neúčinnější. Jedná se především o tělovýchovné a sportovní aktivity na školách i v tělovýchovných a sportovních občanských sdruženích, které jsou doplněny nabídkou komerčních aktivit a podnikatelských subjektů.

- a) Tělovýchovné a sportovní aktivity na školách.
- b) Občanská sdružení v tělovýchově a sportu (např. Česká obec sokolská, Sdružení sportovních svazů ČR, Klub českých turistů, Orel, Asociace tělovýchovných jednot a sportovních klubů, Asociace školních sportovních klubů ČR, Autoklub ČR apod.).

Dobrovolné sportovní organizace jsou v České republice utvářeny na základě zákona č.83/1990 Sb., o sdružování občanů. Jedná se o občanská sdružení, jejichž statuty jsou zaregistrované u Ministerstva vnitra ČR, a které realizují organizované aktivity podle svého obsahového zaměření, pro své členy i pro zájemce z řad veřejnosti. Sportovní a tělovýchovné organizace, které sdružují více než 2,2 mil. členů, mají v českých zemích

dlouhodobou tradici. Jejich množství a počet je v rámci republiky velmi obtížné odhadnout, protože jejich šíře a pestrost je značná. Většina občanských sdružení sportovního charakteru a sportovních federací je sdružena ve vrcholných „střešních“ sportovních organizacích, z nichž nejznámější je Český svaz tělesné výchovy (ČSTV). Posláním ČSTV je podporovat sport, tělesnou výchovu a turistiku, sportovní reprezentaci České republiky a přípravu na ni, zastupovat a chránit práva a zájmy sdružených subjektů, poskytovat jim požadované služby a vytvářet ke vzájemné spolupráci potřebnou platformu.

V jednotlivých krajích působí oblastní sportovní federace, jejichž úkolem je především udržovat kontakt mezi sportovními kluby a vrcholnou organizací a působit jako jakési informační centrum pro daný kraj. Místní sportovní kluby tvoří páteř sportovního hnutí v ČR. Vlastní 90 % sportovních zařízení a na základě informací jednotlivých sportovních federací organizují soutěže a rekreační sport. V menších obcích jsou často jedinou formou občanských sdružení. Tělovýchovná a sportovní zařízení se udržují převážně svépomocí prostřednictvím členské základny.

Financování sportu a tělovýchovy

Finanční prostředky jsou členěny podle charakteru zdroje na finanční prostředky státního rozpočtu poskytované prostřednictvím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) a na finanční prostředky státního rozpočtu poskytované prostřednictvím rozpočtu krajů a obcí (dislokace a objem pro oblast sportu je stanoven rozhodováním jednotlivých samospráv).

Státní podpora sportu se uskutečňuje v rámci dotačních programů vyhlášených MŠMT. Dotace ze státního rozpočtu jsou poskytovány městům, obcím, organizacím a občanským sdružením, a to v rámci Programů na podporu sportu.

Kromě již zmíněných dotací získávají občanská sdružení finanční prostředky z vlastní činnosti (členské příspěvky, zisky z pořádání sportovních akcí, respektive z vedlejší hospodářské činnosti, atp.), na základě smluvních vztahů (od sponzorů apod.) a také se podílejí na výtěžku sázkových her společnosti Sazka a.s. (podpora akcionářů sázkové a loterní společnosti, finanční objem je závislý na hospodaření akciové společnosti a závazcích souvisejících s výstavbou sportovní arény v Praze).

Olomoucký kraj programově podporuje činnost právnických osob působících v oblasti sportu (vyjma obcí, měst a jimi zřízených organizací, stejně jako vyjma organizací, jejichž zřizovatelem je kraj). Neinvestiční příspěvek je poskytován na podporu celoroční sportovní činnosti sportovních subjektů a na podporu sportovních akcí regionálního charakteru.

Zájmové vzdělávání mládeže

Vedle sportu lze mládežnické aktivity také realizovat v rámci tzv. zájmového vzdělávání, které poskytuje účastníkům naplnění volného času zájmovou činností se zaměřením na různé oblasti. Zájmové vzdělávání se uskutečňuje ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání, zejména ve střediscích volného času, školních družinách a školních klubech.

Střediska volného času (ŠVČ) se podílejí na další péči o nadané děti, žáky a studenty a ve spolupráci se školami a dalšími institucemi rovněž na organizaci soutěží a přehlídek dětí a žáků. Mezi základní typy ŠVČ patří:

dům dětí a mládeže, který uskutečňuje činnost ve více oblastech zájmového vzdělávání,

stanice zájmových činností zaměřená na jednu oblast zájmového vzdělávání.

Podmínky pro uskutečňování zájmového vzdělávání, stejně jako pro uskutečňování základního uměleckého vzdělávání a dalších druhů vzdělávání (viz zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání /školský zákon/) je povinen zajistit kraj. Základní umělecké vzdělávání, které se uskutečňuje v základních uměleckých školách, poskytuje základy vzdělání v jednotlivých uměleckých oborech. Základní umělecká škola organizuje přípravné studium (pro vzdělávání ve středních školách uměleckého

zaměření a v konzervatořích, popř. pro studium na VŠ s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením), základní studium I. a II. stupně, studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin a studium pro dospělé.

Zajištění rozvoje tělovýchovných, sportovních a mládežnických aktivit v Olomouckém kraji

V rámci struktury Krajského úřadu Olomouckého kraje je za rozvoj tělovýchovných, sportovních a mládežnických aktivit a zařízení zodpovědný Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, který je členěn na pět oddělení: Oddělení financování školství, Oddělení krajského vzdělávání, Oddělení mládeže a sportu, Oddělení organizačně správní a Oddělení účetních analýz a školství.

Olomoucký kraj je zřizovatelem 17 základních uměleckých škol a 6 středisek volného času:

Dům dětí a mládeže Litovel

Dům dětí a mládeže Magnet, Mohelnice

Dům dětí a mládeže Olomouc

Dům dětí a mládeže Vila Tereza, Uničov

Dům dětí a mládeže a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Vila Doris Šumperk

Středisko volného času ATLAS a BIOS, Přerov

1.6.2 Rozvoj kultury včetně památkové péče

Kultura představuje nezastupitelný způsob tvorby, ochrany a předávání kulturního dědictví. Je významným faktorem života občanské společnosti, který podstatnou měrou napomáhá její integraci jako celku. Přispívá k rozvoji intelektuální, emocionální i morální úrovně každého občana a plní v tomto smyslu výchovně vzdělávací, socializační, enkulturační (osvojení si kultury), významné kreativní a hodnototvorné funkce. Vytváří tak základ duchovního bohatství každého společenství – bohatství, bez kterého nelze vytvořit prosperující společnost.

Vyjdeme-li ze statistických dat o zaměstnanosti v sektoru kultury a z dopadu aktivit sektoru na zaměstnanost v ostatních odvětvích české ekonomiky, dostaneme se k číslu 3,2 %, které vyjadřuje pozici sektoru kultury na českém trhu práce. Odvětví kultury svými aktivitami přispívá poměrně významně k celkové zaměstnanosti v ČR, a to jak počty vlastních zaměstnanců a externích spolupracovníků, tak svou poptávkou po výrobcích a službách, kdy uspokojení této poptávky vyžaduje využití dalších pracovních míst v ostatních odvětvích.

Úlohy veřejné správy na jednotlivých úrovních územní správy

Stát

Ústředním orgánem státní správy pro umění, kulturně výchovnou činnost, kulturní památky, pro věci církví a náboženských společností, pro věci tisku, včetně vydávání neperiodického tisku a jiných informačních prostředků, pro rozhlasové a televizní vysílání, nestanoví-li zvláštní zákon jinak, dále pro provádění autorského zákona a pro výrobu a obchod v oblasti kultury, je Ministerstvo kultury ČR.

Ministerstvo kultury plní v okruhu své působnosti úkoly stanovené v zákonech a v jiných obecně závazných právních předpisech a úkoly vyplývající z členství České republiky v EU a v ostatních integračních seskupeních a mezinárodních organizacích, pokud jsou pro Českou republiku závazné. Ve veškeré své činnosti se řídí ústavními a ostatními zákony a usneseními vlády. Ministerstvo zkoumá společenskou problematiku v okruhu své působnosti, analyzuje dosahované výsledky a činí opatření k řešení aktuálních otázek. Zpracovává kulturní politiku, kterou předkládá vládě ČR. Ministerstvo kultury předkládá podklady potřebné pro sestavení návrhů státních rozpočtů republiky a pro přípravu jiných opatření širšího dosahu. Zaujímá stanovisko k návrhům, které předkládají vládě ČR jiná ministerstva, pokud se týkají okruhu jeho působnosti.

Ministerstvo kultury dále pečuje o náležitou právní úpravu věcí patřících do působnosti ČR; připravuje návrhy zákonů a jiných právních předpisů týkajících se věcí, které patří do jeho působnosti, jakož i návrhy, jejichž

přípravu mu vláda uložila; dbá o zachování zákonnosti v okruhu své působnosti a činí podle zákonů potřebná opatření k nápravě.

Ministerstvo zabezpečuje úkoly související se sjednáváním mezinárodních smluv, s rozvojem mezistátních styků a mezinárodní spolupráce, a úkoly, které vyplývají pro Českou republiku z mezinárodních smluv, jakož i z členství v mezinárodních organizacích.

MK kromě výše uvedené činnosti podporuje umění, kulturní aktivity a péči o kulturní dědictví poskytováním dotací a příspěvků z kapitoly 334 státního rozpočtu a zřizuje 34 příspěvkových organizací a 1 obecně prospěšnou společnost národního nebo mezinárodního významu.

Kraje

Kraje pečují o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Podporují rozvoj kultury ze svých rozpočtů a plní úkoly vyplývající ze zvláštních předpisů. Zřizují krajské knihovny, muzea a galerie, v některých případech krajská divadla a stagiony, orchestry a ústavy archeologické památkové péče. Kraje spoluvytváří finanční, koncepční a legislativní předpoklady pro rozvoj kultury v kraji a reagují na aktuální potřeby v souladu s koncepcemi vlády ČR a doporučením Ministerstva kultury ČR.

Velká pozornost je věnována rozvoji aktivit volného času s důrazem na stimulaci rozvoje mezinárodní kulturní spolupráce. Nezastupitelnou roli zde představuje spolková a zájmová činnost obyvatel. Ta je v rámci krajů pravidelně podporována zejména grantovými programy, přímou podporou významných kulturních a společenských akcí. Zvlášť je udělována podpora regionálním postupovým a národním přehlídkám v oblasti neprofesionálního umění.

V zájmu krajů je podpora lidových tradic, která je významná jak pro identifikaci obyvatel s územím, tak pro zvýšení atraktivity z hlediska cestovního ruchu.

Významným způsobem se na kulturních a vzdělávacích aktivitách podílejí knihovny. Spolu s muzei a galeriemi zřizovanými krajem působí na území kraje také muzea a galerie, které uchovávají a prezentují kulturní dědictví, historické a lidové tradice i současné umělecké směry. Jejich zřizovatelem jsou obce, města, občanská sdružení, soukromé fyzické i právnické osoby.

Důležitým partnerem zejména v oblasti propagace kulturních akcí a aktivit v kraji jsou kulturní centra a informační střediska.

Obce

Obce pečují o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem. Obce podporují rozvoj kultury ze svých rozpočtů, některé zřizují kulturní instituce, zejména městské a obecní knihovny, městské galerie a městská a obecní muzea, městská divadla a stagiony, městské orchestry, popřípadě jiné specializované kulturní instituce.

Řada měst vyhlašuje specializovaná výběrová řízení na podporu kulturních aktivit. Města zapojena do Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón Ministerstva kultury ze svých rozpočtů přispívají vlastníkům kulturních památek stanoveným podílem.

Zajištění rozvoje kultury v Olomouckém kraji

V rámci struktury Krajského úřadu Olomouckého kraje je za kulturu a památkovou péči zodpovědný Odbor kultury a památkové péče, který je členěn na dvě oddělení: Oddělení kultury a Oddělení památkové péče.

Olomoucký kraj může v praxi přispívat k rozvoji kultury na svém území dvěma základními formami. První formou (v rámci výkonu státní správy a prostřednictvím činností jím zřizovaných organizací) přímo vytváří, chrání a distribuuje kulturní hodnoty, druhou je přímé i nepřímé ovlivňování aktivit jiných subjektů, které vyvíjejí své činnosti v oblasti kultury na území Olomouckého kraje.

Olomoucký kraj je zřizovatelem osmi kulturních organizací působících v oblasti kultury: Archeologické centrum Olomouc, příspěvková organizace, Lidová hvězdárna v Prostějově, příspěvková organizace, Muzeum Komenského v Přerově, příspěvková organizace, Muzeum Prostějovska v Prostějově, příspěvková organizace, Vědecká knihovna v Olomouci, Vlastivědné muzeum Jesenicka, příspěvková organizace, Vlastivědné muzeum v Olomouci a Vlastivědné muzeum v Šumperku, příspěvková organizace. Činnost všech těchto organizací má regionální charakter a v řadě případů jejich aktivity (realizace výstav mimo kraj, účast na řešení vědeckovýzkumných úkolů, publikační aktivity) mají charakter nadregionální.

Muzeum umění Olomouc, které bylo dříve příspěvkovou organizací Olomouckého kraje, je v současné době příspěvkovou organizací Ministerstva kultury ČR.

Kulturní zařízení mají různé zřizovatele a různé organizační formy. V oblasti knihovnictví a muzeí jsou téměř výhradními zřizovateli obce, města a kraj a všechna tato zařízení mají charakter příspěvkových organizací. Mezi galeriemi působí naproti tomu značný počet galerií na podnikatelské bázi (prodejní galerie), provozovateli některých galerií jsou dokonce družstva nebo občanská sdružení. Mezi kulturními domy najdeme vedle příspěvkových organizací zřizovaných samosprávou také sdružení s ručením omezeným. V oblasti knižní kultury (knihkupectví, nakladatelství) nacházíme výhradně organizace působící na podnikatelském principu.

Největší podíl na kulturním dění v místech mají příspěvkové organizace, dále občanská sdružení a soukromý sektor (agentury, ale především soukromé galerie, knihkupectví, vydavatelství). Na pořádání kulturních akcí se v některých případech podílejí i přímo samotná města a obce. Organizaci kulturních akcí a vzdělávání v oblasti kultury také uskutečňují i některé příspěvkové organizace, které působí mimo resort kultury. Jedná se především o síť základních uměleckých škol a domů dětí a mládeže.

Olomoucký kraj se formou dotačního příspěvku programově podílí na podpoře a rozšíření různých typů hodnotných kulturních aktivit na území Olomouckého kraje (např. profesionální i neprofesionální umělecké aktivity, výstavní činnost, ediční činnost, pořádání koncertů, přednášek, festivalů, přehlídek atd.), které obohacují nabídku kulturního vyžití obyvatel kraje nebo mají jinou vazbu na OK (např. propagace kultury mimo hranice kraje). Podpora je určena všem fyzickým nebo právnickým osobám organizujícím nebo realizujícím dané kulturní aktivity, s výjimkou subjektů zřizovaných státem nebo Olomouckým krajem, případně subjektů s majetkovou účastí státu.

Olomoucký kraj od roku 2001 platí za všechny obce v kraji poplatky za veřejnou produkci v místních rozhlasích Ochrannému svazu autorskému (OSA).

Památková péče

Stát chrání kulturní památky jako nedílnou součást kulturního dědictví lidu, svědectví jeho dějin, významného činitele životního prostředí a nenahraditelné bohatství státu. Za kulturní památky prohlašuje Ministerstvo kultury České republiky podle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, nemovitě a movitě věci, popřípadě jejich soubory, které:

- a) jsou významnými doklady historického vývoje, životního způsobu a prostředí společnosti od nejstarších dob do současnosti, jako projevy tvůrčích schopností a práce člověka z nejrůznějších oborů lidské činnosti, pro jejich hodnoty revoluční, historické, umělecké, vědecké a technické,
- b) mají přímý vztah k významným osobnostem a historickým událostem.

Kulturní památky, které tvoří nejvýznamnější součást kulturního bohatství národa, prohlašuje vláda České republiky za národní kulturní památky a stanoví podmínky jejich ochrany.

Území, jehož charakter a prostředí určuje soubor nemovitých kulturních památek, popřípadě archeologických nálezů, může vláda ČR prohlásit jako celek za památkovou rezervaci a stanovit podmínky pro zabezpečení její ochrany. Tyto podmínky se mohou v potřebném rozsahu vztahovat i na nemovitosti na území památkové rezervace, které nejsou kulturními památkami.

Území sídelního útvaru nebo jeho části s menším podílem kulturních památek, historické prostředí nebo část krajinného celku, které vykazují významné kulturní hodnoty, může Ministerstvo kultury po projednání krajským úřadem prohlásit za památkovou zónu a určit podmínky její ochrany.

Orgány a organizace státní památkové péče

Státní památkovou péči vykonávají orgány státní památkové péče, jimiž jsou Ministerstvo kultury (MK), krajské úřady a obecní úřady obcí s rozšířenou působností. Ministerstvu kultury je podřízena odborná organizace státní památkové péče.

Ústředním orgánem státní správy pro kulturní památky v České republice je Ministerstvo kultury, které má následující povinnosti:

- a) zpracovává prognózy, koncepce a návrhy dlouhodobých výhledů rozvoje státní památkové péče,
- b) sestavuje, vyhláší a provádí programy komplexní péče o kulturní památky a vytváří pro ni všestranné podmínky, posuzuje návrhy plánů obnovy kulturních památek,
- c) uplatňuje stanovisko k politice územního rozvoje a k zásadám územního rozvoje, a dále stanovisko k územně plánovací dokumentaci pro území, ve kterém je památková rezervace, nebo nemovitá věc nebo soubor nemovitých věcí zapsané na Seznamu světového dědictví,
- d) je dotčeným orgánem k projednání návrhu opatření plánů ochrany památkových rezervací nebo památkových zón,
- e) usměrňuje kulturně výchovné využívání národních kulturních památek a kulturně výchovné využívání ostatních kulturních památek v souladu se zájmy státní kulturní politiky,
- f) koordinuje vědeckovýzkumnou činnost v oboru státní památkové péče,
- g) zřizuje jako svůj odborný poradní orgán vědeckou radu pro státní památkovou péči,
- h) spolupracuje s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a vysokými školami při výchově pracovníků v oboru státní památkové péče, podílí se na jejich dalším vzdělávání,
- i) zabezpečuje mezinárodní spolupráci v oboru státní památkové péče,
- j) vydává statut odborné organizace státní památkové péče, která je státní příspěvkovou organizací s celostátní působností,
- k) plní další úkoly.

Ministerstvo kultury zřizuje památkovou inspekci jako svůj specializovaný kontrolní orgán v oboru státní památkové péče. Hlavním posláním památkové inspekce je vykonávat ústřední dozor nad dodržováním zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, a předpisů vydaných k jeho provedení.

Kontrolu nad dodržováním předchozího souhlasu Ministerstva kultury a kontrolu nad tím, zda kulturní památka vystavovaná, zapůjčená nebo pro jiné účely vyvezená do zahraničí byla ze zahraničí vrácena zpět a v dobrém stavu, zajišťuje Celní úřad.

Krajské úřady a obecní úřady obcí s rozšířenou působností jsou pověřeny výkonem přenesené působnosti.

Krajský úřad metodicky řídí výkon státní památkové péče v kraji a zajišťuje:

- a) plní úkoly orgánu státní památkové péče pro národní kulturní památky, pokud nepřísluší Ministerstvu kultury nebo vládě České republiky,
- b) dozírá v rozsahu své působnosti na dodržování zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, a předpisů vydaných pro jeho provedení,

- c) uplatňuje stanovisko k územně plánovací dokumentaci pro území, ve kterém je památková zóna nebo nemovitá národní kulturní památka, nejde-li o působnost Ministerstva kultury,
- d) je dotčeným orgánem k zabezpečení nepředvídaných nálezů kulturně cenných předmětů, detailů stavby nebo archeologických nálezů, k nimž došlo při řízení nebo postupu podle zvláštního právního předpisu, nejde-li o nálezy učiněné při přípravě nebo provádění obnovy kulturní památky nebo při přípravě nebo provádění prací v území, na němž uplatňuje svůj zájem státní památková péče,
- e) vydává jako dotčený orgán na návrh nebo z vlastního podnětu závazné stanovisko a poskytuje další podklady do řízení vedených jinými správními úřady než orgány státní památkové péče podle zvláštních právních předpisů, jde-li o zabezpečení péče o národní kulturní památky,
- f) vykonává dozor při obnově národních kulturních památek z hlediska státní památkové péče,
- g) vede seznam kulturních památek svého územního obvodu a provádí zápis do tohoto seznamu podle výpisu z ústředního seznamu,
- h) atd.

Kraj v samostatné působnosti:

- a) schvaluje koncepci podpory státní památkové péče v kraji v souladu s koncepcí rozvoje státní památkové péče v České republice a po projednání s Ministerstvem kultury,
- b) schvaluje návrhy dlouhodobých, střednědobých a prováděcích plánů a programů zachování a obnovy kulturních památek v kraji,
- c) usměrňuje kulturně výchovné využití kulturních památek v kraji.

Obecní úřad obce s rozšířenou působností vykonává a organizuje státní památkovou péči ve stanoveném správním obvodu v souladu s koncepcí rozvoje státní památkové péče v ČR:

- a) podílí se na zpracování krajské koncepce podpory státní památkové péče a na zpracování střednědobých a prováděcích plánů a programů obnovy kulturních památek,
- b) zabezpečuje předpoklady pro komplexní péči o kulturní památky a nemovitosti, které nejsou kulturní památkou, ale jsou v památkové rezervaci, v památkové zóně nebo v ochranném pásmu, a v souvislosti s tím vydává jako dotčený orgán na návrh nebo z vlastního podnětu závazné stanovisko a poskytuje další podklady do řízení vedených jinými správními úřady než orgány státní památkové péče podle zvláštních právních předpisů.
- c) uplatňuje stanovisko k územně plánovací dokumentaci pro území, ve kterém je nemovitá kulturní památka nebo ochranné pásmo nemovité kulturní památky, nemovité národní kulturní památky, památkové rezervace nebo památkové zóny, nejde-li o působnost Ministerstva kultury nebo působnost Krajského úřadu,
- d) usměrňuje péči o kulturní památky zajišťovanou obcemi,
- e) vykonává státní správu na úseku státní památkové péče, pokud podle tohoto zákona není příslušný jiný orgán státní památkové péče,
- f) koordinuje jednotné označování nemovitých kulturních památek tabulkou opatřenou nápisem "Kulturní památka" a velkým státním znakem, popřípadě i značkami stanovenými mezinárodními smlouvami,
- g) vykonává dozor při obnově kulturních památek a při stavbě, změně stavby, terénních úpravách, umístění nebo odstranění zařízení, odstranění stavby nebo udržovacích pracích na nemovitosti, která není kulturní památkou, ale je v památkové rezervaci, v památkové zóně nebo v ochranném pásmu z hlediska státní památkové péče,

h) vede seznam kulturních památek svého územního obvodu a provádí zápis do tohoto seznamu podle výpisu z ústředního seznamu,

i) atd.

Obec pečuje o kulturní památky v místě a kontroluje, jak vlastníci kulturních památek plní povinnosti uložené zákonem č. 20/1987 Sb. Obec vychází přitom z odborných vyjádření odborné organizace státní památkové péče. Obec může podle místních podmínek po projednání s obecním úřadem obce s rozšířenou působností zřídit právnickou osobu nebo organizační složku pro obnovu kulturních památek.

Rada kraje a rada obce s rozšířenou působností zřizují podle potřeby pro všestranné posuzování a koordinaci úkolů státní památkové péče komise státní památkové péče jako pracovní komise.

Obecní úřad obce s rozšířenou působností jmenuje po vyjádření odborné organizace státní památkové péče konzervátora státní památkové péče jako dobrovolného pracovníka. Konzervátor je členem komise státní památkové péče zřízené radou obce s rozšířenou působností a jeho úkolem je soustavně sledovat stav kulturních památek, podávat obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností zprávy o jejich stavu, o péči o ně a jejich využití, navrhopvat obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností potřebná opatření a napomáhat propagaci kulturních památek a státní památkové péče. Na návrh konzervátora může obecní úřad obce s rozšířenou působností pověřit pro určitý vymezený územní obvod dobrovolné pracovníky funkcí zpravodaje státní památkové péče.

Organizací pro výkon a koordinaci veškeré odborné činnosti v oboru státní památkové péče k zabezpečení jednoty kulturně politických záměrů a ideově metodických, ekonomických a technických hledisek, jakož i perspektivního rozvoje státní památkové péče, je Odborná organizace státní památkové péče (Národní památkový ústav), která:

- a) zpracovává rozboru stavu a vývoje státní památkové péče, podklady pro prognózy, koncepce a dlouhodobé výhledy rozvoje státní památkové péče,
- b) organizuje, koordinuje a plní vědeckovýzkumné úkoly státní památkové péče, rozpracovává teorii a metodologii státní památkové péče a metodiku společenského uplatnění kulturních památek,
- c) plní úkoly odborně metodického, dokumentačního a informačního pracoviště pro úsek státní památkové péče a zabezpečuje průzkumy, výzkumy a dokumentaci kulturních památek, památkových rezervací a památkových zón a je současně poskytovatelem těchto údajů,
- d) vede ústřední seznam kulturních památek,
- e) připravuje odborné podklady pro MK, zejména pro prohlášení věcí za kulturní památky,
- f) zpracovává potřebné odborné podklady pro ostatní orgány státní památkové péče, metodicky usměrňuje činnost konzervátorů a zpravodajů a poskytuje bezplatnou odbornou pomoc vlastníkům kulturních památek při zajišťování péče o kulturní památky,
- g) zabezpečuje odborný dohled nad prováděním komplexní péče o kulturní památky a nad jejich soustavným využíváním,
- h) sleduje kulturně výchovné využití kulturních památek a jejich propagaci a zabezpečuje kulturně výchovné využití a zpřístupnění kulturních památek, s nimiž hospodaří,
- i) zabezpečuje další vzdělávání pracovníků v oboru státní památkové péče,
- j) vyrozumí vlastníka kulturní památky, krajský úřad a obecní úřad obce s rozšířenou působností o zápisu kulturní památky do ústředního seznamu, jakož i o zrušení prohlášení věci za kulturní památku. Jde-li o nemovitou kulturní památku, vyrozumí kromě toho také stavební úřad.

Odborná organizace státní památkové péče si pro zajištění činností pro výkon státní památkové péče vytváří se souhlasem ministerstva kultury a po projednání s krajem krajská, popřípadě i další územní odborná pracoviště (střediska).

Orgán nebo odborná organizace státní památkové péče případně celní úřady vydají osobám pověřeným plněním úkolů státní památkové péče osvědčení, na základě kterého jsou oprávněny vstupovat do podniků, závodů, zařízení, objektů a na ostatní nemovitosti, vykonávat v nich potřebné odborné práce na ochranu kulturních památek nebo pro vědecké účely, zejména dokumentační a konzervační, jakož i odborný dozor, nahlížet do příslušných dokladů, atd.

V Olomouckém kraji bylo k 30. 09. 2009 evidováno celkem 2 205 památkově chráněných objektů (tj. 5,5 % z celkového počtu nemovitých kulturních památek ČR), z toho 12 národních kulturních památek.

Tabulka 2: Památkově chráněné objekty podle krajů k 30. 09. 2009

Kraj	Počet pam. chráněných objektů		Počet národních kulturních památek
	celkem	na 100 km ²	
Hl. m. Praha	2 082	419,8	42
Středočeský	4 313	39,2	26
Jihočeský	5 504	54,7	29
Plzeňský	3 169	41,9	17
Karlovarský	1 383	41,7	7
Ústecký	3 540	66,4	13
Liberecký	2 245	71,0	10
Královéhradecký	3 014	63,3	15
Pardubický	2 102	46,5	7
Vysočina	3 032	44,6	10
Jihomoravský	4 254	59,1	25
Olomoucký	2 205	41,9	12
Zlínský	1 433	36,2	11
Moravskoslezský	2 055	37,9	12
Česká republika	40 331	51,1	236

Zdroj: Národní památkový ústav (NPÚ)

Tabulka 3: Památkově chráněné objekty podle okresů Olomouckého kraje k 30. 09. 2009

Okres/region	Světové kulturní dědictví	Národní kulturní památky	Nemovitě kulturní památky	
			počet	na 100 km ²
Jeseník	0	1	173	24,1
Šumperk	0	3	430	32,7
Olomouc	1	7	819	50,6
Prostějov	0	1	384	49,9
Přerov	0	0	399	47,2
Olomoucký kraj	1	12	2 205	41,9

Poznámka: NPÚ rozděluje jednotlivé památkově chráněné objekty podle administrativního členění na okresy

Zdroj: Národní památkový ústav (NPÚ)

Olomoucký kraj programově podporuje činnost vlastníků (příp. nájemců) kulturních památek (vyjma památek ve vlastnictví státu, kraje a osob s majetkovou účastí státu) formou dotačního příspěvku na podporu záchrany, obnovy, zachování a využití kulturních památek v Olomouckém kraji, tj. objektů, které jsou zapsány v „Ústředním seznamu kulturních památek České republiky“ (tzv. program „Obnova kulturních památek v OK“). Stejně tak každoročně vyhlašuje dotační titul na záchranu a obnovu staveb drobné architektury, památek místního významu, a to i objektů, které nejsou prohlášeny za kulturní památky, ale ve vztahu k dané lokalitě vykazují kulturně – historické hodnoty (kapličky, památníky, pomníky, kříže, boží muka, smírčí kříže, sochařská díla apod.). Žadatelé mohou být všichni vlastníci, případně nájemci těchto drobných objektů nacházejících se na území Olomouckého kraje, s výjimkou památek ve vlastnictví státu, kraje a osob s majetkovou účastí státu (tzv. program „Obnova staveb drobné architektury místního významu v OK“).

1.7 Rozvoj občanské vybavenosti, včetně zařízení pro tělovýchovu, sport, mládež a aktivity občanů v jejich volném čase, rozvoj služeb s cílem uspokojování potřeb občanů

Termín občanská vybavenost není definován v žádném zákoně, žádné vyhlášce či nařízení. Do této kategorie se dá zařadit široké spektrum zařízení, institucí, služeb, apod., a to z oblasti sociální, kultury, sportu, školství, zdravotnictví, obchodu, volnočasových aktivit, atd.

Veřejné služby v oblasti kultury, školství, tělovýchovných, sportovních, mládežnických a volnočasových aktivit, sociálních a zdravotnických služeb, zajištění dopravní obslužnosti, atd. byly již popsány v příslušných tématických kapitolách, takže je nebudeme již v této kapitole uvádět.

Ostatní služby s cílem uspokojování potřeb občanů (maloobchod, stravovací a ubytovací služby, finanční a peněžní služby, apod.) jsou především záležitostí podnikatelských a neziskových subjektů. Jedná se o fyzické a právnické osoby realizující svoji činnost na základě obchodního zákoníku, občanského zákoníku, živnostenského zákona, či dalších zákonů (např. zákona o bankách, zákona o pojišťovnictví, zákona o poštovních službách a o změně některých zákonů, atd.).

Státní orgány, stejně jako orgány územní samosprávy, vytvářejí podmínky pro jejich činnost, popř. napomáhají v odstraňování nejrůznějších překážek institucionálního nebo právního charakteru. Jen málo organizací je založených veřejnými subjekty (příkladem může být Česká pošta, s. p., jejímž zakladatelem je Ministerstvo vnitra ČR a která má na celém území republiky celkem 3 392 poboček). Ústavou České republiky byla pro změnu zřízena Česká národní banka, která je ústřední (centrální) bankou ČR a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem. Jednotlivé veřejné subjekty (ministerstva, jiné správní úřady a orgány územní samosprávy) dále zřizují pro svoji činnost vlastní úřady.

1.8 Rozvoj služeb sociální péče a sociální pomoci

Povinností kraje je pečovat nejen o všestranný rozvoj svého území, ale i o potřeby všech svých občanů, a to včetně tzv. vyčleněných osob mimo běžný život společnosti, které nemají možnost se do něj zapojit v důsledku nepříznivé sociální situace. Na prevenci sociálního vyloučení, stejně jako na činnost zajišťující pomoc a podporu osobám za účelem jejich sociálního začlenění se zaměřují sociální služby (soc. služby). Jejich cílem je mj. napomáhat osobám sociálně vyloučeným nebo sociálním vyloučením ohroženým se plně zapojit do ekonomického, sociálního i kulturního života společnosti a žít způsobem, který je ve společnosti považován za běžný, a v případech, kdy toto vylučuje jejich stav, zajistit jim alespoň důstojné prostředí a zacházení. Sociální služby, které se poskytují jako služby pobytové, ambulantní nebo terénní, zahrnují:

- a) sociální poradenství,
- b) služby sociální péče,
- c) služby sociální prevence.

Úlohy veřejné správy na jednotlivých úrovních územní správy

Podle ustanovení § 5 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, vykonávají státní správu podle tohoto zákona:

- a) Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen MPSV),
- b) krajské úřady,
- c) obecní úřady obcí s rozšířenou působností,
- d) okresní správy sociálního zabezpečení,

Výkon působnosti obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a krajských úřadů je výkonem přenesené působnosti.

V oblasti sociálních služeb vykonávají působnost podle tohoto zákona také obce a kraje.

Poskytovateli sociálních služeb jsou potom, při splnění podmínek stanovených tímto zákonem územní samosprávné celky a jimi zřizované právnické osoby, další právnické osoby, fyzické osoby a MPSV a jím zřízené organizační složky státu.

Ministerstvo práce a sociálních věcí

- a) řídí a kontroluje výkon státní správy v oblasti sociálních služeb,
- b) zpracovává střednědobý národní plán rozvoje sociálních služeb za účasti krajů, zástupců poskytovatelů sociálních služeb a zástupců osob, kterým jsou poskytovány sociální služby,
- c) spolupracuje s Ministerstvem vnitra při optimalizaci dostupnosti místních veřejných služeb.

Krajský úřad

- a) zajišťuje ve spolupráci s ostatními poskytovateli sociálních služeb a obecním úřadem obce s rozšířenou působností, příslušnou podle místa hlášeného pobytu osob, poskytnutí sociálních služeb v případě, kdy poskytovatel sociálních služeb ukončil poskytování sociálních služeb z důvodu zrušení jeho registrace, pozbytí její platnosti, popřípadě z jiného důvodu, a osoby, kterým tento poskytovatel dosud poskytoval sociální služby, se nacházejí v bezprostředním ohrožení jejich práv a zájmů a nejsou schopny samy si zajistit pokračující poskytování sociálních služeb,
- b) koordinuje poskytování sociálních služeb osobám, jejichž práva a zájmy jsou ohroženy trestnou činností jiné osoby, přitom spolupracuje s obecními úřady obcí s rozšířenou působností,

Obecní úřad obce s rozšířenou působností

- a) zajišťuje osobě, které není poskytována sociální služba, a je v takové situaci, kdy neposkytnutí okamžité pomoci by ohrozilo její život nebo zdraví, poskytnutí sociální služby nebo jiné formy pomoci, a to v nezbytném rozsahu; místní příslušnost se řídí místem trvalého nebo hlášeného pobytu osoby,
- b) na žádost osoby, která má nárok na příspěvek ve stupni I (lehká závislost), zprostředkovává této osobě kontakt s poskytovatelem sociálních služeb pro účely využití části příspěvku,
- c) koordinuje poskytování sociálních služeb a poskytuje odborné sociální poradenství osobám ohroženým sociálním vyloučením z důvodu předchozí ústavní nebo ochranné výchovy nebo výkonu trestu, osobám, jejichž práva a zájmy jsou ohroženy trestnou činností jiné osoby, a osobám, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností; přitom spolupracuje se zařízeními pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, s Vězeňskou službou ČR, Probační a mediační službou ČR, správními úřady a územními samosprávnými celky,
- d) na základě oznámení zdravotnického zařízení podle zvláštního právního předpisu zjišťuje, zda je nezbytné poskytnout osobě umístěné ve zdravotnickém zařízení služby sociální péče a zprostředkovává možnost jejich poskytnutí; v případě, že nelze služby sociální péče osobě poskytnout, sděluje neprodleně tuto skutečnost zdravotnickému zařízení, ve kterém je osoba umístěna.

Kraj

- a) zjišťuje potřeby poskytování soc. služeb osobám nebo skupinám osob na svém území,
- b) zajišťuje dostupnost informací o možnostech a způsobech poskytování sociálních služeb na svém území,
- c) spolupracuje s obcemi, s dalšími kraji a s poskytovateli sociálních služeb při zprostředkování pomoci osobám, popřípadě zprostředkování kontaktu mezi poskytovatelem a osobou,
- d) zpracovává střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve spolupráci s obcemi na území kraje, se zástupci poskytovatelů sociálních služeb a se zástupci osob, kterým jsou poskytovány sociální služby, a informuje obce na území kraje o výsledcích zjištěných v procesu plánování; při zpracování plánu kraj přihlíží k informacím obce sděleným podle § 94 písm. e) a k údajům uvedeným v registru podle § 85 odst. 5,

- e) sleduje a vyhodnocuje plnění plánů rozvoje sociálních služeb za účasti zástupců poskytovatelů sociálních služeb a zástupců osob, kterým jsou sociální služby poskytovány,
- f) informuje MPSV o plnění plánů rozvoje sociálních služeb,
- g) zajišťuje dostupnost poskytování sociálních služeb na svém území v souladu se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb.

Obec

- a) zjišťuje potřeby poskytování soc. služeb osobám nebo skupinám osob na svém území,
- b) zajišťuje dostupnost informací o možnostech a způsobech poskytování sociálních služeb na svém území,
- c) spolupracuje s dalšími obcemi, kraji a s poskytovateli sociálních služeb při zprostředkování pomoci osobám, popřípadě zprostředkování kontaktu mezi poskytovatelem a osobou,
- d) může zpracovat střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve spolupráci s krajem, poskytovateli sociálních služeb na území obce a za účasti osob, kterým jsou poskytovány sociální služby,
- e) spolupracuje s krajem při přípravě a realizaci střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb kraje; za tím účelem sděluje kraj informace o potřebách poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na území obce, o možnostech uspokojování těchto potřeb prostřednictvím sociálních služeb a o jejich dostupných zdrojích.

Zajištění rozvoje služeb sociální péče a sociální pomoci v Olomouckém kraji

V rámci organizační struktury Krajského úřadu Olomouckého kraje je za sociální služby zodpovědný Odbor sociálních věcí, který je členěn na čtyři oddělení: Oddělení ekonomické a právní, Oddělení sociálních služeb, Oddělení sociálně-právní ochrany a Oddělení sociální pomoci.

V roce 2009 působilo v Olomouckém kraji celkem 128 registrovaných poskytovatelů sociálních služeb, z toho jich je 33 příspěvkových organizací Olomouckého kraje. Tito poskytovatelé zabezpečují celkem 289 sociálních služeb. V tabulce uvádíme u každého druhu sociální služby počet jejich poskytovatelů s tím, že celá řada subjektů poskytuje více služeb, takže jsou uvedeny vícekrát.

Tabulka 4: Poskytovatelé sociálních služeb na území Olomouckého kraje

Druh sociální služby	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk	Jeseník
Sociální poradenství					
Základní sociální poradenství	130/10	45/5	61/7	64/7	43/4
Odborné sociální poradenství	22/1	7/0	8/0	9/0	4/0
Služby sociální péče					
Osobní asistence	3/0	1/0	3/0	3/0	0/0
Pečovatelská služba	11/0	5/1	9/0	6/0	5/1
Průvodcovské a předčitatelské služby	1/0	0/0	0/0	0/0	0/0
Podpora samostatného bydlení	2/0	0/0	0/0	1/0	0/0
Odlehčovací služby	1/0	0/0	0/0	3/0	0/0
Centra denních služeb	3/0	0/0	2/0	2/0	0/0
Denní stacionáře	8/1	3/0	2/0	4/1	2/1
Týdenní stacionáře	1/0	0/0	0/0	1/0	1/0
Domov pro osoby se zdravotním postižením	3/1	2/1	4/3	1/1	1/0
Domov pro seniory	7/4	9/3	6/4	5/3	6/2
Domov se zvláštním režimem	0/0	1/0	3/0	4/0	2/0
Chráněné bydlení	3/2	0/0	0/0	5/2	2/0
Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních	2/0	2/0	1/0	1/0	0/0
Služby sociální prevence					
Raná péče	4/0	0/0	0/0	0/0	0/0
Telefonická krizová pomoc	2/1	0/0	0/0	0/0	0/0
Tlumočnické služby	1/0	1/0	1/0	0/0	0/0
Azylové domy	7/0	1/0	3/0	4/0	2/0

Druh sociální služby	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk	Jeseník
Domy na půl cesty	0/0	1/0	0/0	0/0	1/0
Kontaktní centra	2/0	1/0	2/0	1/0	1/0
Krizová pomoc	2/0	1/0	0/0	0/0	0/0
Intervenční centra	1/0	0/0	0/0	0/0	0/0
Nízkoprahová denní centra	1/0	1/0	0/0	0/0	1/0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	6/0	1/0	4/0	3/0	2/0
Noclehárny	3/0	1/0	2/0	1/0	1/0
Služby následné péče	1/0	0/0	0/0	0/0	1/0
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	10/0	1/0	2/0	1/0	1/0
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby ZP	10/0	3/0	4/0	4/0	1/0
Sociálně terapeutické dílny	1/0	0/0	1/0	0/0	2/0
Sociálně terapeutické komunity	0/0	0/0	0/0	0/0	2/0
Terénní programy	6/0	3/0	2/0	3/0	3/0
Sociální rehabilitace	6/0	0/0	2/0	2/0	2/0
Celkem*	130/10	45/5	61/7	64/7	43/4

Zdroj: Katalog poskytovatelů sociálních služeb Olomouckého kraje

Poznámka: Všichni registrovaní poskytovatelé sociálních služeb na území Olomouckého kraje poskytují sociální poradenství (základní), které je základní činností při poskytování všech druhů sociálních služeb (poskytovatelé sociálních služeb jsou vždy povinni tuto činnost zajistit), do součtu ale nebyli zahrnuti.

Financování sociálních služeb

K zajištění dostupnosti poskytování sociálních služeb na území kraje v souladu se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb MPSV jednotlivým krajům poskytuje ze státního rozpočtu účelově určenou dotaci na financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním základních druhů a forem sociálních služeb v rozsahu stanoveném základními činnostmi u jednotlivých druhů sociálních služeb. Kraj předkládá MPSV souhrnnou žádost o poskytnutí dotace na příslušný rozpočtový rok. Výši dotace kraji stanoví ministerstvo na základě procentního podílu kraje na celkovém ročním objemu finančních prostředků vyčleněných ve státním rozpočtu na podporu poskytování sociálních služeb pro příslušný rozpočtový rok (roční objem finančních prostředků rozpočtovaných v závazném ukazateli pro příslušný rozpočtový rok). Dotace je účelově členěna na dotaci na služby sociální péče a na dotaci na služby sociální prevence a poradenství. MPSV rozhoduje o poskytnutí finančních prostředků z dotace poskytovatelům sociálních služeb, kteří jsou zapsáni v Registru poskytovatelů sociálních služeb. Podle výše uvedeného modelu financování sociálních služeb se bude postupovat až do 31. prosince 2011.

Ze státního rozpočtu mohou být také poskytovány (MPSV) účelové dotace k financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním sociálních služeb poskytovatelům zapsaných v Registru poskytovatelů sociálních služeb. Dotaci lze poskytnout:

- na podporu sociálních služeb, které mají celostátní či nadregionální charakter,
- na činnosti, které mají rozvojovou povahu, zejména na vzdělávání pracovníků v sociálních službách, na podporu kvality sociálních služeb.

Sociální služby jsou financovány z více zdrojů:

- z přímé dotace MPSV ČR na zajištění základních činností realizovaných sociálních služeb (viz text výše),
- z úhrady od uživatelů sociální služby, zejména ve vazbě na zavedení příspěvku na péči, jehož výše je stanovena podle stupně závislosti na pomoci jiné fyzické osoby (kromě příspěvku na péči uživatel hradí poskytovateli náklady na ubytování a stravu),
- z úhrad vyplácených z veřejného zdravotního pojištění od zdravotních pojišťoven za zdravotní, ošetřovatelské a rehabilitační výkony v rámci zdravotní péče indikované ošetřujícím lékařem,
- kofinancováním z jiných zdrojů (příspěvky od obce, kraje, zřizovatele, z darů, případně z úřadů práce).

Jedním ze zdrojů financování v sociální oblasti jsou zdroje uvolněné z rozpočtu Olomouckého kraje. Tyto zdroje jsou směřovány nejen k podpoře vlastních zařízení, které jsou zřízeny krajem, ale také k podpoře ostatních organizací působících v celém regionu Olomouckého kraje. Finanční podpora je poskytována buď formou neinvestičních příspěvků na provoz, anebo účelových dotací. Mimo příspěvků transferovaných příspěvkovým organizacím v sociální oblasti na provoz podporuje Olomoucký kraj i údržbu a obnovu majetku ve vlastnictví kraje, který byl svěřen do správy jednotlivým příspěvkovým organizacím v souladu se zřizovací listinou.

Od roku 2007 Olomoucký kraj programově podporuje činnost ostatních organizací v sociální oblasti formou dotačního příspěvku na zajištění jejich činnosti a aktivit. V roce 2007 byl vyhlášen program „Podpora organizací poskytujících služby v oblasti prevence sociálního vyloučení“, v roce 2008 a 2010 se jednalo o program „Podpora aktivit zaměřených na sociální začleňování“. Od 1. 7. 2009 kraj vyhlásil dotační program „Plán Olomouckého kraje na zmírnění dopadů hospodářské krize v oblasti vzdělávání, rekvalifikace zaměstnanců na roky 2009–2010“ a dotační program „Podpora zaměstnanosti absolventů vysokých škol“, který je realizovaný od 1. 12. 2009. Olomoucký kraj se podílí na podpoře činností a aktivit v sociální oblasti formou významných projektů a finančních příspěvků do výše 25 tis. Kč.

V návaznosti na financování činností v oblasti poskytování sociálních služeb mohou poskytovatelé sociálních služeb získávat finanční prostředky v rámci programů financovaných ze Strukturálních fondů EU a dalších programů Evropských společenství.

Od roku 2012 dojde na základě novelizace zákona o sociálních službách k decentralizaci dotačního systému na krajskou úroveň, kdy kraje budou ze zákona odpovědné za zajištění dostupnosti sociálních služeb na svém území. Stát poskytne dotaci kraji na plnění povinnosti zajistit dostupnost služeb a kraj v samostatné působnosti tuto dotaci použije na financování registrovaných poskytovatelů sociálních služeb formou neinvestiční dotace.

1.9 Zajištění dostupnosti a zlepšování úrovně poskytování zdravotnických služeb

Pojem zdravotní služba se vztahuje jednoznačně ke kontextu poskytování zdravotní péče a označuje takovou zdravotní péči, která je poskytována poskytovateli zdravotních služeb prostřednictvím zdravotnických pracovníků, a to za účelem udržení a prodloužení života a zvýšení jeho kvality, ochráně, podpoře, zlepšení nebo obnovení zdravotního stavu fyzických osob, apod. Péče o zdraví je významným veřejným zájmem, reflektujícím základní lidskou potřebu.

Zdravotní péče je poskytována formou ambulantní nebo formou ústavní péče. Ambulantní péčí se rozumí primární zdravotní péče, specializovaná ambulantní zdravotní péče a zvláštní ambulantní péče. Ústavní péčí se rozumí péče v nemocnicích a v odborných léčebných ústavech. V těchto zařízeních může být poskytována vedle ústavní péče i péče ambulantní.

Charakteristika subjektů podílejících se na utváření systému zdravotní péče

Vzhledem ke komplexnosti systému zdravotní péče je poměrně rozsáhlý i okruh subjektů podílejících se na jeho utváření. Strukturu zdravotní péče formují především následující aktéři:

Orgány veřejné správy

V oblasti zdravotnictví je resortním orgánem Ministerstvo zdravotnictví, v jehož kompetenci je řešení zásadních otázek zdravotní politiky. V souladu se zněním § 10 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, je Ministerstvo zdravotnictví ústředním orgánem státní správy pro zdravotní péči, ochranu veřejného zdraví, zdravotnickou vědeckovýzkumnou činnost, zdravotnická zařízení v přímé řídicí působnosti, vyhledávání, ochranu a využívání přírodních léčivých zdrojů přírodních minerálních vod, léčiva a prostředky zdravotnické techniky pro prevenci, diagnostiku a léčení lidí, zdravotní pojištění a zdravotnický informační systém.

V souladu se zákonem č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, Ministerstvo zdravotnictví České republiky spolupracuje s profesními organizacemi a s profesními občanskými sdruženími, a to zejména při:

- a) zabezpečení odbornosti jejich členů k výkonu povolání,
- b) tvorbě sazebníků, které souvisejí s výkony zdravotní péče, tvorbě cen léčiv a zdravotnických prostředků,
- c) tvorbě obecně závazných právních předpisů z oblasti zdravotnictví,
- d) udělování oprávnění k provozování nestátních zdravotnických zařízení,
- e) výběrových řízeních na obsazování vedoucích funkcí ve zdravotnictví.

Ministerstvo zdravotnictví řeší v souladu s výsledky vědeckého poznání a s potřebami společnosti zásadní otázky zdravotnické politiky, stanoví koncepci a vytyčuje hlavní směry rozvoje zdravotnictví a dbá o jejich zabezpečování. Pečuje o rozvoj lékařské vědy a o výzkumnou činnost v oboru zdravotnictví.

Soustavu orgánů ochrany veřejného zdraví tvoří podle zákona č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, následující správní úřady:

- a) Ministerstvo zdravotnictví ČR,
- b) Krajské hygienické stanice,
- c) Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra.

Od roku 2003 bylo mnoho činností na úseku zdravotnictví přeneseno na krajskou úroveň. Krajské úřady zajišťují konání výběrových řízení na poskytování ambulantní péče, provádějí registrace nestátních zdravotnických zařízení, vydávají rozhodnutí ve správním řízení, organizují činnost územně znaleckých komisí, zpracovávají koncepce zdravotní péče v kraji, atd. Kraj také zřizuje zařízení záchranné služby a odpovídá za organizaci a zajištění činnosti záchranné služby ve svém územním obvodu. Letadla určená pro výkon letecké záchranné služby smluvně zajišťuje a jejich provoz hradí stát prostřednictvím ministerstva zdravotnictví.

Obce s rozšířenou působností v rámci přenesené působnosti v oblasti zdravotnictví zabezpečují pouze výdej tzv. opiátových receptů.

Zdravotní pojišťovny

V podstatě se jedná o subjekty, které provádějí nákup a organizaci zdravotních služeb. V souladu se zněním zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů, je zdravotní pojišťovna povinna zajistit poskytování zdravotní péče svým pojištěncům. Tuto povinnost plní prostřednictvím zdravotnických zařízení, se kterými uzavřela smlouvu o poskytování a úhradě zdravotní péče. Zdravotní pojišťovny dále zabezpečují výběr zdravotního pojištění od pojištěnců, zaměstnavatelů pojištěnců a českého státu, kontrolují využívání a poskytování zdravotní péče hrazené ze zdravotního pojištění v jejím objemu a kvalitě včetně dodržování cen u smluvních zdravotnických zařízení a pojištěnců, atd.

Poskytovatelé zdravotní péče a příslušné profesní sdružení poskytovatelů jako zástupců smluvních zdravotnických zařízení

V podstatě jde o všechny subjekty, které v systému zdravotní péče poskytují a prodávají zdravotní služby. Zdravotní péče je zpravidla poskytována ve zdravotnických zařízeních, nebo je-li to nezbytné s ohledem na zdravotní stav pojištěnce, na jiném místě, kde je nutno péči poskytnout.

Zdravotní péči poskytují zdravotnická zařízení státu, obcí, fyzických a právnických osob v souladu se současnými dostupnými poznatky lékařské vědy. Zdravotní péči poskytují dále zařízení sociálních služeb s pobytovými službami, jde-li o ošetrovatelskou a rehabilitační zdravotní péči o pojištěnce v nich umístěné, a to za podmínek a v rozsahu stanoveném ve zvláštním právním předpisu.

Zdravotnická zařízení se zřizují, spravují, provozují a ruší podle jednotných celostátních zásad stanovených ministerstvem zdravotnictví pro uspořádání a rozvoj sítě zdravotnických zařízení, pro organizaci a provoz těchto zařízení, pro jejich typy a označení, funkční náplň, členění, normativy a standardy jejich vybavení

Pojištěnci a zájmová sdružení pojištěnců a pacientů

Pojištěnci – občané mají mezi všemi subjekty zdravotní péče poměrně výlučné postavení. Na straně jedné jsou „zákazníkem“ zdravotních pojišťoven a na straně druhé jsou objednatelem a uživatelem služeb poskytovatelů zdravotní péče.

Zájmy a práva pojištěnců potažmo pacientů hájí mnohé organizace. Podílí se také mimo jiné na přípravě zákonů, vyhlášek a předpisů ve spolupráci s orgány veřejné správy. Poměrně neaktivnějšími a nejznámějšími jsou v České republice:

Českomoravská konfederace odborových svazů,

Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR,

Svaz zdravotně postižených,

Svaz pacientů ČR,

Občanské sdružení na ochranu pacientů,

Hnutí za aktivní mateřství a jiné.

Tyto subjekty v souladu se zákonem č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů jsou oprávněny se účastnit i dohodovacího řízení, na základě kterého je sestavován seznam zdravotních výkonů s jejich bodovými hodnotami.

Plátcí pojistného

Výše pojistného ze stanoveného vyměřovacího základu za rozhodné období činí 13,5 %. Plátce pojistného a pojištěnec nutně nemusí být jedna a tatáž osoba. Pojistné do systému zdravotního pojištění odvádí:

zaměstnavatelé,

stát: je plátcem pojistného za osoby, které určuje § 7 odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.,

osoby samostatně výdělečně činné,

osoby bez zdanitelných příjmů.

Profesní organizace zřizované zákonem

Zákonem č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře, ve znění pozdějších předpisů byla zřízena Česká lékařská komora, Česká stomatologická komora a Česká lékárnická komora (dále komory). Komory jsou právními osobami, jejichž úkolem je:

dbát o to, aby členové komor vykonávali své povolání odborně, v souladu s jeho etikou a způsobem stanoveným zákony a řády jednotlivých komor,

zaručit odbornost svých členů a potvrzovat splnění podmínek k výkonu lékařského, stomatologického a lékárnického povolání podle zvláštních předpisů,

posuzovat a hájit práva a profesní zájmy svých členů,

chránit profesní čest svých členů,

vést seznam členů.

Komory jsou mimo jiné oprávněny:

účastnit se jednání při tvorbě sazebníků lékařských výkonů, při tvorbě cen léků, léčivých přípravků a sazebníků ostatních služeb poskytovaných lékárnami,

řešit stížnosti na výkon povolání svých členů,

uplatňovat disciplinární pravomoc v rozsahu, který je vymezen zákony,

vydávat pro členy komor závazná stanoviska k odborným problémům poskytování zdravotní péče a ve zdravotnickém výzkumu.

Organizace a provádění protidrogové politiky

Mezi zdravotnické služby lze také zařadit opatření realizovaná v rámci protidrogové politiky. Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, vymezuje úlohy veřejné správy na jednotlivých úrovních územní správy.

Stát

Realizaci protidrogové politiky zajišťuje a koordinuje vláda prostřednictvím ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy. Komplexní preventivní opatření v oblasti protidrogové politiky provádějí zejména:

- a) Ministerstvo zdravotnictví, jde-li o opatření primární, sekundární a terciární prevence zdravotních škod působených užíváním tabákových výrobků, alkoholu a jiných návykových látek,
- b) Ministerstvo práce a sociálních věcí v oblasti sociálních služeb, jde-li o opatření primární, sekundární a terciární prevence sociálních škod působených užíváním tabákových výrobků, alkoholu a jiných návykových látek,
- c) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v oblasti primární prevence ve školách a školských zařízeních, v léčebné výchovné péči o děti a mladistvé do 18 let a o uživatele návykových látek mladší 18 let.

Tyto orgány se podílejí na financování programů protidrogové politiky a kontrolují účelné využití finančních prostředků ze státního rozpočtu. Při své činnosti se řídí Národní strategií protidrogové politiky, kterou schvaluje vláda. Národní strategii protidrogové politiky předkládá pověřený člen vlády.

Kraj v samostatné působnosti

- a) koordinuje a podílí se na realizaci protidrogové politiky na svém území, za tím účelem spolupracuje se státními orgány, s orgány obcí a s poskytovateli služeb v oblasti protidrogové politiky,
- b) ve spolupráci se státními orgány i s orgány obcí zpracovává krajskou strategii protidrogové politiky,
- c) podílí se na financování programů protidrogové politiky a kontroluje účelné využití těchto finančních prostředků,
- d) zřizuje za účelem koordinace protidrogové politiky na svém území funkci krajského protidrogového koordinátora,
- e) zřizuje svůj iniciativní nebo poradní orgán pro oblast protidrogové politiky v souladu se zvláštním právním předpisem,
- f) zřizuje záchytné stanice v rozsahu stanoveném vyhláškou Ministerstva zdravotnictví,
- g) koordinuje zřizování a činnost záchytných stanic zřizovaných obcemi v samostatné působnosti,
- h) ročně soustřeďuje a vyhodnocuje údaje o situaci týkající se škod působených tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami na svém území.

Obec v samostatné působnosti

- a) podílí se na realizaci protidrogové politiky na svém území, za tím účelem spolupracuje se státními orgány, s orgány kraje a s poskytovateli služeb v oblasti protidrogové politiky,
- b) v případě potřeby a ve spolupráci s orgány kraje zpracovává a přijímá místní plán protidrogové politiky, který schvaluje zastupitelstvo obce,
- c) v případě potřeby se podílí na financování programů protidrogové politiky a kontroluje účelné využití těchto finančních prostředků,
- d) v případě potřeby zřizuje za účelem koordinace protidrogové politiky na svém území funkci místního protidrogového koordinátora, případně zvláštní iniciativní nebo poradní orgán,
- e) je oprávněna zřizovat záchytné stanice, nebo se podílet na financování takových stanic.

Obec v přenesené působnosti kontroluje dodržování ustanovení zákona č. 379/2005 Sb., a dalších předpisů týkajících se ochrany před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami, činí opatření k odstranění zjištěných nedostatků a vyvozuje důsledky, zejména ukládá sankce.

Krajský a místní protidrogový koordinátor

Krajský protidrogový koordinátor

- a) napomáhá při uskutečňování veškerých činností kraje v oblasti protidrogové politiky,
- b) koordinuje, průběžně kontroluje a vyhodnocuje plnění úkolů vyplývajících z krajské strategie protidrogové politiky,
- c) spolupracuje s obcemi na tvorbě místních plánů protidrogové politiky,
- d) spolupracuje se státními a nestátními subjekty zabývajícími se programy prevence a léčby návykových nemocí,
- e) řeší úkoly v oblasti protidrogové politiky státu na úrovni kraje a poskytuje součinnost státním orgánům v oblasti protidrogové politiky.

Místní protidrogový koordinátor

- a) napomáhá při uskutečňování veškerých činností obce v oblasti protidrogové politiky,
- b) koordinuje, průběžně kontroluje a vyhodnocuje plnění úkolů vyplývajících z místního plánu protidrogové politiky,
- c) spolupracuje se státními a nestátními subjekty zabývajícími se programy prevence a léčby návykových nemocí.

V rámci pracovního poměru krajského protidrogového koordinátora nemůže být sjednán jiný druh práce, než je plnění úkolů krajského protidrogového koordinátora. Vedlejší činnost krajského protidrogového koordinátora u téhož zaměstnavatele je vyloučena. V rámci pracovního poměru místního protidrogového koordinátora může být sjednán i jiný druh práce, pokud tím není ohroženo plnění úkolů místního protidrogového koordinátora.

Zajištění dostupnosti a zlepšování úrovně poskytování zdravotnických služeb v Olomouckém kraji

V rámci struktury Krajského úřadu Olomouckého kraje existuje samotný Odbor zdravotnictví, který je členěn na tři oddělení: Oddělení financování zdravotnictví, Oddělení správní OZ a Oddělení zdravotní péče. V současné době nemají orgány Olomouckého kraje přímý vliv na naprostou většinu poskytované zdravotnické péče.

Koncem roku 2008 bylo v Olomouckém kraji evidováno 1 790 zdravotnických zařízení (bez odloučených pracovišť), z toho 9 nemocnic, 13 odborných léčebných ústavů a 6 lázeňských zařízení (více viz tabulka).

Tabulka 5: Síť zdravotnických zařízení v Olomouckém kraji a v ČR k 31. 12. 2008

	Počet zařízení				Lůžka			
	Olomoucký kraj		ČR		Olomoucký kraj		ČR	
	Počet zařízení	Počet na 10 000 ob.	Počet zařízení	Počet na 10 000 ob.	Počet lůžek	Počet na 10 000 ob.	Počet lůžek	Počet na 10 000 ob.
Fakultní nemocnice	1	0,02	11	0,01	1406	21,9	16129	15,35
Nemocnice	7	0,11	153	0,15	2037	31,72	44786	42,63
Nemocnice násl. péče	1	0,02	28	0,03	52	0,80	2348	2,23
Nemocnice celkem	9	0,14	192	0,18	3495	54,44	63263	60,21
Léčebny pro dlouhodobě nemocné	6	0,09	70	0,07	542	8,44	7194	6,85
Léčebny TBC a respiračních nemocí – dospělí	1	0,02	9	0,008	81	1,26	885	0,84
Psychiatrické léčebny – dospělí	2	0,03	16	0,02	675	10,51	9240	8,8
Rehabilitační ústavy – dospělí	-	-	6	0,006	-	-	1025	0,98
Ostatní odborné léčebné ústavy – dospělí	1	0,02	11	0,01	128	1,99	1692	1,61
Dětské psychiatrické léčebny	-	-	3	0,003	-	-	300	0,29
Ostatní dětské odborné léčebné ústavy	1	0,02	7	0,007	138	2,15	495	0,47
Ozdravovny a sanatoria (celodenní)	1	0,02	8	0,008	100	1,56	603	0,57
Hospic	1	0,02	14	0,01	30	0,47	366	0,35
Další lůžková zařízení	-	-	10	0,009	-	-	205	0,2
Odborné léčebné ústavy celkem	13	0,20	154	0,15	1694	26,38	22005	20,94
Lázeňské léčebny – dospělí	6	0,09	82	0,08	2247	35,00	25082	23,87
Dětské lázeňské léčebny	-	-	2	0,002	-	-	408	0,39
Lázně celkem	6	0,09	84	0,08	2247	35,00	25490	24,26
Sdružená ambulantní zařízení	7	0,11	190	0,18	-	-	-	-
Zdravotnická střediska	8	0,12	147	0,14	-	-	-	-
Samost. ordinace prakt. lékaře pro dospělé	297	4,63	4414	4,20	-	-	-	-
Samost. ordinace prakt. lék. pro děti a dorost	141	2,20	2047	1,95	-	-	-	-
Samost. ordinace prakt. lék. stomatologa	345	5,37	5412	5,15	-	-	-	-
Samost. ordinace prakt. lékaře gynekologa	69	1,07	1183	1,13	-	-	-	-
Samost. ordinace odborného lék.	395	6,15	6625	6,30	-	-	-	-

	Počet zařízení				Lůžka			
	Olomoucký kraj		ČR		Olomoucký kraj		ČR	
	Počet zařízení	Počet na 10 000 ob.	Počet zařízení	Počet na 10 000 ob.	Počet lůžek	Počet na 10 000 ob.	Počet lůžek	Počet na 10 000 ob.
specialisty								
Ostatní ambulantní zařízení	331	5,16	4045	3,85	-	-	-	-
Samostatná ambulantní zařízení celkem	1593	24,81	24063	22,90	-	-	-	-
Kojenecké ústavy a dětské domovy	4	0,06	33	0,03	-	-	-	-
Dětské stacionáře a centra	3	0,05	37	0,03	-	-	-	-
Jesle a další dětská zařízení	3	0,05	48	0,05	-	-	-	-
Stacionáře pro dospělé	1	0,02	41	0,04	-	-	-	-
Dopravní a záchranná zdravotnická služba	14	0,22	237	0,23	-	-	-	-
Ostatní	-	-	21	0,02	-	-	-	-
Zvláštní zdravotnická zařízení celkem	25	0,39	417	0,4	-	-	-	-
Lékárny	123	1,92	2294	2,18	-	-	-	-
Výdejny	16	0,25	191	0,18	-	-	-	-
Ostatní	-	-	1	0,00095	-	-	-	-
Zařízení lékárenské péče celkem*	139	2,16	2486	2,4	-	-	-	-
Orgány ochrany veřejného zdraví	2	0,03	30	0,03	-	-	-	-
Ostatní	3	0,05	43	0,04	-	-	-	-
Celkem všechna zařízení	1790	27,88	27469	24,15	7436	115,81	110758	105,42

Poznámka: * bez odloučených pracovišť

Zdroj: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR (Sít' zdravotnických zařízení v roce 2008)

Pro zajištění zdravotnických služeb na svém území zřídil Olomoucký kraj pět příspěvkových organizací, jsou to:

Zdravotnická záchranná služba Olomouckého kraje, příspěvková organizace,

Odborný léčebný ústav Paseka, příspěvková organizace,

Sdružená zařízení pro péči o dítě v Olomouci, příspěvková organizace,

Dětské centrum Pavučinka Šumperk, příspěvková organizace,

Odborný léčebný ústav neurologicko-geriatrický Moravský Beroun, příspěvková organizace.

Olomoucký kraj byl do roku 2007 provozovatelem tří krajských nemocnic – v Přerově, Prostějově a ve Šternberku, které jsou od 07/2007 v pronájmu akciové společnosti Středomoravská nemocniční, a.s. (dceřiná společnost holdingu Agel), jenž je bude v následujících 20 letech spravovat a řídit.

Olomoucký kraj dále založil akciovou společnost Nemocnice Olomouckého kraje, a.s., která je formálním držitelem nemocnic jako podniků (definice podniku je v § 5 obchodního zákoníku), a tyto nemocnice pronajímá jako podnik Středomoravské nemocniční a.s. (smlouva o nájmu podniku podle § 488b obchodního zákoníku).

Na území Olomouckého kraje vykonávají svou činnost nadále 2 příspěvkové organizace Ministerstva obrany ČR – Vojenská nemocnice Olomouc, p. o. a Vojenská lázeňská léčebna Jeseník (patří pod Vojenská lázeňská a rekreační zařízení Praha, p. o.), stejně tak 6 organizačních složek Ministerstva zdravotnictví ČR:

Fakultní nemocnice Olomouc,

Krajská hygienická stanice Olomouckého kraje,

Psychiatrická léčebna Bílá Voda,

Psychiatrická léčebna Šternberk,

Státní léčebné lázně Bludov, s. p.,

Zdravotní ústav se sídlem v Olomouci.

Stejně jako i jiné kraje, Olomoucký kraj hradí za pacienty (po podání žádosti) v krajských nemocnicích tzv. regulační poplatky.

Olomoucký kraj programově podporuje formou dotačního příspěvku činnost právnických nebo fyzických osob (zejména poskytovatelů zdravotní péče, vzdělávacích institucí v oblasti zdravotnictví a dalších subjektů působících v oblasti zdravotnictví), které provozují veřejně prospěšnou činnost na území Olomouckého kraje v oblasti zdravotnictví, zdravotnického vzdělávání a vědy.

Stejně tak poskytuje v rámci svých dotačních programů dotaci v oblasti protidrogové prevence. Dotace mohou být poskytnuty osobám, jejichž činnost nebo výstupy činnosti mají přínos pro Olomoucký kraj a jeho obyvatele, a které poskytují na území Olomouckého kraje služby pro uživatele drog (typy odborné péče: kontaktní a poradenské služby, terénní programy pro uživatele drog, ambulantní léčba závislostí, programy následné péče /ambulantní doléčovací programy/ a služby pro uživatele návykových látek v konfliktu se zákonem). Tyto osoby musí být současně poskytovateli sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

Dotace se v těchto programech neposkytují organizacím, jejichž zřizovatelem je Olomoucký kraj, ani osobám, jejichž je Olomoucký kraj společníkem (akcionářem).

1.10 Opatření k ochraně životního prostředí, omezování vlivů narušujících krajinu a udržení kulturní krajiny

Ochrana životního prostředí zahrnuje činnosti, jimiž se předchází znečišťování nebo poškozování životního prostředí, nebo se toto znečišťování nebo poškozování omezuje a odstraňuje. Zahrnuje ochranu jeho jednotlivých složek, druhů organismů nebo konkrétních ekosystémů a jejich vzájemných vazeb, ale i ochranu životního prostředí jako celku.

Jak stanoví Ústava České republiky v čl. 7, „stát dbá o šetrné využívání přírodních zdrojů a ochranu přírodního bohatství“. Za účelem plnění této povinnosti byly vytvořeny příslušné orgány a mechanismy jejich fungování.

V roce 2004 byly vládou přijaty dva dokumenty významné pro směřování politiky životního prostředí v následujících letech – Státní politika životního prostředí do roku 2010 a Strategie udržitelného rozvoje ČR. Tato strategie usiluje o omezování nerovnováhy ve vzájemných vztazích mezi sociálním, ekonomickým a environmentálním pilířem rozvoje společnosti. Tato politika vychází i ze skutečnosti, že v souladu s naším vstupem do EU, bude ochrana životního prostředí vyžadovat nákladné investice v oblasti ochrany ovzduší, povrchových a podzemních vod, nakládání s odpady apod. Podstatná část těchto investic se příznivě dotkne i politiky regionálního rozvoje, vzhledem k zaměstnanosti a rozvoji regionů.

Vrchní státní dozor, řízení a koordinace ve věcech životního prostředí, státní ekologická politika a zabezpečení jednotného informačního systému patří do kompetence Ministerstva životního prostředí.

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí je orgánem vrchního státního dozoru ve věcech životního prostředí. Je ústředním orgánem státní správy pro ochranu přirozené akumulace vod, ochranu vodních zdrojů a ochranu jakosti povrchových a podzemních vod, pro ochranu ovzduší, pro ochranu přírody a krajiny, pro oblast provozování zoologických zahrad, pro ochranu zemědělského půdního fondu, pro výkon státní geologické služby, pro ochranu horninového prostředí, včetně ochrany nerostných zdrojů a podzemních vod, pro geologické práce a pro ekologický dohled nad těžbou, pro odpadové hospodářství a pro posuzování vlivů činností a jejich důsledků na životní prostředí, včetně těch, které přesahují státní hranice. Dále je ústředním orgánem státní správy pro myslivost, rybářství a lesní hospodářství v národních parcích. Je rovněž ústředním orgánem státní správy pro státní ekologickou politiku.

K zabezpečení řídicí a kontrolní činnosti vlády České republiky Ministerstvo životního prostředí koordinuje ve věcech životního prostředí postup všech ministerstev a ostatních ústředních orgánů státní správy České republiky. Ministerstvo životního prostředí zabezpečuje a řídí jednotný informační systém o životním prostředí, včetně plošného monitoringu na celém území České republiky, a to i v návaznosti na mezinárodní dohody. Ministerstvo životního prostředí spravuje Fond tvorby a ochrany životního prostředí České republiky. Ministerstvu životního prostředí je podřízena Česká inspekce životního prostředí a Český hydrometeorologický ústav.

Ministerstvo životního prostředí nicméně není jediným ústředním orgánem státní správy, který vykonává působnost v této oblasti; na úseku vod, myslivosti, rybářství a lesního hospodářství mimo národní parky působí jako ústřední orgán státní správy Ministerstvo zemědělství, v oblasti ochrany veřejného zdraví Ministerstvo zdravotnictví, v oblasti územního plánování a stavebního řádu Ministerstvo pro místní rozvoj. Výkon státní správy na úseku ochrany životního prostředí vykonávají dále v přenesené působnosti rovněž orgány obcí a krajů jakožto územních samosprávných celků.

Vodní hospodářství

Státní správu podle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, vykonávají vodoprávní úřady a Česká inspekce životního prostředí. Kontrolu nad jakostí povrchových vod stanovených vyhláškou ke koupání provádí krajská hygienická stanice, pokud zvláštní právní předpis tuto povinnost neukládá jiné osobě.

Správu významných vodních toků zajišťují právnické osoby ("správci povodí") zřízené podle zvláštního zákona.

Plánování v oblasti vod

je soustavná koncepční činnost, kterou zajišťuje stát; je tvořeno Plánem hlavních povodí České republiky a plány oblastí povodí, včetně programů opatření. Účelem plánování v oblasti vod je vymezit a vzájemně harmonizovat veřejné zájmy

- a) ochrany vod jako složky životního prostředí,
- b) ochrany před povodněmi a dalšími škodlivými účinky vod,
- c) trvale udržitelného užívání vodních zdrojů a hospodaření s vodami pro zajištění požadavků na vodohospodářské služby, zejména pro účely zásobování pitnou vodou.

Plán hlavních povodí České republiky a plány oblastí povodí, včetně příslušných programů opatření, jsou nezbytným podkladem pro výkon veřejné správy, zejména pro územní plánování, územní rozhodování, vodoprávní rozhodování a povolování staveb.

Programy opatření k dosažení cílů ochrany vod

musí obsahovat základní opatření, a tam, kde je to nutné, i doplňková opatření. Vymezení obsahu základních a doplňkových opatření a postupy při zavádění opatření, včetně vytýčení přísnějších cílů ochrany vod a dodatečných opatření stanoví vyhláškou Ministerstvo zemědělství vydanou ve spolupráci s MŽP.

Ochrana před povodněmi

Řízení ochrany před povodněmi zabezpečují povodňové orgány. Řízení ochrany před povodněmi zahrnuje přípravu na povodňové situace, řízení, organizaci a kontrolu všech příslušných činností v průběhu povodně a v období následujícím bezprostředně po povodni včetně řízení, organizace a kontroly činnosti ostatních účastníků ochrany před povodněmi. Povodňové orgány se při své činnosti řídí povodňovými plány.

V období mimo povodeň jsou povodňovými orgány:

- a) orgány obcí
- b) obecní úřady obcí s rozšířenou působností
- c) krajské úřady,
- d) Ministerstvo životního prostředí

Zabezpečení přípravy záchranných prací přísluší Ministerstvu vnitra.

Po dobu povodně jsou povodňovými orgány

- a) povodňové komise obcí,
- b) povodňové komise obcí s rozšířenou působností,
- c) povodňové komise krajů,
- d) Ústřední povodňová komise.

Základní rozvržení působnosti podle zákona o vodách:

Stát:

Není-li tímto zákonem stanoveno jinak, vykonává působnost ústředního vodoprávního úřadu Ministerstvo zemědělství.

Ministerstvo životního prostředí vykonává působnost ústředního vodoprávního úřadu ve věcech

ochrany množství a jakosti povrchových a podzemních vod,

zjišťování a hodnocení stavu povrchových a podzemních vod

tvorby a vedení informačního systému

sestavování a schvalování plánů v oblasti vod a sestavování programů opatření

posuzování plánů v oblasti vod z hlediska vlivu na životní prostředí,

stanovení opatření k nápravě při nevyhovující jakosti povrchových vod využívaných ke koupání,

stanovení povrchových vod, které jsou vhodné pro život a reprodukci původních druhů ryb a dalších vodních živočichů,

ochrany jakosti povrchových nebo podzemních vod před závadnými látkami,

zneškodňování havárií a odstraňování jejich škodlivých následků,

ochrany před povodněmi,

řízení Českého hydrometeorologického ústavu,

poplatků za odběr podzemních vod a za vypouštění odpadních vod do vod povrchových a podzemních

spolupráce s orgány krajů v přenesené působnosti ve věcech ochrany množství a jakosti hraničních vod

řízení České inspekce životního prostředí

řízení základního a aplikovaného výzkumu v oblasti ochrany množství a jakosti vod,

plnění úkolů vyplývajících ze vztahu k Evropským společenstvím v oblasti ochrany vod, podávání zpráv o plnění příslušných směrnic Evropských společenství a koordinovat převzetí a zavádění legislativy Evropských společenství v oblasti vod,

zajišťování koordinace plánů v oblasti vod a programů opatření v rámci mezinárodní spolupráce ochrany vod v oblastech povodí Labe, Dunaje a Odry.

jako ústřední povodňový orgán zpracovává po projednání s dotčenými orgány veřejné správy povodňový plán České republiky a předkládá jej ke schválení Ústřední povodňové komisi

Ústřední povodňová komise řídí, kontroluje, koordinuje a v případě potřeby ukládá v celém rozsahu řízení ochrany před povodněmi v době povodně ohrožující rozsáhlá území, pokud povodňové komise krajů vlastními silami a prostředky nestačí činit potřebná opatření.

Ministerstvo zdravotnictví

ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí stanovuje povrchové vody využívané ke koupání osob pro vyhovující jakost vody, které obvykle používá ke koupání větší počet osob.

Ministerstvo zemědělství

rozhoduje o určení správcem drobného vodního toku – obce, jejichž územím drobné vodní toky protékají, nebo fyzické nebo právnické osoby, popřípadě organizační složky státu, jimž drobné vodní toky slouží nebo s jejichž činnostmi souvisejí.

vykonává působnost ústředního vodoprávního úřadu, není-li vodním zákonem stanoveno jinak

Kraj

Do působnosti krajských úřadů v roli vodoprávního úřadu patří zejména:

uplatňovat stanoviska k zásadám územního rozvoje a k územním plánům obcí s rozšířenou působností,

vyjadřovat se podle § 18 tohoto zákona ke stavbám, pokud rozhodujícím způsobem ovlivňují nakládání s vodami, ochranu vod nebo ochranu proti povodním a pokud si to vyhradí,

rozhodovat ve věcech hraničních vod po projednání s Ministerstvem zemědělství a Ministerstvem životního prostředí; má-li takové rozhodnutí vliv na průběh, povahu nebo vyznačení státní hranice, rozhodovat po projednání i s Ministerstvem vnitra; za hraniční vody se považují povrchové, popřípadě podzemní vody vymezené v mezinárodních smlouvách, kterými je Česká republika vázána,

činit za mimořádné situace, zejména při nedostatku vody a při haváriích, opatření, a to v případech přesahujících území správního obvodu obce s rozšířenou působností nebo obecního úřadu obce s rozšířenou působností,

spolupracovat s ústředními vodoprávními úřady a správci povodí při pořizování plánů oblastí povodí a jejich plnění,

kontrolovat provádění technicko-bezpečnostního dohledu nad vodními díly, která povoluje,

stanovovat způsob a podmínky vypouštění důlních vod do vod povrchových nebo podzemních a znečištěných vod a průsaků z úložných míst do povrchových vod,

připravovat ve spolupráci se správcem povodí podklady pro rozhodnutí o určení správce drobného vodního toku,

povolovat vypouštění odpadních vod do vod povrchových ze zdrojů znečištění o velikosti 10 000 ekvivalentních obyvatel nebo více,

povolovat čerpání znečištěných podzemních vod za účelem snížení jejich znečištění a jejich následné vypouštění do těchto vod, popřípadě do vod povrchových [§ 8 odst. 1 písm. e)],

stanovovat na návrh správce povodí rozsah záplavových území významných vodních toků a ukládat jim zpracování takového návrhu,

vykonávat působnost speciálního stavebního úřadu k vodním dílům umožňujícím nakládání s vodami,

rozhodovat v případech, kdy jim přísluší povolovat vodní díla, též o ostatních záležitostech týkajících se těchto vodních děl a o ochranných pásmech vodních zdrojů s nimi souvisejících,

schvalovat manipulační, popřípadě provozní řády vodních děl, která povoluje,

vykonávat působnost speciálního stavebního úřadu k čistírnám odpadních vod sloužícím k nakládání s vodami, a pokud si to vyhradí i k dalším vodním dílům s tímto nakládáním spojeným,

vyžadovat od vlastníků (správců) vodních děl I. až III. kategorie, kterým byla uložena povinnost zajistit provádění technicko-bezpečnostního dohledu, zpracování údajů o parametrech možné zvláštní povodně, zejména charakteristiky průtokových vln a rozsah ohroženého území, a jejich poskytnutí příslušným povodňovým orgánům, orgánům krizového řízení a složkám integrovaného záchranného systému.

Krajské úřady jako součást vodoprávního dozoru provádějí dozor nad vodními díly, jejichž stav by mohl ohrozit bezpečnost osob nebo majetku. Přitom zejména dozírají, jak vlastníci nebo uživatelé těchto staveb na nich zajišťují technicko bezpečnostní dohled a jak provádějí potřebná opatření k jejich bezpečnosti.

Ochrana před povodněmi

Hejtman kraje zřizuje povodňovou komisi kraje a je jejím předsedou. Další členy komise jmenuje její předseda z řad zaměstnanců kraje zařazených do krajského úřadu, příslušných správců povodí a zástupců orgánů a právnických osob, které jsou způsobilé k provádění opatření, popřípadě pomoci při ochraně před povodněmi. Povodňový orgán kraje je podřízen ústřednímu povodňovému orgánu.

Povodňové orgány krajů ve svých územních obvodech v rámci zabezpečení úkolů při ochraně před povodněmi potvrzují soulad věcné a grafické části jim předložených povodňových plánů správních obvodů obcí s rozšířenou působností s povodňovým plánem správního obvodu kraje,

zpracovávají povodňový plán správního obvodu kraje a předkládají jej ústřednímu povodňovému orgánu,

organizují odborná školení a výcvik členů povodňových orgánů obcí s rozšířenou působností a účastníků ochrany před povodněmi,

zpracovávají souhrnnou hodnotící zprávu o povodni včetně analýzy rozsahu a výše povodňových škod a účelnosti provedených opatření,

vedou záznamy v povodňové knize,

Obce s rozšířenou působností

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností vykonávají převážnou část prvoinstanční činnosti na úseku vodního hospodářství, pokud ji tento zákon nesvěřuje jiným orgánům. Jde zejména o činnost speciálního stavebního úřadu pro vodní díla, povolování nakládání s vodami (např. odběry podzemních a povrchových vod, vypouštění odpadních vod), schvalování manipulačních řádů vodních děl, atd.) Dále v roli vodoprávního úřadu uplatňují stanoviska k územním plánům a regulačním plánům, s výjimkou územních plánů těchto obcí.

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností jako součást vodoprávního dozoru provádějí dozor nad vodními díly, jejichž stav by mohl ohrozit bezpečnost osob nebo majetku. Přitom zejména dozírají, jak vlastníci nebo uživatelé těchto staveb na nich zajišťují technicko bezpečnostní dohled a jak provádějí potřebná opatření k jejich bezpečnosti.

Ochrana před povodněmi

Starosta obce s rozšířenou působností zřizuje povodňovou komisi obce s rozšířenou působností a je jejím předsedou. Další členy komise jmenuje ze zaměstnanců obce s rozšířenou působností zařazených do obecního úřadu a zástupců orgánů a právnických osob, které jsou způsobilé k provádění opatření, popřípadě pomoci při ochraně před povodněmi. Povodňový orgán obce s rozšířenou působností je podřízen povodňovému orgánu kraje.

Povodňové orgány obcí s rozšířenou působností ve svých územních obvodech v rámci zabezpečení úkolů při ochraně před povodněmi mimo jiných činností

zpracovávají povodňový plán správního obvodu obce s rozšířenou působností a předkládají jej správci povodí k odbornému stanovisku,

organizují odborná školení a výcvik pracovníků povodňových orgánů obcí a účastníků ochrany před povodněmi,

organizují a řídí hláskou povodňovou službu na území v správním obvodu obce s rozšířenou působností

vedou záznamy v povodňové knize

Obce

V roli vodoprávního úřadu obecní úřady upravují, omezují, popřípadě zakazují obecné nakládání s povrchovými vodami, nejde-li o vodní toky tvořící státní hranice.

Ochrana před povodněmi

Obecní rada může k plnění úkolů při ochraně před povodněmi, je-li v jejich územních obvodech možnost povodní, zřídit povodňovou komisi, jinak tuto činnost zajišťuje obecní rada. Předsedou povodňové komise obce je starosta obce. Další členy komise jmenuje z členů obecního zastupitelstva a z fyzických a právnických osob, které jsou způsobilé k provádění opatření, popřípadě pomoci při ochraně před povodněmi.

Povodňové orgány obcí ve svých územních obvodech v rámci zabezpečení úkolů při ochraně před povodněmi

zpracovávají povodňový plán obce a předkládají jej k odbornému stanovisku správci povodí, v případě drobných vodních toků správci těchto vodních toků,

organizují a zabezpečují hláskou povodňovou službu a hlídkovou službu, zabezpečují varování právnických a fyzických osob v územním obvodu obce s využitím jednotného systému varování,

organizují, řídí, koordinují a ukládají opatření na ochranu před povodněmi podle povodňových plánů a v případě potřeby vyžadují od orgánů, právnických a fyzických osob osobní a věcnou pomoc, zabezpečují evakuaci a návrat, dočasné ubytování a stravování evakuovaných občanů, zajišťují další záchranné práce, nutnou hygienickou a zdravotnickou péči, organizují náhradní zásobování, dopravu a další povodňové narušené funkce v území,

vedou záznamy v povodňové knize.

Veřejnou správu na úseku vodovodů a kanalizací podle zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích vykonávají:

- a) obecní úřady,
- b) obecní úřady obcí s rozšířenou působností,
- c) krajské úřady,
- d) ministerstvo.

Stát

Ministerstvo

vede ústřední evidenci údajů o vodovodech a kanalizacích,

je odvolacím orgánem pro rozhodnutí vydaná krajským úřadem,

vede seznam technických auditorů,

zajišťuje zpracování koncepcí rozvoje vodovodů a kanalizací na území státu a zpracování plánů pro zlepšování jakosti surové vody,

zabezpečuje informační systém na úseku vodovodů a kanalizací pro podporu výkonu veřejné správy a poskytování informací,

zajišťuje mezinárodní spolupráci v oblasti vodovodů a kanalizací.

Obce

Obce v samostatné působnosti dbají o rozvoj vodovodů a kanalizací, odpovídající potřebám obce, zajištěním jeho zpracování do závazné části územně plánovací dokumentace obce v souladu s plánem rozvoje vodovodů a kanalizací, vydávají obecně závazné vyhlášky ve věcech stanovených tímto zákonem, v přenesené působnosti rozhodují o povinnosti veřejné

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností

Není-li tímto zákonem stanoveno jinak, vykonávají státní správu na úseku vodovodů a kanalizací obecní úřady obcí s rozšířenou působností jako vodoprávní úřady.

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností např. rozhodují o povinnostech veřejné služby ve správním obvodu, ve kterém vykonávají tuto působnost.

Kraj

Kraj v samostatné působnosti zajišťuje zpracování a schvaluje plán rozvoje vodovodů a kanalizací pro své území nebo jeho. Plán rozvoje vodovodů a kanalizací obsahuje koncepci řešení zásobování pitnou vodou, včetně vymezení zdrojů povrchových a podzemních vod, uvažovaných pro účely úpravy na pitnou vodu, a koncepci odkanalizování a čištění odpadních vod v daném územním celku

Kraj schválí plán rozvoje vodovodů a kanalizací nejdéle na dobu 10 let.

Kraje v přenesené působnosti rozhodují o povinnosti veřejné služby podle na území kraje, vedou evidenci údajů o vodovodech a kanalizacích, vydávají povolení provozovat vodovod a kanalizaci.

Zákon 99/2004 Sb. ze dne 10. února 2004 o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážní, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství)

Tento zákon upravuje chov, ochranu a lov ryb, pěstování a lov vodních organismů a ochranu jejich života a životního prostředí, rybníkářství, výkon rybářského práva, vyhlášení, změnu a rušení rybářských revírů a jejich ochranu, výkon státní správy v rybníkářství, při vyhlášení, změně a rušení rybářských revírů a při výkonu rybářského práva, evidenci o hospodaření, o dosaženém hospodářském výsledku, o lovu ryb na udici a evidenci o vydání povolenek k lovu v rybníkářství a při výkonu rybářského práva, ustanovení, zánik, pravomoce a odpovědnost rybářské strážní, výkon dozoru nad dodržováním zákona a rozhodnutí vydaných na jeho základě a sankce za neplnění nebo porušení stanovených povinností, podíl státu na úhradě nákladů na opatření přijatých ve veřejném zájmu, ochranu mořských rybolovných zdrojů.

Orgány vykonávající státní správu rybářství podle tohoto zákona jsou

obecní úřad obce s rozšířenou působností,

městská část hlavního města Prahy určená statutem hlavního města Prahy,
kraje v přenesené působnosti,
Ministerstvo zemědělství,
Ministerstvo životního prostředí,
správy národních parků,
Ministerstvo obrany,
celní orgány.

Stát

Ústředním orgánem státní správy rybníkářství, s výjimkou území národních parků a vojenských újezdů, je Ministerstvo zemědělství (dále jen ministerstvo).

Ministerstvo vyhlašuje, mění a zrušuje rybníkářský revír v případě, že se rybníkářský revír nachází na území více krajů, na území, v nichž se nacházejí hraniční vody, a to i na území národních parků a vojenských újezdů a pro potřeby státních podniků na jimi spravovaném území. Stanovuje nebo upravuje závazné hospodářské ukazatele rybníkářského revíru.

Ministerstvo v rybníkářském revíru a na rybníku v rybníkářství, který se nachází na území více krajů nebo na území, jímž probíhají hraniční vody, nebo na území objektů důležitých pro obranu státu

povoluje a odnímá výkon rybníkářského práva

kontroluje evidenci o hospodaření a o dosaženém hospodářském výsledku v rybníkářství a při výkonu rybníkářského práva, dále kontroluje, jak jsou plněny úkoly pověřenými právníckými osobami na úseku rybníkářství.

vyhlašuje a zrušuje chráněné rybí oblasti a stanoví podmínky pro hospodaření v těchto oblastech

- na návrh uživatele rybníkářského revíru ustanovuje a odvolává rybníkářského hospodáře a jeho zástupce,
- projednává přestupky a správní delikty,
- rozhoduje o odvolání proti rozhodnutí vydanému krajským úřadem

Ministerstvo v rybníkářských revírech na území republiky

vykonává dozor nad dodržováním ustanovení tohoto zákona a předpisů vydaných k jeho provedení a rozhodnutí vydaných na jejich základě, jakož i nad tím, zda uživatel rybníkářského revíru hospodáří způsobem stanoveným příslušným rybníkářským orgánem a v souladu s podmínkami, za kterých mu byl výkon rybníkářského práva povolen,

uděluje výjimky z doby hájení ryb, nejmenší lovné délky, denní doby lovu a rybolovných metod na revírech, kde je prvoinstančním orgánem, a též v případě, že žádost bude vztažena na revíry na území více správních celků.

Ministerstvo vede centrální evidenci hlášení o dosažených hospodářských výsledcích v rybníkářství a při výkonu rybníkářského práva v rybníkářských revírech v České republice. Ministerstvo vede evidenci všech

rozhodnutí o vyhlášení rybníkářských revírů (§ 4 odst. 1),

rozhodnutí o změně rozhodnutí o vyhlášení rybníkářských revírů (§ 4 odst. 6),

rozhodnutí o zrušení rybníkářských revírů (§ 4 odst. 7),

rozhodnutí o povolení výkonu rybníkářského práva (§ 9 odst. 1),

oznámení o povolení výkonu rybníkářského práva na základě výběrového řízení (§ 9 odst. 2).

Ministerstvo ve spolupráci s celními orgány, Ministerstvem životního prostředí a Českou inspekcí životního prostředí vykonává dozor nad dovozem mořských ryb a mořských živočichů uvedených v § 26 do České republiky a nad jejich tranzitem přes Českou republiku.

Ústředním orgánem státní správy rybářství na území národních parků je Ministerstvo životního prostředí. Ústředním orgánem státní správy rybářství na území vojenských újezdů je Ministerstvo obrany.

Kraj

Krajský úřad v přenesené působnosti vyhláší, mění a zruší rybářský revír a chráněné rybí oblasti, které se nachází v obvodu jeho působnosti a stanoví podmínky pro hospodaření v těchto oblastech. Krajský úřad vyvěšuje na úřední desce rozhodnutí o vyhlášení rybářského revíru, rozhodnutí o změně rozhodnutí o vyhlášení rybářského revíru nebo rozhodnutí o zrušení rybářského revíru, který se nachází v obvodu jeho působnosti. Na návrh uživatele rybářského revíru ustanovuje a odvolává rybářského hospodáře a jeho zástupce.

Krajský úřad povoluje a odnímá výkon rybářského práva, vykonává dozor nad dodržováním ustanovení tohoto zákona a předpisů vydaných k jeho provedení a rozhodnutí vydaných na jejich základě, jakož i nad tím, zda uživatel rybářského revíru hospodaří způsobem stanoveným příslušným rybářským orgánem a v souladu s podmínkami, za kterých mu byl výkon rybářského práva povolen, projednává přestupky a správní delikty,

Krajský úřad dále kontroluje evidenci o hospodaření a o dosaženém hospodářském výsledku v rybníkářství a při výkonu rybářského práva, předává hlášení o dosažených hospodářských výsledcích ministerstvu.

Obce s rozšířenou působností

Obecní úřad obce s rozšířenou působností ustanovuje, odvolává či zruší rybářskou stráž a vede evidenci všech rybářských stráží ve své působnosti, vydává a odebírá rybářské lístky.

Odpadové hospodářství

Zákon č.185/2001 Sb., o odpadech

Pro komunální odpady vznikající na území obce, které mají původ v činnosti fyzických osob, na něž se nevztahují povinnosti původce, se za původce odpadů považuje obec. Obec se stává původcem komunálních odpadů v okamžiku, kdy fyzická osoba odpady odloží na místě k tomu určeném; obec se současně stane vlastníkem těchto odpadů.

Předcházení vzniku odpadů

Obec může ve své samostatné působnosti, jako opatření pro předcházení vzniku odpadů, stanovit obecně závaznou vyhláškou obce systém komunitního kompostování a způsob využití zeleného kompostu k údržbě a obnově veřejné zeleně na území obce.

Přednostní využívání odpadů

Každý má při své činnosti nebo v rozsahu své působnosti povinnost v mezích daných tímto zákonem zajistit přednostně využití odpadů před jejich odstraněním. Materiálové využití odpadů má přednost před jiným využitím odpadů.

Původce odpadů je povinen:

odpady zařazovat podle druhů a kategorií podle § 5 a 6,

zajistit přednostní využití odpadů v souladu s § 11,

odpady, které sám nemůže využít nebo odstranit v souladu s tímto zákonem a prováděcími právními předpisy, převést do vlastnictví pouze osobě oprávněné k jejich převzetí podle § 12 odst. 3, a to buď přímo, nebo prostřednictvím k tomu zřízené právnické osoby,

ověřovat nebezpečné vlastnosti odpadů podle § 6 odst. 4 a nakládat s nimi podle jejich skutečných vlastností,

shromažďovat odpady utříděné podle jednotlivých druhů a kategorií,
zabezpečit odpady před nežádoucím znehodnocením, odcizením nebo únikem,
vést průběžnou evidenci o odpadech a způsobech nakládání s nimi, ohlašovat odpady a zasílat příslušnému správnímu úřadu další údaje v rozsahu stanoveném tímto zákonem a prováděcím právním předpisem včetně evidencí a ohlašování PCB a zařízení obsahujících PCB a podléhajících evidenci vymezených v § 26. Tuto evidenci archivovat po dobu stanovenou tímto zákonem nebo prováděcím právním předpisem,
umožnit kontrolním orgánům přístup do objektů, prostorů a zařízení a na vyžádání předložit dokumentaci a poskytnout pravdivé a úplné informace související s nakládáním s odpady,
zpracovat plán odpadového hospodářství v souladu s tímto zákonem a prováděcím právním předpisem a zajišťovat jeho plnění,
vykonávat kontrolu vlivů nakládání s odpady na zdraví lidí a životní prostředí v souladu se zvláštními právními předpisy a plánem odpadového hospodářství,
ustanovit odpadového hospodáře za podmínek stanovených tímto zákonem podle § 15,
platit poplatky za ukládání odpadů na skládky způsobem a v rozsahu stanoveném v tomto zákoně.

Plán odpadového hospodářství

Závazná část plánu odpadového hospodářství České republiky stanoví rámcové cíle, rámcová opatření k jejich dosažení a upravuje soustavu indikátorů jejich hodnocení pro
předcházení vzniku odpadů, omezování jejich množství a nebezpečných vlastností,
nakládání s vybranými odpady podle části čtvrté tohoto zákona,
nakládání s dalšími odpady, zejména nebezpečnými,
nakládání s odpady z obalů,
využívání odpadů,
snižování podílu odpadů ukládaných na skládky a podílu biologicky rozložitelné složky v nich obsažené,
vytváření integrovaného systému nakládání s odpady.

Plán odpadového hospodářství České republiky se zpracovává na dobu nejméně 10 let a musí být změněn bezprostředně po každé zásadní změně podmínek, na jejichž základě byl zpracován.

Závazná část plánu odpadového hospodářství České republiky, včetně jejích změn, je závazným podkladem pro zpracování plánů odpadového hospodářství krajů a pro rozhodovací a jiné činnosti příslušných správních úřadů, krajů a obcí v oblasti odpadového hospodářství.

Veřejnou správu v oblasti odpadového hospodářství vykonávají

- a) Ministerstvo životního prostředí,
- b) Ministerstvo zdravotnictví,
- c) Ministerstvo zemědělství,
- d) inspekce,
- e) Česká obchodní inspekce,
- f) Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský,
- g) celní úřady,

- h) Policie České republiky,
- i) orgány ochrany veřejného zdraví,
- j) krajské úřady,
- k) obecní úřady obcí s rozšířenou působností,
- l) obecní úřady a újezdní úřady.

Stát

Ministerstvo životního prostředí je ústředním orgánem státní správy v oblasti odpadového hospodářství, vykonává vrchní státní dozor v oblasti odpadového hospodářství s výjimkou ochrany veřejného zdraví při nakládání s odpady. V rámci své působnosti Ministerstvo životního prostředí zejména:

pověřuje právnické osoby nebo fyzické osoby k hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, prodlužuje platnost tohoto pověření a odnímá toto pověření

schvaluje náplň školení pro hodnocení nebezpečných vlastností odpadů,

zařazuje odpad v případech, kdy nelze odpad jednoznačně zařadit podle Katalogu odpadů

zpracovává a vede souhrnnou evidenci o druzích odpadů, jejich množství a způsobech nakládání s nimi, zařízeních k nakládání s odpady, zařízeních uvedených v § 14 odst. 2, shromažďovacích místech nebezpečných odpadů a sběrových místech odpadů, skladech odpadů převzatých autovracích a způsobech jejich zpracování, typu, množství a způsobu zpracování, využití nebo odstranění elektroodpadu, dopravních odpadů, odpadech perzistentních organických znečišťujících látek, PCB, odpadech PCB a zařízeních obsahujících PCB a podléhajících evidenci, souhlasech a dalších rozhodnutích vydaných podle tohoto zákona a tuto evidenci zpřístupňuje občanům,

zpracovává plán odpadového hospodářství České republiky v rozsahu stanoveném tímto zákonem a při splnění podmínek stanovených tímto zákonem zpracovává jeho změny,

předkládá vládě ke schválení návrh závazné části plánu odpadového hospodářství České republiky a návrh jeho změn,

jmenuje zástupce České republiky do výborů, komisí, odborných a pracovních skupin a dalších grémií založených na základě ustanovení právních předpisů Evropských společenství v oblasti odpadového hospodářství nebo v rámci mezinárodních úmluv v této oblasti, k nimž Česká republika přistoupila,

uplatňuje stanovisko k politice územního rozvoje,

vede Seznam výrobců a zpřístupňuje tento Seznam výrobců na portálu veřejné správy,

vydává oprávnění k provozování kolektivního systému a rozhoduje o prodloužení platnosti oprávnění k provozování kolektivního systému, rozhoduje o zrušení oprávnění k provozování kolektivního systému,

vede seznam vydaných oprávnění k provozování kolektivního systému s vyznačením jejich platnosti a rozhodnutí o jejich zrušení a zveřejňuje jej na portálu veřejné správy,

dohlíží na činnost provozovatele systému, ukládá opatření k nápravě a podává podněty inspekci k zahájení řízení o uložení pokuty provozovateli systému

Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci s ostatními ministerstvy mimo jiné stanovuje:

seznam biologicky rozložitelných odpadů,

způsoby biologického zpracování biologicky rozložitelných odpadů,

technologické požadavky na úpravu biologicky rozložitelných odpadů,

obsah provozního řádu zařízení,

požadavky na kvalitu odpadů vstupujících do technologie materiálového využívání biologicky rozložitelných odpadů,

způsob a kritéria hodnocení a zařazování upravených biologicky rozložitelných odpadů do skupin podle způsobů jejich materiálového využití,

Ministerstvo zemědělství koordinuje provádění kontrol dodržování povinností při používání upravených kalů na zemědělské půdě.

Ministerstvo zdravotnictví vykonává vrchní státní dozor a řídí výkon státní správy v oblasti ochrany veřejného zdraví při nakládání s odpady, pověřuje právnické osoby nebo fyzické osoby k hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, prodlužuje platnost tohoto pověření a odnímá toto pověření podle § 7 a 8.

Celní úřady kontrolují vnitrostátní i přeshraniční přepravu odpadů, kontrolují dovoz baterií nebo akumulátorů ze států, které nejsou členskými státy Evropské unie, předávají podněty ministerstvu k uplatnění vrchního státního dozoru, ukládají nápravná opatření při porušení povinností vztahujících se k přepravě odpadů.

Kraj

Kraj zpracovává plán odpadového hospodářství kraje pro jím spravované území v rozsahu stanoveném tímto zákonem; provádí změny tohoto plánu, vyhláší obecně závaznou vyhláškou kraje závaznou část plánu odpadového hospodářství kraje a její změny.

V rámci přenesené působnosti podle zákona o odpadech pak krajský úřad dále

sděluje své připomínky k návrhu plánu odpadového hospodářství České republiky.

uděluje souhlas k provozování zařízení a k plánu úprav skládky; udělení souhlasu může vázat na podmínky,

kontroluje, jak jsou právnickými osobami, fyzickými osobami oprávněnými k podnikání a obcemi dodržována ustanovení právních předpisů a rozhodnutí ministerstva a jiných správních úřadů v oblasti odpadového hospodářství a zda pověřené osoby dodržují stanovený způsob hodnocení nebezpečných vlastností odpadů,

uděluje souhlas k míšení nebezpečných odpadů navzájem nebo s ostatními odpady; udělení souhlasu může vázat na podmínky,

ukládá rozhodnutím původci odpadů povinnost zaplatit poplatek za uložení odpadů na skládku, pokud původce tento poplatek ve stanovené výši nezaplatil,

stanovuje dobu trvání a podmínky péče o skládku po uzavření jejího provozu, rekultivaci a asanaci podle § 52,

zpracovává a průběžně vede evidenci jím vydaných souhlasů a dalších rozhodnutí podle tohoto zákona,

uděluje souhlas k nakládání s nebezpečným odpadem podle § 16 odst. 3 v množství větším než sto tun nebezpečného odpadu za rok; udělení souhlasu může vázat na podmínky,

uděluje souhlas k dispozici se zvláštním vázaným účtem a k čerpání z prostředků finanční rezervy podle § 50 odst. 2 a § 51 odst. 1, 2 a 3, udělení souhlasu může vázat na podmínky,

vede, pravidelně aktualizuje a zveřejňuje seznam osob oprávněných ke zpracování autovraků a doplňuje informační systém sledování toků vybraných autovraků způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem,

kontroluje u provozovatele skládky placení poplatků za ukládání odpadů na skládky,

ukládá rozhodnutím provozovateli skládky povinnost zaplatit vybraný poplatek za uložení odpadů na skládku, pokud tento poplatek neodvedl ve stanovené lhůtě příjemci,

uplatňuje stanovisko k zásadám územního rozvoje.

Obec s rozšířenou působností

V přenesené působnosti kontroluje, jak jsou právníckými osobami, fyzickými osobami oprávněnými k podnikání a obcemi dodržována ustanovení právních předpisů a rozhodnutí ministerstva a jiných správních úřadů v oblasti odpadového hospodářství a zda pověřené osoby dodržují stanovený způsob hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, hrozí-li poškození lidského zdraví nebo životního prostředí nebo již k němu došlo, může zajistit ochranu lidského zdraví a životního prostředí na náklady odpovědné osoby.

Vede a zpracovává evidenci odpadů a způsobů nakládání s nimi, autovraků a způsobů jejich zpracování, typu, množství a způsobu zpracování, využití nebo odstranění elektroodpadu, zařízení k nakládání s odpady, zařízení uvedených v § 14 odst. 2, shromažďovacích míst nebezpečných odpadů a sběrových míst odpadů a skladů odpadů, dopravců odpadů jím vydaných souhlasů a dalších rozhodnutí podle tohoto zákona a na požádání podává informace žadatelům o sídle zařízení vhodných k odstranění nebo využití jimi vyprodukovaného odpadu,

V rámci přenesené působnosti podle zákona o odpadech dále:

podává návrh ministerstvu na zařazení odpadu podle Katalogu

uděluje souhlas k nakládání s nebezpečnými odpady,

ukládá právníckým osobám a fyzickým osobám oprávněným k podnikání pokuty za porušení stanovených povinností podle § 66 odst. 2 a 5; současně může stanovit opatření a lhůty pro zjednání nápravy samostatným rozhodnutím,

uplatňuje stanovisko k územním plánům a regulačním plánům,

zajišťuje bezpečné uskladnění odpadu podle § 58 odst. 3.

Obec

Na obce se vztahují povinnosti původců podle § 16, pokud dále zákon nestanoví jinak. Obec může ve své samostatné působnosti stanovit obecně závaznou vyhláškou obce systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na jejím katastrálním území, včetně systému nakládání se stavebním odpadem.

Obec je povinna určit místa, kam mohou fyzické osoby odkládat komunální odpad, který produkují, a zajistit místa, kam mohou fyzické osoby odkládat nebezpečné složky komunálního odpadu (např. zbytky barev a spotřební chemie, zářivky, rozpouštědla). Povinnost zajištění míst k odkládání nebezpečných složek komunálního odpadu obec splní určením místa k soustřeďování nebezpečných složek komunálního odpadu ve stanovených termínech, minimálně však dvakrát ročně, a dále zajištěním odvozu oprávněnou osobou. Obec může tento systém v případě potřeby doplnit pravidelným mobilním svozem oprávněnou osobou.

Obce a osoby oprávněné ke sběru nebo výkupu odpadů jsou povinny zasílat údaje o jimi užívaných shromažďovacích místech nebezpečných odpadů a sběrových místech a skladech odpadů obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností

Obecní úřad dále

kontroluje, zda právnícké osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání využívají systému zavedeného obcí pro nakládání s komunálním odpadem pouze na základě písemné smlouvy s obcí a zda fyzická osoba, která není podnikatelem, se zbavuje odpadu pouze v souladu s tímto zákonem,

ukládá právníckým osobám a fyzickým osobám oprávněným k podnikání pokuty za porušení povinností podle § 66 odst. 1; současně může stanovit opatření a lhůty pro zjednání nápravy samostatným rozhodnutím,

ukládá fyzickým osobám pokuty za přestupek uvedený v § 69; současně může stanovit opatření a lhůty pro zjednání nápravy samostatným rozhodnutím,

kontroluje, zda právnické osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání mají zajištěno využití nebo odstranění odpadu v souladu s tímto zákonem,

kontroluje u provozovatele skládky placení poplatků za ukládání odpadů na skládky.

Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů

Pokud osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu obaly nebo balené výrobky, neprokáže, že se z těchto obalů nestaly na území České republiky odpady, je povinna zajistit zpětný odběr těchto obalů nebo odpadů z těchto obalů. Zpětný odběr zajišťuje bez nároku na úplatu za tento odběr. Přitom je povinna dbát zejména na dostatečnou četnost sběrných míst a jejich dostupnost.

Osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu obaly, splní povinnosti stanovené v § 10 a 12 zákona o obalech také uzavřením smlouvy o zajištění plnění povinnosti zpětného odběru a využití odpadu z obalů podle tohoto zákona s autorizovanou obalovou společností.

Státní správu v oblasti nakládání s obaly a odpady z obalů vykonávají

- a) Ministerstvo životního prostředí,
- b) Ministerstvo průmyslu a obchodu,
- c) Ministerstvo zemědělství,
- d) krajské hygienické stanice,
- e) Česká obchodní inspekce,
- f) Česká zemědělská a potravinářská inspekce,
- g) Česká inspekce životního prostředí,
- h) Státní ústav pro kontrolu léčiv,
- i) Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv,
- j) celní orgány.

Převážná část působnosti podle zákona o obalech přísluší státu, uvedeme pouze některé významné činnosti.

Stát

Ministerstvo životního prostředí jako ústřední správní úřad v oblasti nakládání s obaly a odpady z obalů

zpracovává a vede souhrnnou evidenci podle § 15 odst. 2 a § 23 odst. 2,

dohlíží na činnost autorizovaných společností podle § 24 odst. 1,

ukládá autorizované společnosti opatření ke zjednání nápravy podle § 24 odst. 2 písm. a),

podává podnět České inspekci životního prostředí k zahájení řízení o uložení pokuty autorizované společnosti podle § 24 odst. 2 písm. b),

zajišťuje, aby celkové množství využitých odpadů z obalů bylo v souladu s mezinárodními závazky, kterými je Česká republika vázána,

podává podnět České obchodní inspekci ke kontrole v oblasti nakládání s obaly.

Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo zemědělství

Ministerstvo průmyslu a obchodu vydává stanovisko Ministerstvu životního prostředí k žádosti o vydání rozhodnutí o autorizaci, k žádosti o prodloužení platnosti rozhodnutí o autorizaci, ke změně rozhodnutí o autorizaci a ke zrušení rozhodnutí o autorizaci.

Česká inspekce životního prostředí

Česká inspekce životního prostředí kontroluje plnění povinnosti zpětného odběru, s výjimkou povinnosti zpětného odběru uvedeného v § 36 písm. b), a povinnosti využití odpadu z obalů a dalších povinností s tím souvisejících; při zjištění porušení těchto povinností ukládá ochranná opatření, opatření k nápravě a pokuty. Nositelé těchto povinností jsou povinni jí na žádost prokázat zajištění plnění povinnosti zpětného odběru a využití odpadu z obalů.

Ochrana ovzduší

Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší) ve znění dalších předpisů, se opírá především o Programy snižování emisí a Program ke zlepšení kvality ovzduší. Z programů snižování emisí se vychází při výkonu veřejné správy na krajské a místní úrovni, zejména při územním plánování, územním rozhodování a povolování staveb nebo jejich změn, a při posuzování záměrů, které mohou výrazně ovlivnit čistotu ovzduší, nebo rozvojových koncepcí a programů rozvoje jednotlivých oborů a odvětví.

Informace o programech ke zlepšení kvality ovzduší musí být uvedeny na úředních deskách příslušného úřadu spolu s oznámením, kde do nich lze nahlédnout, a programy musí být zveřejněny v elektronické podobě ve veřejně přístupném informačním systému.

Součástí programu ke zlepšení kvality ovzduší je programový dodatek. Struktura programového dodatku odpovídá zvláštnímu předpisu. Krajský a obecní úřad zahrne do programového dodatku pouze vlastní prioritní opatření a projekty nebo opatření a projekty vzešlé z místních programů ke zlepšení kvality ovzduší, které jsou v rámci místního programu určeny jako rozhodující pro kvalitu ovzduší.

Kraj a obec jsou povinny v oblastech se zhoršenou kvalitou ovzduší svým nařízením vydat regulační řád pro jejich území.

Správní činnosti na úseku ochrany ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země vykonávají tyto orgány ochrany ovzduší:

- a) Ministerstvo životního prostředí,
- b) Ministerstvo zdravotnictví,
- c) Česká inspekce životního prostředí,
- d) Česká obchodní inspekce,
- e) celní úřady,
- f) kraje,
- g) obecní úřady obcí s rozšířenou působností
- h) obce.

Stát

Ministerstvo životního prostředí

Vykonává působnost ústředního správního úřadu v oblasti ochrany ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země a na těchto úsecích řídí výkon státní správy,

vykonává vrchní státní dozor na úseku ochrany ovzduší, ochrany ozonové vrstvy a klimatického systému Země.

Ve spolupráci s příslušnými ústředními správními úřady vypracovává návrhy národních programů snižování emisí těch znečišťujících látek nebo jejich stanovených skupin, pro které byly stanoveny emisní stropy nebo

redukční cíle a lhůty k jejich dosažení s cílem zlepšení kvality ovzduší dosažením imisních limitů jednotlivých znečišťujících látek nebo jejich stanovených skupin. Národní programy se aktualizují vždy po 5 letech.

Ministerstvo životního prostředí zajišťuje sledování kvality ovzduší na celém území České republiky. Sledováním kvality ovzduší může ministerstvo pověřit jím zřízenou právnickou osobu. Evidence a vyhodnocování kvality ovzduší jsou vedeny v registru informačního systému kvality ovzduší. Registr informačního systému kvality ovzduší zajišťuje Ministerstvo životního prostředí.

Ministerstvo dále:

zaujímá stanoviska k záměrům, které mohou výrazně ovlivnit čistotu ovzduší, zejména ke strategiím rozvoje jednotlivých oborů, odvětví a územních celků,

koordinuje výzkum a sleduje technický rozvoj v rámci ochrany ovzduší, ochrany ozonové vrstvy a klimatického systému Země a podporuje rozšiřování technologií omezujících znečišťování ovzduší,

zajišťuje sledování kvality ovzduší a provoz základní sítě imisního monitoringu na celém území České republiky a sledování úrovně znečištění ovzduší

zabezpečuje jednotný registr informačního systému kvality ovzduší (ISKO) a registr emisí a zdrojů znečišťování ovzduší

zabezpečuje inventarizaci emisí a propadů látek ovlivňujících klimatický systém Země podle a inventarizaci emisí a propadů regulovaných látek,

vymezuje oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší a zveřejňuje seznam zón a aglomerací

odpovídá za zpracování emisních inventur a ročních emisních projekcí,

kontroluje a hodnotí dodržování imisních limitů a sledování a hodnocení depozic,

poskytuje odbornou pomoc krajům a obcím při zpracování regulačních řádů,

vede registr revizních techniků chladicích a klimatizačních zařízení a registr revizních techniků fumigačních zařízení. Jmenné seznamy s adresami trvalého bydliště zveřejňuje ve Věstníku Ministerstva životního prostředí.

Ministerstvo zdravotnictví

předkládá ministerstvu návrhy ke zpřísnění imisních limitů v případech odůvodněné potřeby na základě zhodnocení zdravotních rizik,

zpracovává a vede seznamy referenčních koncentrací znečišťujících látek pro hodnocení a řízení zdravotních rizik,

provádí sledování zdravotního stavu obyvatelstva a hodnocení zdravotních rizik v oblastech se zhoršenou kvalitou ovzduší a sídelních seskupeních pro potřeby zpracování programů zlepšení kvality ovzduší,

provádí účelová měření ovzduší ve vybraných sídlech z hlediska ochrany veřejného zdraví pro potřeby monitorování zdravotního stavu obyvatelstva ve vztahu k životnímu prostředí, hodnocení a řízení zdravotních rizik podle zvláštního právního předpisu; v rozsahu dohodnutém s ministerstvem a na jeho žádost se rovněž podílí na měření v základní imisní síti,

zaujímá stanoviska z hlediska ochrany zdraví lidí k záměrům, které mohou výrazně ovlivnit čistotu ovzduší, zejména ke strategiím rozvoje jednotlivých oborů, odvětví a územních celků,

přijímá opatření zaměřená na snižování spotřeby regulovaných látek pro zajištění ochrany života a zdraví s ohledem na dostupné náhrady a požadavky zabezpečení zdravotní péče; k tomuto účelu získává a zpracovává podklady a hodnocení a předává je ministerstvu.

Česká inspekce životního prostředí

Česká inspekce životního prostředí dozírá na dodržování právních předpisů a rozhodnutí orgánů ochrany ovzduší týkajících se ochrany ovzduší, ochrany ozonové vrstvy a klimatického systému Země, spolupracuje s místně příslušnými orgány ochrany ovzduší a je oprávněna od nich vyžadovat informace.

Kromě výše uvedeného dále Česká inspekce životního prostředí:

rozhoduje o zařazení stacionárního zdroje do příslušné kategorie stacionárních zdrojů,

ukládá nápravná opatření a rozhoduje o omezení nebo zastavení provozu stacionárního zdroje,

upozorňuje krajský úřad na nedostatky ve způsobu zjišťování emisí znečišťujících látek,

ukládá provozovatelům zvláště velkých, velkých a středních stacionárních zdrojů pokuty za porušení povinností podle ustanovení hlavy II, vybírá je a vymáhá,

zpřístupňuje informace na základě tohoto zákona a zvláštních právních předpisů,

schvaluje regulační řady provozovatelů zvláště velkých, velkých a středních stacionárních zdrojů pro účely regulace emisí,

kontroluje plnění plánů snížení emisí a plánů zavedení zásad správné zemědělské praxe u zdroje znečišťování,

kontroluje plnění povinností při ochraně klimatického systému Země.

Celní úřady

provádějí kontrolu dovozů a vývozů regulovaných látek a výrobků, které je obsahují, a vybraných látek ovlivňujících klimatický systém Země,

poskytují ministerstvu údaje z celní evidence

dávají podněty ministerstvu k uplatnění vrchního státního dozoru,

oznamují inspekci další porušení zákona, která při výkonu své působnosti podle tohoto zákona zjistily,

spravují poplatky podle zákona upravujícího správu daní, přičemž využívají informace získané i při správě jiných daňových povinností;

Kraj

Krajský úřad je povinen zpracovat pro své území krajský program snižování emisí znečišťujících látek nebo jejich stanovených skupin.

Krajské programy snižování emisí musí být v souladu s národními programy a místní programy snižování emisí musí být v souladu s národními programy i s krajskými programy snižování emisí. Programy se aktualizují v tříletých intervalech nebo do 18 měsíců od konce kalendářního roku, v němž dojde na území zóny či aglomerace k překročení imisního limitu a meze tolerance, nebo imisního limitu, pokud není mez tolerance stanovena, u znečišťující látky, která není v programu příslušné zóny či aglomerace zahrnuta.

Krajský úřad

rozhoduje o vyměření poplatku, odkladu nebo prominutí části poplatku za znečišťování ovzduší zvláště velkých a velkých stacionárních zdrojů

provádí dozor na úseku ochrany ovzduší ve své územní působnosti,

vypracovává programy ke zlepšení kvality ovzduší,

podílí se na tvorbě národních programů snižování emisí jednotlivých znečišťujících látek,

na žádost ministerstva se podílí na vymezení oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší, poskytuje metodickou pomoc obecním úřadům při vypracování místních programů ke zlepšení kvality ovzduší, vede evidenci oznámení pro zvláště velké a velké stacionární zdroje a údaje z této evidence poskytuje ministerstvu,

uplatňuje stanoviska k územním plánům a k regulačním plánům, obsahující podmínky ochrany ovzduší, pokud tato územně plánovací dokumentace navrhuje umístění zdrojů znečištění ovzduší.

Kraj

zaujímá stanoviska k místním programům snižování emisí a místním programům ke zlepšení kvality ovzduší, vyjadřuje se k záměrům, které mohou výrazně ovlivnit čistotu ovzduší, k rozvojovým koncepcím a k programům rozvoje jednotlivých oborů a odvětví ve své územní působnosti, vydává v přenesené působnosti nařízením program ke zlepšení kvality ovzduší.

Obec s rozšířenou působností

Obecní úřad obce s rozšířenou působností v přenesené působnosti rozhoduje o vyměření poplatku, odkladu nebo prominutí části poplatků za znečišťování ovzduší, ukládá pokuty, vede evidenci oznámení pro střední stacionární zdroje a údaje z této evidence poskytuje ministerstvu.

Obec

Obecní úřad je dotčeným správním orgánem v územním, stavebním a jiném řízení podle stavebního zákona a vydává stanovisko pro účely kolaudačního souhlasu z hlediska ochrany ovzduší u malých stacionárních zdrojů. Dále rozhoduje o vyměření poplatků za znečišťování ovzduší u malých stacionárních zdrojů, nařizuje odstranění závad u malých spalovacích zdrojů, ukládá opatření k nápravě těchto závad a ukládá pokuty za nesplnění této uložené povinnosti, vede evidenci malých stacionárních zdrojů, u nichž tento zákon stanoví ohlašovací povinnost, a poskytuje údaje z této evidence ministerstvu, zpřístupňuje informace podle tohoto zákona a zvláštních právních předpisů.

Obecní úřad může zpracovat pro své území místní program snižování emisí znečišťujících látek a místní program ke zlepšení kvality ovzduší.

Obecní úřad kontroluje:

dodržování povinností provozovateli malých stacionárních zdrojů za nedodržení povinností jim ukládá pokuty a nápravná opatření a rozhoduje o zastavení nebo omezení provozu těchto zdrojů,

dodržování přípustné tmavosti kouře a přípustné míry obtěžování zápachem u provozovatelů malých stacionárních zdrojů a za nedodržení povinností ukládá pokuty,

účinnost spalování, měření množství a rozsahu vypouštěných látek u malých spalovacích zdrojů podle § 12 odst. 1 písm. f); touto činností může pověřit odborně způsobilé právnické nebo fyzické osoby podle zvláštního právního předpisu,

dodržování povinností podle § 3 odst. 5 a za jejich porušení ukládá pokuty.

Ochrana přírody

Předmětem zákona č. 16/1997 Sb., o podmínkách dovozu a vývozu ohrožených druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, je stanovení podmínek pro vývoz a dovoz ohrožených druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin dále vymezených, a to v obchodním i neobchodním styku, a stanovení některých dalších opatření sloužících k zajištění ochrany a evidence těchto druhů na území České republiky.

Státní správu podle tohoto zákona vykonávají

- a) ministerstvo,
- b) Česká inspekce životního prostředí (dále jen "inspekce"),
- c) krajské úřady,
- d) správy národních parků a správy chráněných krajinných oblastí

Stát

Ministerstvo životního prostředí vykonává funkci výkonného orgánu podle mezinárodní úmluvy, stanovuje kritéria a určuje odborně způsobilé právnické osoby vykonávající funkci vědeckého orgánu podle mezinárodní. Ministerstvo též stanoví vyhláškou seznam druhů, jež podléhají registrační povinnosti.

Kraj

Krajské úřady a správy vykonávají kontrolu nad dodržováním tohoto zákona, ukládají opatření k zajištění povinností vyplývajících z tohoto zákona, ukládají pokuty, popřípadě odebírají exempláře podle tohoto zákona. Působnosti stanovené krajskému úřadu podle tohoto zákona jsou výkonem přenesené působnosti.

Krajský úřad Povinnou registraci provádí nebo správa příslušné podle místa trvalého pobytu (sídla) vlastníka exempláře.

Zákon č.100/2004 Sb., Zákon o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů (zákon o obchodování s ohroženými druhy)

Tento zákon upravuje ochranu volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, které jsou ohroženy na přežití, s cílem jejich zachování regulováním obchodu s nimi v souladu s Úmluvou o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (dále jen "Úmluva") a právem Evropských společenství, které upravuje dovoz a vývoz volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, dovoz výrobků z kytovců, dovoz výrobků z tuleňů, používání nášlapných pastí, dovoz kožešin a dalšího zboží vyrobeného z kožešin (dále jen "právo Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů"). Dále stanoví podmínky pro obchod s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin dále vymezených a stanoví některá další opatření sloužící k zajištění ochrany a evidence těchto druhů na území České republiky.

Orgány vykonávající státní správu

- a) ministerstvo,
- b) Ministerstvo financí,
- c) Česká inspekce životního prostředí (dále jen "inspekce"),
- d) celní orgány,
- e) orgány veterinární správy,
- f) orgány rostlinolékařské péče,
- g) krajské úřady.

Stát

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo plní funkci výkonného orgánu s hlavní odpovědností, zajišťuje styk s Komisí a se Sekretariátem Úmluvy a smluvními stranami Úmluvy a metodicky řídí a koordinuje další výkonné orgány, jmenuje zástupce do

poradních skupin a pomocných výborů Komise ustanovených na základě nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy.

V rámci své působnosti

zajišťuje vydání formulářů všech potřebných povolení, potvrzení, oznámení dovozu, žádosti a dalších tiskopisů uděluje dovozní a vývozní povolení a potvrzení o zpětném vývozu, potvrzení potřebné k přemístění exempláře, potvrzení, že exemplář byl získán zákonným způsobem v České republice pro vývoz z jiného členského státu Evropských společenství, povoluje zjednodušené postupy ohledně určitého obchodu s biologickými vzorky

registruje vědce a vědecké instituce a obchodníky s uměle vypěstovanými exempláři rostlinného druhu,

povoluje nebo pověřuje záchranná centra, hradí náklady na péči o zadržené a zabavené exempláře, vydává potvrzení o původu zabavených exemplářů, včetně s tím spojených provozních nákladů, a koordinuje činnost záchranných center,

uděluje licenci k výrobě a distribuci kroužků a značek a rozhoduje o jejím odnětí nebo změně, vede registr výrobců a distributorů kroužků a značek, jimž byla licence udělena, a zpřístupňuje jej veřejnosti,

vede evidenci žadatelů o dovoz, vývoz nebo zpětný vývoz exemplářů, spravuje centrální databáze dokladů CITES a databázi zadržených a zabavených exemplářů,

mění nebo ruší rozhodnutí vydaná podle nařízení v oblasti obchodování s ohroženými druhy

zveřejňuje povinné informace spojené s převodem exempláře.

Ministerstvo financí

Spolupracuje s ministerstvem a inspekcí při kontrole dovozu, vývozu a tranzitu exemplářů, jiných jedinců, výrobků z tuleňů a regulovaných kožešin, na které se vztahuje právo Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů a tento zákon, jakož i při kontrole zákazu držení a prodeje dovezených exemplářů, výrobků z tuleňů a regulovaných kožešin chráněných podle práva ES o ochraně ohrožených druhů a tohoto zákona.

Zajišťuje materiálně a organizačně podmínky pro umístění exemplářů, jiných jedinců, výrobků z tuleňů nebo regulovaných kožešin během kontroly na celních úřadech ve spolupráci s inspekcí, orgány rostlinolékařské péče, orgány veterinární správy a s ministerstvem.

Inspekce

Česká inspekce životního prostředí provádí kontrolu dodržování tohoto zákona, kontroluje dodržování licence udělené ministerstvem podle, ukládá opatření k zajištění povinností vyplývajících z tohoto zákona, ukládá pokuty, zadržuje nebo zabavuje exempláře, vede evidenci osob uznaných vinnými z přestupků nebo odpovědnými ze správních deliktů podle tohoto zákona, spolupracuje s celními orgány při kontrole, zda exemplář, jiný jedinec, výrobek z tuleňů nebo regulovaná kožešina odpovídají údajům uvedeným na příslušných dokladech.

Celní orgány

Ve spolupráci s orgány veterinární správy a s orgány rostlinolékařské péče provádějí kontroly exemplářů v době dovozu, vývozu, zpětného vývozu, zadržují exempláře, kontrolují, ve spolupráci s orgány veterinární správy nebo rostlinolékařské péče, zda je přeprava živých exemplářů v souladu s právem ES a tímto zákonem.

Kraj

Krajské úřady zajišťují výkon činností dalšího výkonného orgánu podle práva Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů a tohoto zákona tím, že udělují výjimky ze zákazu obchodních činností s exempláři, včetně současného potvrzení o povolení k přemístění exempláře, mimo případy, kdy výjimku vydává ministerstvo v rámci řízení o jiných dokladech.

Dále zajišťují registraci exemplářů a zjišťují skutečnosti týkající se regulace obchodních činností podle práva Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů. Krajské úřady vedou evidenci žadatelů o výjimku ze zákazu obchodních činností a vydávají potvrzené kopie dokladu CITES.

Zákon č. 114/1992 Sb. ze dne 19. února 1992 o ochraně přírody a krajiny

Účelem zákona je za účasti příslušných krajů, obcí, vlastníků a správců pozemků přispět k udržení a obnově přírodní rovnováhy v krajině, k ochraně rozmanitostí forem života, přírodních hodnot a krás, k šetrnému hospodaření s přírodními zdroji a vytvořit v souladu s právem Evropských společenství v České republice soustavu Natura 2000. Přitom je nutno zohlednit hospodářské, sociální a kulturní potřeby obyvatel a regionální a místní poměry.

Státní dozor v ochraně přírody

Ministerstvo životního prostředí dozírá v rámci vrchního dozoru v ochraně přírody na to, jak orgány ochrany přírody, stráž přírody, fyzické i právnické osoby provádějí ustanovení tohoto zákona a prováděcích předpisů. Ministerstvo životního prostředí dozírá zejména, jak jsou dodržována rozhodnutí a závazná stanoviska orgánů ochrany přírody, plněny povinnosti vyplývající ze zákona o ochraně přírody a krajiny, zpracovávány a zajišťovány plány péče o zvláště chráněná území a záchranné programy rostlin a živočichů, dodržovány podmínky ochrany národních parků, chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací a národních přírodních památek. Zjistí-li ministerstvo životního prostředí závažnou závadu, uloží potřebná opatření k jejich odstranění.

Krajské úřady a správy dozírají, zda v obvodu jejich působnosti nedochází k ohrožování zájmů ochrany přírody a krajiny, dozírají na dodržování tohoto zákona a prováděcích předpisů a v rozsahu své působnosti ukládají opatření k odstranění zjištěných závad. Tyto orgány zejména dozírají, jak jsou dodržována vydaná rozhodnutí a závazná stanoviska na úseku ochrany přírody a krajiny, plněny povinnosti fyzických a právnických osob vyplývající z předpisů na ochranu přírody a krajiny, zajišťovány ochranné podmínky zvláště chráněných částí přírody a dodržována ochrana významných krajinných prvků, připravovány a naplňovány plány, projekty a opatření k obnově systému ekologické stability.

Orgány ochrany přírody

- a) obecní úřady,
- b) pověřené obecní úřady,
- c) obecní úřady obcí s rozšířenou působností,
- d) krajské úřady,
- e) správy národních parků a chráněných krajinných oblastí,
- f) Česká inspekce životního prostředí,
- g) ministerstvo životního prostředí,
- h) újezdni úřady, Ministerstvo obrany.

Stát

Ministerstvo životního prostředí je ústředním orgánem státní správy ochrany přírody v České republice – zpracovává ve spolupráci s kraji prognózy a koncepce strategie ochrany přírody v České republice, koordinuje státní vědeckovýzkumnou činnost v oboru ochrany přírody a krajiny, spolupracuje s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky v zajišťování ekologické výchovy a vzdělávání, zabezpečuje mezinárodní spolupráci České republiky v oboru ochrany přírody a krajiny.

Vykonává vrchní státní dozor v ochraně přírody a krajiny, řídí činnost České inspekce životního prostředí a správy

Ministerstvo životního prostředí dále

provádí vymezení a hodnocení nadregionálního systému ekologické stability,

vydává povolení k vývozu a dovozu ohrožených rostlin a živočichů chráněných mezinárodními úmluvami,

rozhoduje o povolení k provozování záchranné stanice a jeho změně nebo zrušení, vede přehled záchranných stanic a zveřejňuje jej způsobem umožňujícím dálkový přístup

vydává souhlasy s použitím ustanovení o zásazích proti škůdcům a o případech mimořádných okolností a nepředvídaných škod a stanoví přitom rozsah jejich použití v národních parcích a v národních přírodních rezervacích,

zajišťuje zpracování a oznamuje a projednává záměry na vyhlášení a návrhy právních předpisů, kterými se vyhlásují národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, národní přírodní památky nebo ochranná pásma těchto zvláště chráněných území

vydává souhlasy k vývozu paleontologických nálezů a vydává povolení k vývozu zvláště chráněných nerostů

vydává souhlasy ke zcizení nezastavěných pozemků ve vlastnictví státu na území přírodních rezervací a přírodních památek,

zajišťuje zpracování a schvaluje plány péče o národní parky, národní přírodní rezervace, národní přírodní památky, chráněné krajinné oblasti a o ochranná pásma těchto zvláště chráněných území a zajišťuje jejich realizaci ve spolupráci se správami podle § 38,

oznamuje vyhlášení národních parků, chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací, národních přírodních památek a ochranných pásem těchto zvláště chráněných území katastrálním úřadům,

zajišťuje zpracování souhrnů doporučených opatření pro evropsky významné lokality a ptačí oblasti, předává je do ústředního seznamu a zveřejňuje je prostřednictvím internetu,

ve spolupráci s ostatními orgány ochrany přírody, vlastníky a nájemci pozemků, občanskými sdruženími a dalšími odbornými subjekty zajišťuje a schvaluje záchranné programy

je odvolacím orgánem proti rozhodnutím vydaným orgány krajů v přenesené působnosti, správami a Českou inspekcí životního prostředí,

uplatňuje stanoviska k politice územního rozvoje a k zásadám územního rozvoje z hlediska zájmů chráněných tímto zákonem,

zřizuje správy NP jako státní příspěvkové organizace, pokud nebyly zřízeny jiným zákonem,

vykonává působnost orgánů ochrany přírody na pozemcích a stavbách, které tvoří součást objektů důležitých pro obranu státu mimo vojenské újezdy.

Ministerstvo životního prostředí dále vydává vyhlášky, kterými se

stanoví seznam typů evropských stanovišť, prioritních typů evropských stanovišť, evropsky významných druhů a prioritních evropsky významných druhů, vyskytujících se na území České republiky,

stanoví podrobnosti vymezení a hodnocení systému ekologické stability a podrobnosti plánů, projektů a opatření v procesu jeho vytváření

stanoví velikost, popřípadě jiné charakteristiky dřevin, k jejichž kácení není třeba povolení, jestliže rostou na pozemcích ve vlastnictví fyzických osob, které tyto pozemky užívají, a podrobnosti ochrany dřevin a podmínek povolování jejich kácení,

stanoví podrobnosti o obsahu a rozsahu dokumentace jeskyně při jejím zjištění provozovatelem při dobývání nerostných surovin nebo při provádění geologických prací,

vymezuji zóny ochrany přírody národních parků a chráněných krajinných oblastí,

stanoví výše poplatku, okruh osob osvobozených od poplatku, vzor potvrzení o zaplacení poplatku nebo potvrzení o osvobození od poplatku a určení vybraných míst na území národního parku, na která se povinnost platit poplatek za vstup vztahuje,

vyhlašují národní přírodní rezervace, národní přírodní památky nebo ochranná pásma těchto zvláště chráněných území a stanoví bližší podmínky jejich ochrany a dále vyhlašují nebo zrušují přírodní památky a přírodní rezervace nebo jejich ochranná pásma na území národních parků a jejich ochranných pásem a stanoví bližší podmínky jejich ochrany,

stanoví obsah plánů péče a postup jejich zpracování, náležitosti a obsah záměru, podrobnosti o vedení ústředního seznamu a určuje organizační složka státu pověřená vedením ústředního seznamu, podrobnosti o způsobu označení a vymezení zvláště chráněných území v terénu i mapových podkladech a bližší podmínky o způsobu označení památných stromů v terénu i mapových podkladech,

stanoví náležitosti obsahu smlouvy, způsob označení smluvně chráněného území a smluvně chráněného území památného stromu v terénu i mapových podkladech,

stanoví způsob označení vyhlášených evropsky významných lokalit v terénu i mapových podkladech, obsah a náležitosti souhrnných doporučených opatření pro evropsky významné lokality a ptáčích oblasti a způsob označení ptáčích oblastí v terénu i mapových podkladech,

stanoví rozsah požadovaného vzdělání, obsah zkoušky, podmínky prodloužení autorizace a důvody pro odnětí autorizace,

stanoví seznam a stupeň ohrožení zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, seznam zvláště chráněných nerostů a míst jejich přirozeného výskytu a dále bližší podmínky jejich ochrany,

stanoví způsoby ověřování původu, náležitosti žádosti o osvědčení a vzor osvědčení,

stanoví podrobnosti o přírodovědném průzkumu dotčených pozemků a biologickém hodnocení a jejich ukládání,

stanoví bližší podrobnosti o podmínkách poskytování příspěvku a náležitosti dohody o jeho poskytování,

stanoví podrobnosti o organizaci, úkolech a předpokladech pro výkon stráže přírody, vzor služebního odznaku se státním znakem a průkazem stráže přírody,

stanoví podrobnosti o způsobu zavedení a užívání stejnokroje a označení pracovníků ochrany přírody,

stanoví převod zvláště chráněných území zřízených podle zákona č. 40/1956 Sb. do kategorií,

zajišťují úkoly vyplývající z mezinárodních závazků

Kraj

Krajské úřady na území přírodních rezervací, přírodních památek a ochranných pásem těchto zvláště chráněných území vykonávají státní správu v ochraně přírody a krajiny v rozsahu působnosti obecních úřadů, pověřených obecních úřadů, a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, není-li podle tohoto zákona příslušné Ministerstvo životního prostředí.

Kraje zpracovávají ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí prognózy, koncepce a strategie ochrany přírody ve své územní působnosti, nejde-li o národní park nebo chráněnou krajinnou oblast, národní přírodní rezervaci, národní přírodní památku a ochranná pásma těchto zvláště chráněných území anebo o vojenské újezdy.

Kraje mohou vydávat pro svůj správní obvod nařízení o zřízení přírodních rezervací, přírodních památek nebo jejich ochranných pásem a zajišťují péči o tato území, dále mohou ve svém správním obvodu vydat nařízení o zrušení přírodních rezervací, přírodních památek nebo ochranných pásem těchto zvláště chráněných území.

Krajské úřady vymezují a hodnotí regionální systém ekologické stability mimo území národních parků, chráněných krajinných oblastí a ochranných pásem těchto zvláště chráněných území.

Krajské úřady dále ve svém správním obvodu, nejde-li o národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, národní přírodní památky a ochranná pásma těchto zvláště chráněných území anebo o vojenské újezdy

vydávají závazná stanoviska ke schválení lesních hospodářských plánů a k lesním hospodářským osnovám,

přebírají dokumentaci jeskyní a vedou evidenci převzaté dokumentace,

rozhodují o omezení výkonu práva myslivosti a rybářství v přírodních rezervacích,

zajišťují zpracování plánů péče a schvalují plány péče o přírodní rezervace, přírodní památky a ochranná pásma těchto zvláště chráněných území a zajišťují jejich realizaci,

zveřejňují ve Věstníku právních předpisů kraje území, která jsou smluvně chráněná,

zajišťují zpracování, oznamují a projednávají záměry na vyhlášení a návrhy právních předpisů, kterými se vyhláší přírodní rezervace, přírodní památky a ochranná pásma těchto zvláště chráněných území,

předávají dokumentaci vyhlášených přírodních rezervací, přírodních památek a jejich ochranných pásem do ústředního seznamu; oznamují vyhlášení přírodních rezervací, přírodních památek nebo jejich ochranných pásem katastrálním úřadům,

zajišťují péči o evropsky významné lokality, označují evropsky významné lokality, vydávají závazná stanoviska k zásahům, které by mohly vést k poškození nebo narušení obnovy evropsky významných lokalit nebo jejich předmětů ochrany a na jejich území vydávají i stanoviska,

zajišťují péči o ptačí oblasti,

vydávají stanoviska ke koncepcím nebo k záměrům, ukládají kompenzační opatření a informují o uložených kompenzačních opatřeních Ministerstvo životního prostředí,

vydávají opatření obecné povahy k omezení nebo zákazu vstupu,

v rozsahu své působnosti ukládají podmínky pro výkon činností, které by mohly způsobit nedovolenou změnu obecně nebo zvláště chráněných částí přírody nebo takové činnosti zakazují,

ustanovují stráž přírody ve svém územním obvodu,

rozhodují o možnostech a podmínkách uvedení do původního stavu a ukládají provedení náhradních opatření k nápravě,

spolupracují s ostatními správními úřady a orgány na zajišťování ekologické výchovy a vzdělávání,

odebírají nedovoleně držené jedince zvláště chráněných rostlin, nebo zvláště chráněných živočichů, ptáků, nebo rostlin či živočichů chráněných podle mezinárodních úmluv,

ukládají rozhodnutím zajištění či použití prostředků k zabránění nadměrnému úhynu rostlin a zraňování nebo úhynu živočichů nebo ničení jejich biotopů, pokud se jedná o zvláště chráněné druhy,

vydávají závazná stanoviska k řízením podle zákona o myslivosti, nestanoví-li tento zákon jinak,

spolupracují s Ministerstvem životního prostředí při přípravě záchranných programů zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů.

Krajské úřady a správy ustanovují stráž přírody zejména z řad dobrovolných pracovníků. Posláním stráže přírody je kontrola dodržování předpisů o ochraně přírody a krajiny. Stráž přírody se skládá ze strážců a zpravodajů, které jmenuje a odvolává územně příslušný ustanovující úřad.

Krajský úřad rozhoduje o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy podle zákona 115/2000 Sb.

Obce s rozšířenou působností

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností ve svém správním obvodu, nejde-li o zvláště chráněná území nebo jejich ochranná pásma anebo o vojenské újezdy, vykonávají státní správu v ochraně přírody a krajiny, není-li příslušný jiný orgán ochrany přírody. Uplatňují stanoviska k územním plánům a regulačním plánům z hlediska své přenesené působnosti a dále z hlediska přenesené působnosti obecních úřadů a pověřených obecních úřadů.

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností dále vymezují a hodnotí místní systém ekologické stability mimo území národních parků, chráněných krajinných oblastí a ochranných pásem národních parků.

Podle zákona o ochraně přírody a krajiny

vydávají závazná stanoviska k zásahům, které by mohly vést k poškození nebo zničení významného krajinného prvku nebo ohrožení či oslabení jeho ekologicko-stabilizační funkce, vydávají závazná stanoviska k odlesňování a zalesňování pozemků,

rozhodují o zajištění či použití prostředků k zabránění nadměrnému úhynu rostlin a zraňování nebo úhynu živočichů nebo ničení jejich biotopů podle, pokud se nejedná o zvláště chráněné druhy

přijímají oznámení o kácení dřevin a rozhodují o pozastavení, omezení nebo zákazu kácení dřevin, ukládají provedení nezbytných zásahů včetně pokácení

vydávají souhlasy k umístování a povolování staveb a k jiným činnostem, které by mohly snížit nebo změnit krajinný ráz

rozhodují o vyhlášení přechodně chráněné plochy

v rozsahu své působnosti ukládají podmínky pro výkon činností, které by mohly způsobit nedovolenou změnu obecně nebo zvláště chráněných částí přírody nebo takové činnosti zakazují

rozhodují o možnostech a podmínkách uvedení do původního stavu, ukládají provedení přiměřených náhradních opatření podle a ukládají pokuty za přestupky a za správní delikty

Obec

Obecní úřady

s výjimkou území národních parků, národních přírodních rezervací, národních přírodních památek, přírodních rezervací, přírodních památek a ochranných pásem těchto zvláště chráněných území povolují kácení dřevin, ukládají náhradní výsadbu a vedou přehled pozemků vhodných k náhradní výsadbě,

s výjimkou území národních parků a jejich ochranných pásem vedou přehled o veřejně přístupných účelových komunikacích, stezkách a pěšinách podle § 63 odst. 1 ve svém správním obvodu.

Pověřené obecní úřady, s výjimkou území národních parků, chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací, přírodních rezervací, národních přírodních památek, přírodních památek a jejich ochranných pásem,

vydávají závazná stanoviska k zásahům do registrovaných krajinných prvků, pokud se zároveň nejedná o území evropsky významné lokality, a registrují významné krajinné prvky,

sjednávají a zrušují smlouvy o smluvně chráněném památném stromu projednávají záměry na vyhlášení památných stromů, vydávají rozhodnutí o vyhlášení památných stromů, vymezení jejich ochranných pásem a zrušení ochrany památných stromů; předávají dokumentaci o památných stromech a smluvně chráněných památných stromech do ústředního seznamu,

vydávají souhlasy k ošetřování památných stromů, souhlasy ke stanoveným činnostem v ochranných pásmech památných stromů, povolují výjimky ze zákazů u památných stromů a uzavírají dohody, jde-li o památné stromy, vydávají souhlas ke zřizování nebo rušení veřejně přístupných účelových komunikací, stezek a pěšin mimo zastavěné území obcí.

Ochrana půdního fondu a lesní hospodářství

Orgány ochrany zemědělského půdního fondu jsou podle zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, pověřené obecní úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou působností, krajské úřady, správy národních parků a Ministerstvo životního prostředí.

Stát

Ministerstvo životního prostředí

Řídí výkon státní správy na úseku ochrany zemědělského půdního fondu a dozírá, jak orgány ochrany zemědělského půdního fondu nižšího stupně na tomto úseku plní své úkoly. Provádí kontrolní činnost a dává orgánům ochrany zemědělského půdního fondu podněty k tomu, aby uplatnily ve své působnosti opatření k odstranění zjištěných závad.

Vypracovává koncepci ochrany zemědělského půdního fondu jako složky životního prostředí, zajišťuje přípravu obecně závazných právních předpisů a vypracovává výklady k ustanovením obecně závazných právních předpisů o ochraně zemědělského půdního fondu.

Ministerstvo životního prostředí dále

uplatňuje stanovisko k zásadám územního rozvoje, územním plánům obcí, ve kterých je sídlo kraje

uděluje podle § 6 odst. 2 souhlas k návrhům na stanovení dobývacích prostorů, je-li navrhovaným řešením dotčen zemědělský půdní fond o výměře nad 20 ha,

uděluje podle § 7 odst. 3 souhlas k návrhům tras nadzemních a podzemních vedení, pozemních komunikací, celostátních drah a vodních cest a jejich součástí, které se nacházejí na území dvou a více krajů,

uděluje podle § 9 odst. 6 souhlas k odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu, má-li být dotčena zemědělská půda a půda dočasně neobdělávaná o výměře nad 10 ha, přitom stanoví podmínky k zajištění ochrany zemědělského půdního fondu, schvaluje plán rekultivace, popřípadě stanoví zvláštní režim jeho provádění a vymezí, zda a v jaké výši budou předepsány odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu.

Kraj

Krajský úřad usměrňuje a sjednocuje výkon státní správy na úseku ochrany zemědělského půdního fondu, který zajišťují obecní úřady obcí s rozšířenou působností na území příslušného kraje, dozírá, jak tyto orgány ochrany zemědělského půdního fondu plní své úkoly, provádí kontrolní činnost a dává jim podněty k tomu, aby uplatnily ve své působnosti opatření k odstranění zjištěných závad. Krajské úřady na území přírodních rezervací, přírodních památek a ochranných pásem těchto zvláště chráněných území vykonávají státní správu v ochraně přírody a krajiny v rozsahu působnosti obecních úřadů, pověřených obecních úřadů, a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, není-li podle tohoto zákona příslušné Ministerstvo životního prostředí.

Při své činnosti

uplatňuje stanovisko k územně plánovací dokumentaci, nejde-li o případy v působnosti jiného orgánu ochrany zemědělského půdního fondu,

uděluje souhlas k návrhům na stanovení dobývacích prostorů, je-li navrhovaným řešením dotčen zemědělský půdní fond o výměře do 20 ha,

uděluje souhlas k návrhům tras nadzemních a podzemních vedení a jejich součástí, přesahuje-li trasa území, v němž vykonává působnost obecní úřad obce s rozšířenou působností, a nejde-li o případ uvedený v § 17 písm. c),

uděluje souhlas k návrhům celostátních drah a jejich součástí, které nepřesahují území příslušného kraje, a k návrhům pozemních komunikací, vodních cest a jejich součástí, které nepřesahují území příslušného kraje a přesahují správní obvod obce s rozšířenou působností,

uděluje souhlas k odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu, má-li být dotčena zemědělská půda a půda dočasně neobdělávaná (§ 1 odst. 2) o výměře od 1 do 10 ha; přitom stanoví podmínky k zajištění ochrany zemědělského půdního fondu, schvaluje plán rekultivace, popřípadě stanoví zvláštní režim jeho provádění a vymezí, zda a v jaké výši budou předepsány odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu,

Obec s rozšířenou působností

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností vykonávají státní správu na úseku ochrany zemědělského půdního fondu, není-li podle tohoto zákona příslušný jiný orgán státní správy, usměrňují a sjednocují výkon státní správy na úseku ochrany zemědělského půdního fondu, který zajišťují pověřené obecní úřady na území svého správního obvodu. Dozírají, jak tyto orgány ochrany zemědělského půdního fondu plní své úkoly, provádějí kontrolní činnost a dávají jim podněty k tomu, aby uplatnily ve své působnosti opatření k odstranění zjištěných závad.

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností dále

udělují souhlas ke změně louky nebo pastviny na ornou půdu,

ukládají změnu kultury zemědělské půdy na pozemcích o výměře nad 1 ha,

rozhodují o tom, že pozemek kontaminovaný škodlivými látkami ohrožujícími zdraví nebo život lidí nesmí být používán pro výrobu potravin,

uplatňují stanovisko k regulačním plánům a k návrhům vymezení zastavěného území,

udělují souhlas k návrhům tras nadzemních a podzemních vedení, pozemních komunikací, vodních cest a jejich součástí, pokud trasa nepřesahuje správní obvod obce s rozšířenou působností,

udělují souhlas k odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu, má-li být dotčena zemědělská půda a půda dočasně neobdělávaná (§ 1 odst. 2) o výměře do 1 ha; přitom stanoví podmínky k zajištění ochrany zemědělského půdního fondu, schvalují plán rekultivace, popřípadě stanoví zvláštní režim jeho provádění a vymezí, zda a v jaké výši budou předepsány odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu,

rozhodují v pochybnostech o tom, že jde o součásti zemědělského půdního fondu,

udělují souhlas k použití sedimentů z rybníků, vodních nádrží a vodních toků a vedou evidenci jejich použití na pozemcích ve svém správním obvodu.

Správy národních parků vykonávají působnost na území těchto parků při ochraně zemědělského půdního fondu podle zvláštního předpisu.

Obec

Pověřené obecní úřady ukládají změnu kultury zemědělské půdy na pozemcích o výměře do 1 ha, ukládají odstranění závad zjištěných při dozorové a kontrolní činnosti, ukládají pokuty, vydávají rozhodnutí o odvodech za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu a povolují odklad lhůty k úhradě těchto odvodů.

Zákon č. 289/1995 Sb. o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon)

Státní správu lesů vykonávají

a) obecní úřady obcí s rozšířenou působností,

- b) kraje,
- c) ministerstvo.

Stát

Ministerstvo zemědělství

Ministerstvo zemědělství je ústředním orgánem státní správy lesů. Vykonává dozor, jak orgány státní správy, fyzické a právnické osoby či fyzické a právnické osoby ve vojenských lesích v působnosti Ministerstva obrany dodržují ustanovení tohoto zákona, předpisů vydaných k jeho provedení a rozhodnutí vydaných na jejich základě. Ministerstvo zemědělství řídí výkon státní správy lesů, včetně vojenských lesů, přičemž

vydává souhlas k nakládání se státními lesy (§ 4 odst. 2),

uplatňuje stanovisko k politice územního rozvoje a k zásadám územního rozvoje,

vydává souhlas k návrhům na stanovení dobývacích prostorů, jimiž mají být dotčeny pozemky určené k plnění funkcí lesa, a určuje způsob jejich rekultivace (§ 14 odst. 2),

vyjadřuje se k návrhům tras celostátních a tranzitních liniových staveb a jejich součástí,

vyhlašuje každoročně průměrné ceny dřeva na odvozním místě pro určení výše poplatku podle přílohy k tomuto zákonu,

zadá a schvaluje oblastní plány rozvoje lesů (§ 23 odst. 1),

ustanovuje lesní stráž a zrušuje ustanovení lesní stráže (§ 38),

rozhoduje ve sporech o místní příslušnost krajských úřadů,

rozhoduje o poskytnutí služeb, pokud přesahují obvod územní působnosti kraje (§ 46 odst. 2),

rozhoduje ve sporech o místní příslušnost orgánů státní správy lesů, pokud je jedním z účastníků Vojenský lesní úřad,

vykonává funkci odvolacího orgánu proti rozhodnutím vydaným Vojenskými lesními úřady.

Ministerstvo zemědělství rozhoduje o

uložení opatření v případě mimořádných okolností, pokud přesahují obvod územní působnosti kraje,

ukládání pokut tomu, kdo nesplní povinnosti uložené rozhodnutím ústředního orgánu státní správy lesů,

zařazení lesů do kategorie lesů ochranných nebo lesů zvláštního určení ve vojenských lesích,

námítkách proti oznámení o neschválení plánu.

Ministerstvo životního prostředí

V rámci výkonu vrchního státního dozoru dozírá, jak orgány státní správy, právnické a fyzické osoby dodržují ustanovení tohoto zákona, předpisů vydaných k jeho provedení a rozhodnutí vydaných na jeho základě. Je oprávněno ukládat opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Ministerstvo životního prostředí vykonává působnost krajského úřadu a ministerstva zemědělství v lesích národních parků a jejich ochranných pásmech

Kraj

Krajský úřad vykonává dozor, jak orgány státní správy, fyzické a právnické osoby dodržují ustanovení tohoto zákona, předpisů vydaných k jeho provedení a rozhodnutí vydaných na jejich základě, s výjimkou vojenských lesů.

uplatňuje stanovisko k územně plánovací dokumentaci, pokud tato dokumentace umísťuje rekreační a sportovní stavby na pozemky určené k plnění funkcí lesa, není-li příslušné ministerstvo,

uplatňuje stanovisko k územním plánům obcí s rozšířenou působností,

vydává souhlas k vydání územního rozhodnutí, jímž mají být dotčeny pozemky určené k plnění funkcí lesa těžbou nevyhrazených nerostů nebo jímž mají být dotčeny pozemky určené k plnění funkcí lesa o výměře 1 ha a více,

vyjadřuje se k návrhům tras celostátních a tranzitních liniových staveb a jejich součástí v územní působnosti krajů,

schvaluje zpracované plány a povoluje jejich změny; v rámci schvalování plánů povoluje výjimky ze stanovené velikosti nebo šíře holé seče a výjimky ze zákonných lhůt pro zalesnění a zajištění lesního porostu, ve vojenských lesích schvaluje plány Vojenský lesní úřad po projednání s ústředním orgánem státní správy lesů,

ustanovuje lesní stráž s působností na území kraje a zrušuje ustanovení lesní stráže s působností na území kraje,

rozhoduje ve sporech o místní příslušnost orgánů státní správy lesů prvního stupně, pokud jedním z orgánů prvního stupně není Vojenský lesní úřad,

rozhoduje o poskytnutí služeb nebo finančního příspěvku, pokud nejde o lesy v působnosti Ministerstva obrany.

Krajský úřad rozhoduje o

zařazení lesů do kategorie lesů ochranných nebo lesů zvláštního určení s výjimkou vojenských lesů uvedených v § 47 odst. 2,

odnětí lesních pozemků plnění funkcí lesa nebo o omezení jejich využívání pro plnění funkcí lesa o výměře 1 ha a více a o výši poplatků za odnětí,

dočasném omezení nebo vyloučení vstupu do les, pokud přesahují správní obvod obce s rozšířenou působností,

stanovení podmínek ke konání organizovaných nebo hromadných sportovních akcí v lese, pokud přesahují správní obvod obce s rozšířenou působností,

při schvalování plánů o výjimkách ze zákazu provádět mýtní těžbu v lesních porostech mladších 80ti let,

uložení nebo provedení opatření meliorací a hrazení bystřin v lesích,

uložení opatření odchylných od ustanovení tohoto zákona v zájmu účelového hospodaření v lesích ochranných a v lesích zvláštního určení,

výši náhrady a subjektu povinného k poskytnutí této náhrady vlastníkovi lesa z důvodu omezení při hospodaření v lesích ochranných nebo v lesích zvláštního určení,

uložení opatření k odstranění zjištěných nedostatků, opatření ke zlepšení stavu lesů a plnění jejich funkcí, o zastavení nebo omezení výroby nebo jiné činnosti v lese v případech hrozících škod, pokud přesahují správní obvod obce s rozšířenou působností,

nezbytných opatření k odvrácení hrozícího nebezpečí, pokud přesahují správní obvod obce s rozšířenou působností,

udělení nebo odnětí licence ke zpracování plánů a osnov,

povolení, aby k umělé obnově lesa a zalesňování byl použit i reprodukční materiál vybraných lesních dřevin pocházející ze zdroje identifikovaného reprodukčního materiálu

uložení opatření v případě mimořádných okolností, pokud přesahují správní obvod obce s rozšířenou působností a nepřesahují obvod územní působnosti kraje,

ukládání pokut tomu, kdo nesplní povinnosti uložené rozhodnutím orgánu kraje.

Obec s rozšířenou působností

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností vykonávají dozor nad dodržováním tohoto zákona, předpisů vydaných k jeho provedení a rozhodnutí vydaných na jejich základě. Obecní úřady obcí s rozšířenou působností vykonávají státní správu a povinnosti určené orgánům státní správy lesů podle tohoto zákona a předpisů vydaných na jeho základě ve všech dalších případech, není-li zákonem určen jiný orgán státní správy lesů.

Obce s rozšířenou působností (ORP):

vedou evidenci nájmu a výpůjček pozemků určených k plnění funkcí lesa ve svém správním obvodu,

uplatňují stanovisko k územně plánovací dokumentaci, pokud není příslušný kraj nebo ministerstvo,

vydávají souhlas k vydání územního rozhodnutí, jímž mají být dotčeny pozemky určené k plnění funkcí lesa do výměry 1 ha, pokud není příslušný kraj, a souhlas k vydání rozhodnutí o umístění stavby nebo využití území do 50 m od okraje lesa,

zajišťují zpracování osnovy,

povolují výjimky ze stanovené velikosti nebo šířky holé seče,

povolují výjimky ze zákonných lhůt pro zalesnění a zajištění kultur,

ustanovují lesní stráž a zrušují ustanovení lesní stráže ve svém správním obvodu,

soustřeďují údaje lesní hospodářské evidence o lesích ve svém správním obvodu a postupují je pověřené organizační složce státu,

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností rozhodují o

pochybnostech, zda jde o pozemky určené k plnění funkcí lesa,

prohlášení pozemku za pozemek určený k plnění funkcí lesa,

dělení lesních pozemků, při kterém výměra jednoho dílu klesne pod 1 ha,

odnětí lesních pozemků plnění funkcí lesa do výměry 1 ha nebo o omezení jejich využívání pro plnění funkcí lesa a o výši poplatků za odnětí,

dočasném omezení nebo vyloučení vstupu do lesa, pokud nepřesahují jejich správní obvod,

povolení výjimky ze zákazu některých činností v lese,

stanovení podmínek ke konání organizovaných nebo hromadných sportovních akcí v lese, pokud nepřesahují jejich správní obvod,

uložení opatření k zajištění bezpečnosti osob a majetku před škodami, které by mohly být způsobeny padáním kamenů, sesouváním půdy, pádem stromů a lavinami z lesních pozemků, a o tom, kdo ponese náklady s tím spojené,

uložení opatření v případech mimořádných okolností, pokud nepřesahují jejich správní obvod,

výjimkách ze zákazu provádět mytní těžbu v lesních porostech mladších než 80 let,

podmínkách lesní dopravy po cizích pozemcích,

udělení nebo odnětí licence pro výkon funkce odborného lesního hospodáře,

pověření právnické nebo fyzické osoby výkonem funkce odborného lesního hospodáře,

ukládání pokut,

uložení opatření k odstranění zjištěných nedostatků, opatření ke zlepšení stavu lesů a plnění jejich funkcí, o zastavení nebo omezení výroby nebo jiné činnosti v lese v případech hrozících škod, pokud nepřesahují jejich správní obvod,

nezbytných opatřeních k odvrácení hrozícího nebezpečí, pokud nepřesahují jejich správní obvod.

Zákon č. 149/2003 Sb. ze dne 18. dubna 2003 o uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin lesnický významných druhů a umělých kříženců, určeného k obnově lesa a k zalesňování, a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin)

Veřejnou správu v oblasti uvádění reprodukčního materiálu do oběhu vykonávají obecní úřady obcí s rozšířenou působností, kraje, ministerstvo, Česká inspekce životního prostředí, celní orgány. Veřejnou správu podle tohoto zákona vykonává ve vojenských lesích, které jsou v působnosti Ministerstva obrany, v rozsahu působnosti obecního úřadu obce s rozšířenou působností a kraje, Vojenský lesní úřad.

Stát

Ústředním správním úřadem v oblasti nakládání s reprodukčním materiálem lesních dřevin je Ministerstvo životního prostředí. Vykonává dozor, jak orgány veřejné správy, fyzické a právnické osoby dodržují ustanovení tohoto zákona, předpisů vydaných k jeho provedení a rozhodnutí vydaných na jejich základě, a ukládá opatření k odstranění

Ministerstvo životního prostředí rozhoduje o:

udělení licencí dodavatelům, popřípadě o jejich odnětí,

uložení pokut podle tohoto zákona,

uložení zvláštních opatření.

Ministerstvo životního prostředí dále vede ústřední evidenci dodavatelů, vydává povolení k dovozu reprodukčního materiálu, vede národní seznam uznaných zdrojů reprodukčního materiálu a vydává pověření k doзору pověřené osobě.

Kraje

vykonávají dozor, jak fyzické a právnické osoby dodržují ustanovení tohoto zákona, předpisy vydané k jeho provedení a rozhodnutí vydaná na jejich základě, a ukládají opatření k odstranění zjištěných nedostatků rozhodují o uložení pokut podle tohoto zákona a rozhodují o uložení zvláštních opatření.

Kraje v přenesené působnosti dále rozhodují o:

uznání zdrojů identifikovaného, selektovaného, kvalifikovaného a testovaného reprodukčního materiálu a o zrušení uznání,

omezení mýtní úmyslné těžby v porostech uznaných jako zdroj selektovaného a testovaného reprodukčního materiálu nebo o stanovení ochranné lhůty v těchto porostech

udělení výjimek podle § 7 odst. 4

vyhlášení genových základů a o způsobu hospodaření v genových základnách,

Kraje v přenesené působnosti dále vedou evidenci uznaných zdrojů reprodukčního materiálu pro svůj územní obvod, informují pověřenou osobu o uznání zdrojů reprodukčního materiálu ve svém územním obvodu a přidělených evidenčních číslech uznaným jednotkám identifikovaného reprodukčního materiálu, povolují mýtní úmyslnou těžbu v porostech uznaných jako zdroj selektovaného a testovaného reprodukčního materiálu, v nichž došlo ke stanovení ochranné lhůty.

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností v přenesené působnosti přijímají oznámení dodavatelů o zamýšleném sběru semenného materiálu, odběru částí rostlin a vyzvedávání sadebního materiálu a oznámení dodavatelů o zamýšleném sloučení reprodukčního materiálu a odběru částí rostlin při dalším vegetativním množení, vystavují potvrzení o původu reprodukčního materiálu získaného z uznaných zdrojů reprodukčního materiálu ve svém územním obvodu a vedou o tom evidenci a vystavují nové potvrzení o původu reprodukčního materiálu pro oddíly získané sloučením oddílů a pro oddíly získané následným vegetativním množením, pro které bylo vystaveno potvrzení o původu, a vedou o tom evidenci,

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností dále

rozhodují o uložení pokut podle tohoto zákona,

vykonávají dozor, jak fyzické a právnické osoby dodržují ustanovení tohoto zákona, předpisy vydané k jeho provedení a rozhodnutí vydaná na jejich základě, a ukládají opatření k odstranění zjištěných nedostatků, předávají neprodleně údaje o vystavených potvrzeních o původu a o vystavených nových potvrzeních o původu pověřené osobě,

zmocňují pověřenou osobu ke kontrole podle § 31 odst. 3 tohoto zákona.

Zákon 449/2001 Sb. ze dne 27. listopadu 2001 o myslivosti

Tento zákon upravuje chov a zachování druhů zvěře volně žijících na území České republiky, výjimečné držení zvěře v zajetí, dovoz a vývoz živé zvěře, dovoz a vypouštění živočichů, kteří zatím nežijí na území České republiky, tvorbu a využití honiteb, postavení a právní poměry honebního společenstva, ochranu myslivosti, užívání honebních pozemků a zlepšování životních podmínek zvěře, regulaci stavů zvěře, provádění lovu zvěře, včetně lovu zvěře na nehonebních pozemcích, provádění lovu živočichů, kteří nejsou zvěří, náhradu škody způsobené zvěří a při provozování myslivosti, jakož i náhradu škody způsobené na zvěři a na mysliveckých zařízeních, kontrolu ulovené zvěře, výkon státní správy myslivosti, dozoru a sankce za neplnění nebo porušení povinností, státní podporu udržení historické a kulturní úrovně a tradic české myslivosti.

Ministr zemědělství zřizuje Mysliveckou radu jako svůj poradní sbor složený zejména ze zástupců jiných správních úřadů, celostátně působících mysliveckých organizací, zemědělských a lesnických organizací, vysokých škol a výzkumných ústavů s činností na úseku myslivosti.

Stát

Ústředním orgánem státní správy myslivosti v České republice, s výjimkou území národních parků, je Ministerstvo zemědělství. Na území národních parků je ústředním orgánem státní správy Ministerstvo životního prostředí. Na pozemcích určených pro obranu státu vykonává působnost krajů v přenesené působnosti a obcí v přenesené působnosti Ministerstvo zemědělství. V národních parcích vykonávají správy národních parků působnost, která je svěřena obcím; působnost krajů vykonává Ministerstvo životního prostředí.

Ministerstvo zemědělství rozhoduje ve věcech opatření k zachování druhů zvěře, dovozu, vývozu a vypouštění druhů zvěře, uložení opatření k odstranění nedostatků zjištěných při provádění dozoru, zpracovává statistická hlášení o myslivosti.

Ministerstvo zemědělství zejména:

řídí výkon státní správy myslivosti,

vypracovává koncepcí rozvoje myslivosti,

dbá na zachování druhů zvěře, ustavuje ústřední hodnotitelskou komisi trofejí,

pověřuje právnické osoby prováděním zkoušek,

organizuje a řídí myslivecký výzkum.

Ministerstvo zemědělství dále podporuje vybrané činnosti myslivosti poskytováním služeb nebo finančních příspěvků, zejména v oblastech výchovy a vzdělávání, podpory ohrožených a vzácných druhů zvěře, vyhodnocení chovu zvěře a chovatelských přehlídek, osvěty a propagace myslivosti, zlepšování životního prostředí zvěře, myslivecké kynologie, sokolnictví a chovu dravců, využití dravců v ochraně rostlin, preventivních veterinárních opatření a zdolávání nákaz v chovech zvěře.

Kraj

Na území krajů je orgánem státní správy myslivosti krajský úřad v přenesené působnosti.

Kraj v přenesené působnosti rozhoduje ve věcech souhlasu s chovem zvěře v zajetí, omezení obvyklého způsobu hospodaření v některých honitbách, vymezení oblastí pro chov zvěře, prohlášení dalších pozemků za nehonební, povolení použití dravců jako loveckých, uložení opatření k odstranění nedostatků zjištěných při provádění dozoru.

Kraj v přenesené působnosti

vede agendu týkající se oblastí pro chov zvěře

určuje termíny sčítání zvěře

zpracovává statistická hlášení o myslivosti

podílí se na vzdělávání v myslivosti a mysliveckém výzkumu,

organizuje chovatelské přehlídky v oblastech pro chov zvěře

Obce s rozšířenou působností

Na území obcí je orgánem státní správy obecní úřad obce s rozšířenou působností.

Geologie a hornictví

Účelem zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), je stanovit zásady ochrany a hospodárného využívání nerostného bohatství, zejména při vyhledávání a průzkumu, otvírce, přípravě a dobývání ložisek nerostů, úpravě a zušlechťování nerostů prováděných v souvislosti s jejich dobýváním, jakož i bezpečnosti provozu a ochrany životního prostředí při těchto činnostech.

Stát

Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo průmyslu a obchodu a Český báňský úřad uplatňují stanoviska k politice územního rozvoje a k zásadám územního rozvoje z hlediska ochrany a využití nerostného bohatství a dále k územním plánům a k regulačním plánům z hlediska ochrany a využití nerostného bohatství.

Ministerstvo životního prostředí po projednání s Ministerstvem průmyslu a obchodu a s Českým báňským úřadem stanovuje postup při vyhledávání a průzkumu výhradních ložisek z hlediska ochrany a hospodárného využití nerostného bohatství.

Ministerstvo životního prostředí dále stanovuje a ruší chráněné ložiskové území, pověřuje právnická osobu, která zabezpečí ochranu a evidenci výhradního ložiska, jestliže nebude po ukončení vyhledávání a průzkumu dobýváno.

Ministerstvo životního prostředí vede evidenci

osvědčení o výhradním ložisku,

chráněných ložiskových území

zásob výhradních ložisek a podle této evidence vede bilanci zásob nerostných surovin České republiky.

Český báňský úřad vede souhrnnou evidenci dobývacích prostorů.

Kraj

Chráněné ložiskové území stanoví ministerstvo životního prostředí po projednání s orgánem kraje v přenesené působnosti České republiky rozhodnutím vydaným v součinnosti s Ministerstvem průmyslu a obchodu České republiky, obvodním báňským úřadem a po dohodě s orgánem územního plánování a stavebním úřadem.

Ministerstvo životního prostředí České republiky po projednání s orgánem kraje v přenesené působnosti zruší chráněné ložiskové území, jestliže pominuly důvody ochrany výhradního ložiska.

Rozhodnutí o umístění staveb a zařízení v chráněném ložiskovém území, které nesouvisí s dobýváním, může vydat příslušný orgán podle zvláštních právních předpisů jen na základě závazného stanoviska orgánu kraje v přenesené působnosti, vydaného po projednání s obvodním báňským úřadem, který navrhne podmínky pro umístění, popřípadě provedení stavby nebo zařízení.

Zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě

Stavby skladů výbušnin pod povrchem při hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem a na povrchu v hranicích dobývacího prostoru, jakož i jejich změny a užívání povoluje obvodní báňský úřad.

Ministerstvo vnitra, krajské úřady a obecní úřady obcí s rozšířenou působností poskytují Českému báňskému úřadu a obvodním báňským úřadům pro výkon působnosti podle tohoto zákona a horního zákona z informačního systému evidence obyvatel.

Krajský úřad rozhoduje spory o jednorázovou náhradu škody při otvírce, přípravě a dobývání výhradních ložisek, jakož i při úpravě a zušlechťování nerostů prováděných v souvislosti s jejich dobýváním, při zřizování, zajišťování důlních děl a lomů, nebo likvidaci důlních děl a lomů, včetně jejich zařízení, při zřizování a provozu odvalů, výsypek a odkališť, při zajišťování nebo likvidaci starých důlních děl a při zvláštních zásazích do zemské kůry. Působnost stanovená krajskému úřadu podle tohoto zákona je výkonem přenesené působnosti.

Zákon č.62/1988 Sb., o geologických pracích

Účelem tohoto zákona je stanovit podmínky pro projektování, provádění a vyhodnocování geologických prací, jejich koordinaci a kontrolu a pro využití jejich výsledků v národním hospodářství, ve vědě a v technice.

Výkonem státní geologické služby se shromažďují a poskytují údaje o geologickém složení území, ochraně a využití přírodních nerostných zdrojů a zdrojů podzemních vod a o geologických rizicích – provádí Česká geologická služba.

Stát

Ministerstvo životního prostředí vede souhrnnou evidenci stanovených průzkumných území. Údaje o umístění a rozsahu průzkumného území, nerostu nebo ložisku, termín platnosti stanovení průzkumného území a údaje o osobě, na jejíž žádost bylo stanovení tohoto území provedeno, jsou veřejně přístupné.

Ministerstvo životního prostředí poskytuje orgánům územního plánování informace o výsledcích geologických prací, které mohou mít vliv na vypracování územně plánovací dokumentace a na životní prostředí.

Ministerstvo životního prostředí na svém úseku kontroluje, jak orgány a organizace plní povinnosti stanovené tímto zákonem a předpisy vydanými na jeho základě; je oprávněno uložit, aby byly ve stanovené lhůtě odstraněny zjištěné nedostatky.

Kraj

Krajský úřad, v jehož správním obvodu mají být práce spojené se zásahem do pozemku prováděny, se vyjadřuje k projektu geologických prací z hlediska zájmů chráněných zvláštními předpisy.

Dále rozhoduje o omezení vlastnických práv vlastníka nebo nájemce nemovitosti uložením povinnosti strpět provedení geologických prací, nedojde-li k dohodě o provádění geologických prací, zřizování pracovišť,

přístupových cest, přívodu vody a energie, jakož i provádění nezbytných úprav půdy a odstraňování porostů, popřípadě zřizování staveb s vlastníkem pozemku.

Posuzování vlivů na životní prostředí

Podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, se posuzují vlivy na veřejné zdraví a vlivy na životní prostředí, zahrnující vlivy na živočichy a rostliny, ekosystémy, půdu, horninové prostředí, vodu, ovzduší, klima a krajinu, přírodní zdroje, hmotný majetek a kulturní památky, vymezené zvláštními právními předpisy a na jejich vzájemné působení a souvislosti.

Stát

Ministerstvo životního prostředí je ústředním správním úřadem v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí, vykonává vrchní státní dozor v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí.

Ministerstvo životního prostředí

zajišťuje posuzování koncepcí v případech, kdy dotčené území tvoří celé území kraje nebo zasahuje na území více krajů nebo na území národního parku nebo chráněné krajinné oblasti nebo pokud dotčené území tvoří území celého státu,

poskytuje Evropské komisi v souladu s právními předpisy Evropských společenství informace v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí,

zajišťuje mezistátní posuzování záměrů a koncepcí,

zajišťuje posuzování dalších záměrů, u kterých je příslušný orgán kraje, pokud si tuto působnost v jednotlivém případě vyhradilo,

vede souhrnnou evidenci všech zahajovaných posuzování a evidenci všech vydaných závěrů zjišťovacích řízení a stanovisek,

uděluje a odnímá autorizaci,

vede a jedenkrát ročně zveřejňuje ve svém věstníku seznam držitelů autorizace,

do konce února každého roku zveřejňuje seznam posudků a jejich zpracovatelů a dále seznam koncepcí a jejich posuzovatelů za předchozí kalendářní rok,

vydává stanovisko k vyhodnocení vlivů politiky územního rozvoje na životní prostředí a stanovisko k vyhodnocení vlivů zásad územního rozvoje na životní prostředí.

Kraj

Orgány kraje zajišťují posuzování koncepcí v případech, kdy dotčené území zasahuje výlučně do územního obvodu kraje, a vydávají stanovisko k vyhodnocení vlivů územního plánu na životní prostředí.

Vedou evidenci jimi vydaných stanovisek a zasílají jedno vyhotovení každého jimi vydaného závěru zjišťovacího řízení a stanoviska ministerstvu k souhrnné evidenci.

Do konce února každého roku zveřejňují seznam posudků a jejich zpracovatelů a dále seznam koncepcí a jejich posuzovatelů za předchozí kalendářní rok.

Nakládání s chemickými látkami

Zákon č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích

Tento zákon upravuje v souladu s právem Evropských společenství práva a povinnosti osob při klasifikaci a zkoušení nebezpečných vlastností, balení a označování, uvádění na trh nebo do oběhu a při vývozu a dovozu chemických látek a chemických přípravků, při oznamování a registraci chemických látek, a vymezuje působnost

správních orgánů při zajišťování ochrany zdraví a životního prostředí před škodlivými účinky chemických látek a chemických přípravků.

Státní správu v oblasti uvádění látek a přípravků na trh a do oběhu podle tohoto zákona vykonávají

Ministerstvo životního prostředí,

Ministerstvo zdravotnictví,

Česká inspekce životního prostředí,

krajské úřady v přenesené působnosti,

krajské hygienické stanice,

celní úřady.

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí je ústředním správním úřadem v oblasti ochrany životního prostředí před škodlivými účinky látek a přípravků, vykonává vrchní státní dozor v oblasti ochrany životního prostředí před škodlivými účinky látek a přípravků uváděných na trh nebo do oběhu, s výjimkou dozoru. Vykonává funkci pověřeného národního úřadu pro dovoz a vývoz nebezpečných látek a nebezpečných přípravků podle právních předpisů Evropských společenství.

Ministerstvo životního prostředí dále

vydává Elincs, Einecs a Nlp a zveřejňuje Elincs, Einecs a Nlp na portálu veřejné správy,

uděluje a odnímá osvědčení o dodržování Zásad,

vede seznam držitelů osvědčení o dodržování Zásad a zveřejňuje jej ve Věstníku Ministerstva životního prostředí,

hodnotí riziko látek pro životní prostředí registrovaných podle hlavy III a látek v národním seznamu prioritních látek,

na základě výsledků hodnocení rizika může zavést opatření zaměřená na snížení rizika hodnocených látek pro životní prostředí,

zajišťuje zpracování a zveřejňování seznamů nebezpečných látek a nebezpečných přípravků, jejichž uvádění na trh, do oběhu nebo používání je v České republice zakázáno nebo omezeno,

spravuje databázi oznámených nebezpečných látek klasifikovaných,

uděluje souhlas s výjimkami v balení a označování látek a přípravků,

uděluje souhlas s použitím názvu, který identifikuje nejdůležitější funkční chemické skupiny, nebo alternativního názvu látky,

ve spolupráci s Ministerstvem zdravotnictví se vyjadřuje k připomínkám členských států Evropských společenství k výsledkům hodnocení rizika nebezpečných látek pro zdraví a životní prostředí,

Ministerstvo životního prostředí poskytuje příslušným orgánům Evropských společenství a příslušným orgánům členských států Evropských společenství v rámci své působnosti podle odstavce 1 informace a stanoviska v rozsahu, podobě a časových intervalech v souladu s požadavky právních předpisů Evropských společenství na úseku ochrany životního prostředí před škodlivými účinky látek a přípravků. Spolupracuje s příslušnými orgány Evropských společenství a příslušnými orgány členských států Evropských společenství na úseku ochrany životního prostředí před škodlivými účinky látek a přípravků.

Ministerstvo zdravotnictví

Ministerstvo zdravotnictví je ústředním správním úřadem na úseku ochrany veřejného zdraví před škodlivými účinky látek a přípravků, vykonává vrchní státní dozor na úseku ochrany veřejného zdraví před škodlivými účinky látek a přípravků uváděných na trh nebo do oběhu. Ministerstvo zdravotnictví dále

zajišťuje registraci látek,

vede seznam registrovaných látek a zveřejňuje jej ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví,

zajišťuje sběr bezpečnostních listů, správou příslušné databáze může pověřit jiný orgán ochrany veřejného zdraví nebo Toxikologické informační středisko,

hodnotí riziko látek pro zdraví registrovaných podle hlavy III a látek v národním seznamu prioritních látek,

na základě výsledků hodnocení rizika může zavést opatření zaměřená na snížení rizika hodnocených látek pro zdraví,

postupuje příslušnému orgánu Evropských společenství kopie podkladů pro registraci látky nebo jejich souhrn,

vyjadřuje se k připomínkám členských států Evropských společenství k registraci látky.

Ministerstvo zdravotnictví poskytuje příslušným orgánům Evropských společenství a příslušným orgánům členských států Evropských společenství v rámci své působnosti podle odstavce 1 informace a stanoviska v rozsahu, podobě a časových intervalech v souladu s požadavky právních předpisů Evropských společenství na úseku ochrany veřejného zdraví před škodlivými účinky látek a přípravků.

Ministerstvo zdravotnictví spolupracuje s příslušnými orgány Evropských společenství a příslušnými orgány členských států Evropských společenství na úseku ochrany veřejného zdraví před škodlivými účinky látek a přípravků.

Česká inspekce životního prostředí

Česká inspekce životního prostředí spolupracuje s krajskými úřady v přenesené působnosti, krajskými hygienickými stanicemi a celními orgány a poskytuje jim odbornou pomoc.

Kontroluje, jak jsou dodržována ustanovení tohoto zákona, právních předpisů vydaných k jeho provedení, předpisů Evropských společenství, při jejichž porušení projednává v prvním stupni správní delikty podle § 38b odst. 3, a rozhodnutí správních orgánů podle tohoto zákona.

Česká inspekce životního prostředí

stanoví podmínky a lhůty pro zjednání nápravy, zjistí-li při kontrole závady při uvádění látek nebo přípravků na trh nebo do oběhu podle tohoto zákona,

dává krajskému úřadu v přenesené působnosti podněty k zákazu uvádění látek nebo přípravků podle tohoto zákona na trh nebo do oběhu.

dává ministerstvu podněty k výkonu vrchního státního dozoru při uvádění látek nebo přípravků podle tohoto zákona na trh nebo do oběhu.

Celní úřad

Celní úřad kontroluje dovoz a vývoz chemických látek podle právních předpisů Evropských společenství. Dále kontroluje, zda balení a označování látek a přípravků při dovozu splňuje požadavky § 19 až 22 a zda bezpečnostní list při dovozu látky nebo přípravku splňuje požadavky § 23. a nepustí nebezpečné látky nebo přípravky, jejichž dovoz je zakázán podle § 26 odst. 3, s výjimkou látek dovážených pro vědecké a výzkumné účely nebo pro potřeby dozorové činnosti. Celní úřad dále

vede evidenci všech zásilek nebezpečných látek a přípravků klasifikovaných podle § 2 odst. 5 vyvezených z území České republiky a dovezených na území České republiky. Do této evidence umožní pracovníkům ministerstva, inspekce a krajského úřadu nahlížet, pořizovat si z ní výpisy, opisy, popřípadě kopie, včetně umožnění dálkového přenosu dat prostřednictvím Generálního ředitelství cel,

informuje příslušný živnostenský úřad, který vydal živnostenské oprávnění, a krajský úřad o závažných porušeních tohoto zákona a prováděcích předpisů k němu,

dává podněty ministerstvu k výkonu vrchního státního dozoru při dovozu látek a přípravků,

dává podnět inspekci k zahájení řízení při zjištění porušení povinností

Kraj

Krajský úřad v přenesené působnosti kontroluje, jak jsou dodržována ustanovení tohoto zákona, právních předpisů vydaných k jeho provedení, předpisů Evropských společenství, při jejichž porušení projednává v prvním stupni správní delikty podle § 38b odst. 3, a rozhodnutí správních orgánů podle tohoto zákona,

informuje příslušný živnostenský úřad, který vydal živnostenské oprávnění, inspekci a krajskou hygienickou stanici o závažných porušeních tohoto zákona a prováděcích právních předpisů k němu,

nařizuje opatření k odstranění protiprávního stavu v oblasti uvádění látek nebo přípravků podle § 19 odst. 1 na trh nebo do oběhu; hrozí-li poškození zdraví nebo ohrožení života člověka, poškození životního prostředí, nebo jestliže k němu již došlo, může nařídit zneškodnění nebezpečné látky nebo nebezpečného přípravku na náklady jejich vlastníka, popřípadě držitele, není-li vlastník znám,

zakazuje uvádění látek nebo přípravků podle tohoto zákona na trh nebo do oběhu, jestliže nejsou splněny podmínky pro jejich uvádění na trh nebo do oběhu stanovené prováděcím právním předpisem podle § 26 odst. 3 nebo rozhodnutími, a v důsledku toho došlo nebo by mohlo dojít k poškození zdraví nebo ohrožení života člověka anebo poškození životního prostředí,

ukládá pokuty a nápravná opatření podle § 38, 38a, 38b a 38c.

Krajská hygienická stanice kontroluje, zda jsou osobami dodržována ustanovení hlavy III a § 23 odst. 8 a ukládá pokuty podle § 38a, 38b a 38c. Dále spolupracuje s ostatními správními úřady v oblasti ochrany zdraví před škodlivými účinky látek nebo přípravků.

Prevence závažných havárií

Zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami

Státní správu na úseku prevence závažných havárií v objektech nebo zařízeních, v nichž je umístěna nebezpečná látka, vykonávají

Ministerstvo životního prostředí,

Ministerstvo vnitra,

Český báňský úřad,

Česká inspekce životního prostředí,

krajské úřady,

Státní úřad inspekce práce,

správní úřady na úseku požární ochrany, ochrany obyvatelstva a integrovaného záchranného systému,

krajské hygienické stanice.

Stát

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí je ústředním správním úřadem na úseku prevence závažných havárií podle tohoto zákona, vykonává vrchní státní dozor na úseku státní správy podle tohoto zákona, přezkoumává správní rozhodnutí vydaná podle tohoto zákona Českou inspekcí životního prostředí a krajskými úřady, zpracovává a vede souhrnnou evidenci návrhů zařízení, protokolů o nezařazení, bezpečnostních programů, bezpečnostních zpráv a zpráv o jejich posouzení a k nim vydaných souhlasů za Českou republiku, vydává pro krajský úřad vyjádření k analýzám a hodnocení rizik závažné havárie a k preventivním bezpečnostním opatřením uvedeným v bezpečnostních programech a bezpečnostních zprávách, eviduje a vyhodnocuje konečné zprávy o vzniku a dopadech závažných havárií za Českou republiku a plní funkci odpovědného místa pro výměnu informací o závažných haváriích přesahujících hranice státu, zpracovává a zasílá jednou ročně Komisi zprávu o provozovatelích, u kterých došlo k omezení informace vyžadované v bezpečnostní zprávě, schvaluje roční plán kontrol u provozovatelů, eviduje a vyhodnocuje výsledky kontrol provedených u provozovatelů podle plánu kontrol,

Ministerstvo vnitra

Ministerstvo vnitra plní funkci kontaktního místa pro oznamování závažné havárie podle vyhlášených mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána, určuje, který krajský úřad stanoví zónu havarijního plánování a vypracuje vnější havarijní plán, pokud objekt nebo zařízení, v němž je umístěna nebezpečná látka, se nachází na území dvou nebo více krajů a příslušné krajské úřady se nedohodly, který z nich stanoví zónu havarijního plánování a vypracuje pro ni vnější havarijní plán, eviduje a ukládá písemné hlášení o vzniku závažné havárie, eviduje a ukládá konečnou zprávu o vzniku a dopadech závažné havárie.

Český báňský úřad

Český báňský úřad zajišťuje a poskytuje ministerstvu odbornou technickou podporu při posuzování a hodnocení úplnosti a odborné správnosti podkladů zpracovaných podle § 8 až 11, podílí se na odborné přípravě pracovníků pro působnost státní správy podle tohoto zákona.

Česká inspekce životního prostředí

Česká inspekce životního prostředí zpracovává a projednává návrh ročního plánu kontrol nad dodržováním tohoto zákona se Státním úřadem inspekce práce, správními úřady na úseku požární ochrany, ochrany obyvatelstva, integrovaného záchranného systému, Českým báňským úřadem a krajskými hygienickými stanicemi (dále jen „orgány integrované inspekce“) a krajskými úřady a projednaný návrh předkládá ke schválení ministerstvu, kontroluje, jak provozovatel dodržuje ustanovení tohoto zákona, může uložit provozovatelům pokuty za porušení povinností stanovených tímto zákonem, organizuje a koordinuje provádění kontrol (§ 33), zpracovává výslednou zprávu o kontrole podle informací o dílčích kontrolách provedených orgány integrované inspekce (§ 33) a na podkladě vlastního zjištění; výslednou zprávu o kontrole projedná s provozovatelem nejpozději do 30 dnů ode dne dokončení kontroly a nejpozději do 15 dnů ode dne jejího projednání s provozovatelem ji doručí krajskému úřadu a ministerstvu, zpracovává roční souhrnnou zprávu o provedených kontrolách a zasílá ji ministerstvu.

Kraj

Krajský úřad je dotčeným správním úřadem na úseku prevence závažných havárií při projednávání územně plánovací dokumentace v územním řízení, popřípadě ve stavebním řízení a v řízení o odstranění stavby, pokud je jeho předmětem objekt nebo zařízení. Na základě oznámení zahájení územního řízení zašle krajský úřad stavebnímu úřadu, který vede územní řízení, analýzu a hodnocení rizika závažné havárie, které mu předložil provozovatel ve svém návrhu bezpečnostního programu nebo návrhu bezpečnostní zprávy. V případě, kdy územní rozhodnutí nebylo vydáno, zašle krajský úřad stavebnímu úřadu analýzu a hodnocení rizika závažné havárie na základě oznámení o zahájení stavebního řízení, nebo řízení o odstranění stavby. Bez analýzy a

hodnocení rizika závažné havárie nelze schválit územně plánovací dokumentaci, vydat územní rozhodnutí, popřípadě stavební povolení nebo rozhodnutí o dodatečném povolení stavby v případě, kdy územní rozhodnutí nebylo vydáno.

Krajský úřad

vede evidenci smluv o pojištění odpovědnosti za škody vzniklé v důsledku závažné havárie předložených provozovateli,

schvaluje, eviduje a ukládá návrhy na zařazení, bezpečnostní programy, bezpečnostní zprávy, jejich posouzení a aktualizace,

bere na vědomí plány fyzické ochrany objektu nebo zařízení a jejich změny,

zasílá ministerstvu k vyjádření autorizované výtisky návrhů bezpečnostních programů a bezpečnostních zpráv v písemné a elektronické podobě,

eviduje a archivuje protokoly o nezařazení, vnitřní havarijní plány a jejich aktualizace,

stanoví zónu havarijního plánování na základě podkladů předaných provozovatelem,

určuje objekty nebo zařízení, u kterých může dojít k domino efektu,

zajišťuje zpracování vnějšího havarijního plánu,

zajišťuje veřejné projednání návrhu bezpečnostního programu, bezpečnostní zprávy, vnějšího havarijního plánu a jejich aktualizace,

zpracovává informaci pro veřejnost v zóně havarijního plánování,

podává ministerstvu a Ministerstvu vnitra neprodleně písemné hlášení o vzniku závažné havárie a konečnou zprávu o vzniku a dopadech závažné havárie,

zasílá ministerstvu a dotčeným orgánům veřejné správy kopie návrhů na zařazení, přehled protokolů o nezařazení, kopie bezpečnostních programů, bezpečnostních zpráv, jejich aktualizací a posouzení

kontroluje podle plánu kontrol schváleného ministerstvem, jak jsou provozovateli dodržována ustanovení tohoto zákona a rozhodnutí o uložených opatřeních vydaných krajským úřadem, zpracovává informaci o výsledku kontroly a doručuje ji České inspekci životního prostředí

může uložit provozovatelům pokuty za správní delikty,

vydává provozovatelům rozhodnutí o uložení opatření k nápravě zjištěných nedostatků při plnění povinností stanovených tímto zákonem, včetně stanovení podmínek a lhůt pro zjednání nápravy,

rozhoduje o zákazu užívání (provozování) objektu nebo zařízení nebo jejich částí

Krajský úřad zajišťuje, aby se braly v úvahu cíle prevence závažných havárií a omezení jejich následků vzhledem k

umístění nových objektů a zařízení,

provádění změn existujících objektů a zařízení,

provádění nových staveb, jako jsou dopravní spoje, místa navštěvovaná veřejností a obytné oblasti, pokud jejich výstavba v okolí existujících objektů a zařízení zvyšuje riziko vzniku závažné havárie nebo zhoršuje její následky.

U stávajících objektů a zařízení zajišťuje krajský úřad v případě potřeby přijetí dodatečných opatření souvisejících s cílem snižovat riziko vzniku závažné havárie.

Krajský úřad zpracovává a poskytuje informaci veřejnosti v zóně havarijního plánování o nebezpečí závažné havárie, včetně možného domino efektu, o preventivních bezpečnostních opatřeních, opatřeních na zmírnění dopadů a o žádoucím chování obyvatel v případě vzniku závažné havárie (dále jen „informace“). Krajský úřad projedná s provozovatelem jeho účast při zpracování informace.

Integrovaná prevence znečišťování

Základní rozvržení působnosti podle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a o omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování

Státní správu podle tohoto zákona vykonávají

- a) Ministerstvo životního prostředí,
- b) Ministerstvo průmyslu a obchodu,
- c) Ministerstvo zemědělství,
- d) Ministerstvo zdravotnictví,
- e) kraje,
- f) inspekce,
- g) krajský hygienik.

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí vykonává vrchní státní dozor a je ústředním orgánem státní správy podle tohoto zákona, zabezpečuje z hlediska vlivů nejlepších dostupných technik na životní prostředí a v oblasti, která není v působnosti Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva zemědělství nebo Ministerstva zdravotnictví, sledování vývoje nejlepších dostupných technik obsažených v dokumentech Evropských společenství, zajišťuje autorizované překlady těchto dokumentů, jejich zveřejňování a výklad a předává informace o vývoji nejlepších dostupných technik,

rozhoduje o žádosti o vydání integrovaného povolení pro zařízení, jehož provoz může významně nepříznivě ovlivnit životní prostředí dotčeného státu,

rozhoduje o odvoláních proti rozhodnutím kraje,

rozhoduje o odvoláních proti rozhodnutím inspekce,

provádí kontrolu integrovaného povolení anebo provozu zařízení, jehož provoz může významně nepříznivě ovlivnit životní prostředí dotčeného státu, a podle tohoto zákona postupuje na základě výsledků kontroly,

hodnotí v oblasti své působnosti aplikaci nejlepších dostupných technik,

předává výsledky hodnocení aplikace nejlepších dostupných technik příslušným správním úřadům a příslušným orgánům Evropských společenství,

zřizuje a spravuje integrovaný registr znečišťování,

Ministerstvo životního prostředí plní úkoly vyplývající ze vztahu k Evropským společenstvím v oblasti vymezené tímto zákonem, podává zprávy o plnění příslušných směrnic Evropských společenství a koordinuje převzetí a zavádění práva Evropských společenství v oblasti vymezené tímto zákonem.

Ministerstvo průmyslu a obchodu

Ministerstvo průmyslu a obchodu zabezpečuje z hlediska nejlepších dostupných technik pro vybrané kategorie zařízení, sledování těchto technik obsažených v dokumentech Evropských společenství, zajišťuje autorizované překlady těchto dokumentů, zveřejňuje tyto dokumenty, včetně svého výkladu k nim, a poskytuje informace a

zabezpečuje systém výměny informací o nejlepších dostupných technikách. Vyjadřuje se v oblasti své působnosti k odvolání nebo k rozkladu proti rozhodnutí o žádosti o vydání integrovaného povolení, hodnotí v oblasti své působnosti aplikaci nejlepších dostupných technik.

Ministerstvo zemědělství

Ministerstvo zemědělství zabezpečuje v oblasti své působnosti, tj. z hlediska nejlepších dostupných technik pro vybrané kategorie zařízení, sledování těchto technik obsažených v dokumentech Evropských společenství, zajišťuje autorizované překlady těchto dokumentů, zveřejňuje tyto dokumenty, včetně svého výkladu k nim, poskytuje informace o vývoji nejlepších dostupných technik a hodnotí v oblasti své působnosti aplikaci nejlepších dostupných technik. Vyjadřuje se v oblasti své působnosti k odvolání nebo k rozkladu proti rozhodnutí o žádosti o vydání integrovaného povolení.

Ministerstvo zdravotnictví

Ministerstvo zdravotnictví se vyjadřuje v oblasti své působnosti k odvolání nebo k rozkladu proti rozhodnutí o žádosti o vydání integrovaného povolení.

Kraj

Krajský úřad je dotčeným správním orgánem v řízení podle tohoto zákona v případě zařízení, jehož provoz může významně nepříznivě ovlivnit životní prostředí dotčeného státu.

rozhoduje o žádosti o vydání integrovaného povolení s výjimkou zařízení, jehož provoz může významně nepříznivě ovlivnit životní prostředí dotčeného státu, a na žádost provozovatele mu poskytne předběžnou informaci o úplnosti žádosti před jejím podáním,

provádí přezkoumání plnění závazných podmínek integrovaného povolení s výjimkou integrovaného povolení pro zařízení, jehož provoz může významně nepříznivě ovlivnit ŽP dotčeného státu,

rozhoduje o správních deliktech,

vyzývá provozovatele zařízení k podání žádosti o vydání integrovaného povolení,

hodnotí aplikaci nejlepších dostupných technik a předává informace o jejich vývoji příslušným správním úřadům,

vydává rozhodnutí o zastavení provozu zařízení nebo jeho části

Krajská hygienická stanice

Krajská hygienická stanice kontroluje plnění závazných podmínek stanovených v integrovaném povolení, které se dotýkají ochrany veřejného zdraví.

posuzuje žádost z hlediska ochrany veřejného zdraví,

kontroluje plnění závazných podmínek stanovených v integrovaném povolení, které se dotýkají ochrany veřejného zdraví,

omezuje nebo zastavuje provoz zařízení nebo jeho části, pokud by jeho dalším provozem nastalo nebo hrozí závažné poškození zdraví člověka,

rozhoduje o správních deliktech.

Zákon 100/2001 Sb. ze dne 20. února 2001 o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí)

Zákon v souladu s právem Evropských společenství upravuje posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (dále jen "posuzování vlivů na životní prostředí") a postup fyzických osob, právnických osob, správních úřadů a územních samosprávných celků (obcí a krajů) při tomto posuzování.

Posuzování vlivů na životní prostředí podléhají v tomto zákoně vymezené záměry a koncepce, jejichž provedení by mohlo závažně ovlivnit životní prostředí.

Účelem posuzování vlivů na životní prostředí je získat objektivní odborný podklad pro vydání rozhodnutí, popřípadě opatření podle zvláštních právních předpisů, a přispět tak k udržitelnému rozvoji společnosti. Tento podklad je jedním z podkladů v řízeních podle zvláštních právních předpisů.

Státní správu v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí vykonávají

Ministerstvo životního prostředí,
orgány kraje.

Stát

Ministerstvo životního prostředí je ústředním správním úřadem v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí, vykonává vrchní státní dozor v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí, zajišťuje posuzování záměrů uvedených v příloze č. 1 sloupcích A a u záměrů, jejichž oznamovatelem je Ministerstvo obrany, i ve sloupcích B a jejich změn, zajišťuje posuzování koncepcí v případech, kdy dotčené území tvoří celé území kraje nebo zasahuje na území více krajů nebo na území národního parku nebo chráněné krajinné oblasti nebo pokud dotčené území tvoří území celého státu, zajišťuje mezistátní posuzování záměrů a koncepcí a posuzování dalších záměrů, u kterých je příslušný orgán kraje, pokud si tuto působnost v jednotlivém případě vyhradilo.

Ministerstvo životního prostředí vede souhrnnou evidenci všech zahajovaných posuzování a evidenci všech vydaných závěrů zjišťovacích řízení a stanovisek, v souladu s právními předpisy Evropských společenství poskytuje Evropské komisi informace v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí.

Ministerstvo životního prostředí uděluje a odnímá autorizaci, vede a jedenkrát ročně zveřejňuje ve svém věstníku seznam držitelů autorizace, dále zveřejňuje seznam posudků a jejich zpracovatelů a dále seznam koncepcí a jejich posuzovatelů za předchozí kalendářní rok a vydává stanovisko k vyhodnocení vlivů politiky územního rozvoje na životní prostředí a stanovisko k vyhodnocení vlivů zásad územního rozvoje na životní prostředí.

Kraj

Orgány kraje zajišťují posuzování záměrů uvedených v příloze č. 1 sloupcích B a jejich změn, posuzování koncepcí v případech, kdy dotčené území zasahuje výlučně do územního obvodu kraje, není-li příslušné ministerstvo a vydávají stanovisko k vyhodnocení vlivů územního plánu na životní prostředí

Vedou evidenci jimi vydaných stanovisek a zasílají jedno vyhotovení každého jimi vydaného závěru zjišťovacího řízení a stanoviska ministerstvu k souhrnné evidenci, do konce února každého roku zveřejňují seznam posudků a jejich zpracovatelů a dále seznam koncepcí a jejich posuzovatelů za předchozí kalendářní rok.

POH Olomouckého kraje

Plán odpadového hospodářství Olomouckého kraje je strategický dokument, který definuje zásady pro nakládání s odpady, stanovuje cíle, kterých je nutno dosáhnout v oblasti odpadového hospodářství v souladu s POH ČR a se závazky České republiky v přístupových dokumentech k EU. Dále navrhuje opatření k dosažení stanovených cílů jejich kvantifikaci a indikátory, kterými se provádí kontrola plnění kvantifikovaných cílů. Část 5. Management POH OK definuje základní principy řízení realizace změn v odpadovém hospodářství kraje, na základě závazné části POH, které povedou k dosažení stanovených cílů.

Opatření pro dosažení cílů obsažená v závazné části POH OK, jsou metodicky rozdělena na opatření řízená z úrovně státu (jejichž realizace a řízení bude probíhat i na úrovni OK) a opatření řízená z úrovně kraje, jejichž plnění bude řídit kraj. Garantem realizace opatření na úrovni kraje bude krajský úřad s tím, že pověří kompetentní odbor v daném případě odbor životního prostředí a zemědělství a případně jiné útvary krajského úřadu, případně ve spolupráci s vybranou specializovanou servisní firmou.

Úkolem garanta bude trvalá iniciační, koordinační, správní a rozhodovací činnost s dohledem samosprávného konzultačního orgánu – Výboru kraje pro realizaci POHk (složeným z členů Výboru pro životní prostředí a zemědělství Zastupitelstva kraje a přizvaných obcí). Pro konkrétní problematiku je možné zřídit Regionální odpadové centrum (ROC) jako odborné, koordinační, konzultační a informační zázemí pro problematiku odpadového hospodářství v OK.

Úkolem ROC bude komplexní odborná, poradenská, informační, vzdělávací, ediční a koordinační činnost, jejímž účelem je podpora všech aktivit souvisejících s výkonem řízení systému odpadového hospodářství kraje. Bude provozovat relevantní Krajský informační systém o odpadech (KISO), soustřeďovat data, technické a programové prostředky, technologie, finanční prostředky a procedury a pracovníky ve smyslu zpracování informací, informační podpory poznávacích, řídicích a rozhodovacích procesů.

Opatření pro dosažení cílů

Opatření stanovená v POH OK pro dosažení cílů v oblasti nakládání s odpady skupiny 1-19 stanovují základní trendy pro jejich dosažení, které musí respektovat původci odpadů při zpracování svých POH.

Zpracování POH původců odpadů

Z důvodů napojení do krajského systému nakládání s komunálními odpady celého území kraje doporučuje kraj všem obcím zpracovat POH. Pro zjednodušení zpracování těchto plánů se doporučuje vypracovat společné POH pro dobrovolné svazky obcí na základě písemné dohody. Kraj doporučuje, aby společné POH původců byly zpracovány minimálně pro území spravované obcemi III. typu.

Výchova a vzdělávání občanů

Základním dokumentem pro řešení problematiky výchovy a vzdělávání občanů v oblasti nakládání s odpady je zpracovaná v Koncepci environmentálního vzdělávání a osvěty (EVVO) Olomouckého kraje.

Za realizaci systému jako celku bude zodpovědný OL kraj, na úrovni měst a obcí v rozsahu systému nakládání s komunálními odpady v příslušném území.

Využívání komunálních odpadů

POH ČR stanoví materiálově využívat 50 % množství komunálních odpadů do roku 2010. Tento požadavek bude plněn a překročen v roce 2013 navrženým opatřením pro snížení BRKO ukládaných na skládky v souvislosti s realizací „Krajského integrovaného systému využívání komunálních odpadů“.

Integrovaný systém nakládání s komunálními odpady

Stávající systém bude rozšířen tak, aby vznikl ucelený integrovaný systém nakládání s komunálními odpady na území kraje. Systém bude sestávat ze dvou základních částí: Část „A“ – systémy měst a obcí a Část „B“ – krajský systém sestávající z „krajského integrovaného systému využívání komunálních odpadů“ a z příslušné zejména dopravní infrastruktury.

Realizace bude ve dvou fázích:

I. fáze – zpracování kompletního projektu integrovaného systému nakládání s komunálními odpady v Olomouckém kraji ve smyslu směrné části POH OK.

II. fáze – postupná realizace výše uvedeného projektu.

Veškeré parametry systému jsou nastaveny tak, aby bylo především docíleno:

50 % materiálové využívání komunálních odpadů,

pokles biologicky rozložitelných odpadů ukládaných na skládky,

separace a materiálové využívání využitelných složek komunálních odpadů a zejména separace a využívání obalových odpadů.

„Mechanicko-biologické úpravy“ směsných zbytkových komunálních odpadů v provozním měřítku.

POH ČR upřednostňuje mechanicko biologické zpracování zbytkových směsných komunálních odpadů. Zjednodušená modifikace této metody tvoří část technologie „Krajského integrovaného centra využívání komunálních odpadů“.

Tabulka 6: Řízení realizace opatření k dosažení cílů

Číslo kapitoly závazné části	Řešená problematika	Opatření	Garant	Termín plnění cíle
3.2.2	Opatření k předcházení vzniku odpadů, omezování jejich množství a nebezpečných vlastností	a) – l)	KÚ	trvale
3.3.3	Podíl recyklovaných a podíl využívaných odpadů	Na úrovni státu a) – h) Na úrovni kraje a) – e)	Stát KÚ KÚ	2010 2012
3.4.3	Vytváření jednotné a přiměřené sítě zařízení k nakládání s odpady	a) – f)	KÚ	trvale
3.6.3	Ukládání odpadů na skládky	a) – e)	KÚ	2010
3.7.3	Nebezpečné odpady	Na úrovni státu a) – k) Na úrovni kraje a) – e)	Stát KÚ	2010
3.8.2.3	Odpady s obsahem PCB	Na úrovni státu a) – d) Na úrovni kraje a) – e)	Stát KÚ	2010
3.8.3.3	Odpadní oleje	a) – m)	KÚ	2006 2012
3.8.4.3	Autovraky	a) – e)	KÚ	2015
3.8.5	Odpady s obsahem azbestu	a) – b)	KÚ	trvale
3.8.6.4	Kaly z ČOV	a) – c)	KÚ	dle výstupů RP ČR
3.8.7.3	Baterie a akumulátory	a) – c)	KÚ	2005 2012
3.9.2.1.2	Vyřazená elektrická a elektronická zařízení	Na úrovni státu a) – d) Na úrovni kraje a) – e)	Stát KÚ	2006 2015
3.9.2.2.2	Pneumatiky	Na úrovni státu a) – b) Na úrovni kraje a) – c)	Stát KÚ	dle výstupů RP ČR
3.9.2.3.3	Odpady vzniklé následkem živelných pohrom	a) – b)	KÚ	2005
3.9.3	Regionální odpadové centrum		KÚ	2005

Koncepce environmentální výchovy a osvěty Olomouckého kraje

Environmentální osvěta a přístup veřejnosti k informacím

Cílový stav 2015

Je vytvořena síť institucí a organizací, které zajišťují občanům běžný přístup k informacím o stavu životního prostředí a o aktuálních problémech životního prostředí a možnostech a způsobech jejich řešení a motivují k šetrnému chování k přírodě ve smyslu konceptu trvale udržitelného rozvoje. Lidé se chovají k prostředí, ve kterém žijí, tak, aby předávali následujícím generacím přírodu v takovém stavu, v jakém ji zažívali oni sami. Občané jsou průběžně informováni o platných právních normách v oblasti životního prostředí, o dopadu výrobků na kvalitu životního prostředí. Je zajištěna účast veřejnosti na rozhodování o zásadních otázkách týkajících se životního prostředí.

Priority

environmentální osvěta – stabilní zajištění kvalitního všeobecného povědomí o environmentálních souvislostech a dopadech každodenních lidských činností na kvalitu života občanů Olomouckého kraje, propagace pozitivních vzorců šetrné spotřeby a šetrného environmentálního chování ve všech vrstvách společnosti

účast veřejnosti při rozhodování – vytváření a stálá podpora mechanismů vedoucích k co nejširšímu zapojení veřejnosti do rozhodovacích procesů v environmentálních plánech a koncepcích a do účasti na projednávání závažných zásahů do kvality životního prostředí a krajiny

Opatření, projekty a aktivity pro realizaci:

vytvořit a podporovat mediální zdroje informací o EVVO a životním prostředí

vytvořit krajské poradenské a informační centrum „Ekofórum“

podporovat vznik sítě ekologických poraden

zajistit fungování systému financování občanských aktivit v oblasti EVVO

finančně podporovat (v rámci OPOK a rozpočtových zdrojů)

akce, které přispívají k rozvoji environmentální gramotnosti občanů

zpřístupnění přírodně a geologicky zajímavých lokalit

rozšíření nabídky programů pro veřejnost zaměřených na poznávání přírody v různých zařízeních

podpora místních akcí zaměřených na zachování nebo vznik pozitivních tradic a zvyků

podpora projektů na zapojování veřejnosti do rozhodování o životním prostředí

podporovat zapojení měst a obcí do mezinárodních sítí a programů zaměřených na udržitelný rozvoj komunit

aktivně podporovat účast veřejnosti a neziskových organizací ve správních řízeních

iniciovat v obcích s rozšířenou působností vydání praktické příručky „Jak chránit životní prostředí“

vytvořit informační materiál o environmentálních problémech Olomouckého kraje

zajistit stabilní propagaci Koncepce EVVO Olomouckého kraje.

Environmentální výchova dětí a mládeže, vzdělávání pedagogických a odborných pracovníků

Cílový stav 2015

Utváření kladných vztahů dětí k přírodě a jejich žádoucích postojů ke zdravému životnímu prostředí se stalo samozřejmou součástí výchovného působení v mateřských i základních školách na území celého kraje. Školní vzdělávací programy na všech základních školách, středních školách, vyšších odborných školách a odborných učilištích v kraji obsahují environmentální témata prolínající celým učebním plánem s cílem utvářet a upevňovat přátelské a ohleduplné postoje vůči přírodě a životnímu prostředí a přijímat osobní odpovědnost za stav životního prostředí.

Provoz škol a školních zařízení vyhovuje ekologickým požadavkům platným v zemích Evropské unie.

Je vytvořena síť středisek ekologické výchovy, která umožňuje všem žákům základních škol navštívit minimálně jednou za školní docházku ekologický výukový program ve středisku ekologické výchovy. Všichni studenti středních škol absolvují v rámci studia vícedenní (nejlépe pobytový) terénní kurz s ekologickým zaměřením.

Priority

ustanovení a podpora koordinátorů EVVO na školách

podpora environmentálně zaměřených mimoškolních zájmových činností

podpora environmentálních témat v osnovách studentů univerzit

systém environmentálního vzdělávání pedagogických pracovníků

Opatření, projekty a aktivity pro realizaci

ve školních vzdělávacích programech dbát na patřičné zastoupení všeobecných i speciálních environmentálních témat dotýkajících se jednotlivých oborů a jejich praktických dopadů na ŽP

poskytovat odbornou, metodickou i finanční podporu soustavným i jednorázovým environmentálním projektům a aktivitám středních škol a učilišť

soustavně zařazovat výuku zabezpečovanou středisky ekologické výchovy

zajišťovat pravidelný informační servis koordinátorům EVVO na středních školách a učilištích zařazených na vlastní žádost do sítě environmentálně zaměřených škol

spolupracovat s odbornými institucemi v oblasti ochrany přírody

např. správy CHKO, Agentura ochrany přírody a krajiny, odbory životního prostředí, Česká inspekce životního prostředí; lektorská činnost; spolupráce na středoškolské odborné činnosti

Environmentální vzdělávání a osvěta ve veřejné správě

Cílový stav 2015

Pro všechny resorty a úrovně veřejné správy (zejména odbory životního prostředí, školství, územního plánování a rozvoje) je připravena nabídka vzdělávání o základech ekologie, principech trvale udržitelného rozvoje, prevenci v ochraně životního prostředí, právních předpisech, komunikativních dovednostech a zapojování veřejnosti do rozhodovacích procesů. Veřejná správa zapojuje aktivně veřejnost a další subjekty do plánování a rozhodování, vytváří a aktualizuje databáze o stavu životního prostředí tak, aby tyto informace byly pro veřejnost co nejnadhěji dostupné, aktivně se podílí na jejich šíření. Pracovníci veřejné správy rozumějí projektům s podporou Evropské unie a jsou schopni je připravovat a koordinovat. Snažení je zaměřeno na podporu a sledování dobrého environmentálního chování státní správy a samosprávy v praxi.

Priority

environmentální vzdělávání pracovníků veřejné správy

ovlivňování ekologicky šetrných přístupů veřejnosti

ekologizace provozu úřadů – energetické úspory, úspory vody, třídění odpadů, používání EŠV, apod.

Environmentální vzdělávání a osvěta v podnikové sféře

Cílový stav 2015

Podnikatelský sektor si uvědomuje svou spoluodpovědnost za stav životního prostředí a vyvíjí programy směřující k preventivním přístupům v ochraně životního prostředí, zavádí inovační technologie a manažerské postupy k ekologizaci svého provozu a zkvalitnění stavu životního prostředí. Podnikatelský sektor je aktivní součástí krajského systému EVVO a spolupracuje na jeho realizaci.

Priority

ekologizace řízení a provozu podnikatelských subjektů

spolupráce s ostatními subjekty

vzdělávání zaměstnanců

Environmentální vzdělávání a osvěta středisek ekologické výchovy

Cílový stav 2015

Existuje krajská síť středisek ekologické výchovy s kvalifikovanými pracovníky a zázemím pro uskutečňování školních ekologických výukových programů a nabídka dalších vzdělávacích, informativních, případně i kulturních

akcí. V jejím rámci fungují existující střediska ekologické výchovy a jsou doplněny dalšími zařízeními mimo jejich působnost. Je zajištěna dostupnost jejich nabídky pro školy a další veřejnost. Funguje krajské středisko ekologické výchovy, specializované na služby školám (zvl. pobytové programy v přírodním prostředí) a na poskytování informací občanům. Je místem, které umožňují setkávání všech subjektů zapojených do koncepce EVVO, a poskytuje možnost vzájemných kontaktů a výměny zkušeností.

Priority

síť středisek ekologické výchovy

stabilizace a zajištění sítě středisek ekologické výchovy

Environmentální vzdělávání a osvěta nestátních neziskových organizací

Priority

zvyšování kapacity a kvalifikace neziskových organizací působících v oblasti EVVO

podpora spolupráce neziskových organizací s ostatními poskytovateli programů, společně realizované programy

podpora seminářů a tréninkových akcí pro pracovníky neziskových organizací se zaměřením na EVVO

Plnění úkolů a cílů v oblasti životního prostředí v Olomouckém kraji

Olomoucký kraj zřídil pro tyto účely na krajském úřadu Odbor životního prostředí a zemědělství. Ten se dále dělí na: oddělení integrované prevence, oddělení lesnictví, oddělení ochrany přírody, oddělení ochrany životního prostředí a oddělení vodního hospodářství.

Níže je popsán stav realizace některých zákonem vyžadovaných dokumentů a dalších aktivit Olomouckého kraje v oblasti životního prostředí.

Vodní hospodářství

Olomoucký kraj má zpracovaný Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Olomouckého kraje

V rámci protipovodňové ochrany má Olomoucký kraj zpracovanou Mapu záplavových oblastí

Odpadové hospodářství

Olomoucký kraj má zpracovanou Koncepti odpadového hospodářství Olomouckého kraje a Plán odpadového hospodářství Olomouckého kraje.

Ochrana ovzduší

Olomoucký kraj má zpracovaný Program snižování emisí a imisí znečišťujících látek v ovzduší OK.

Ochrana krajiny

K ochraně krajinného rázu bylo v Olomouckém kraji zřízeno šest přírodních parků o celkové rozloze 34.158 ha.

Tabulka 7: Zvláště chráněná území Olomouckého kraje

Kategorie	Počet	Rozloha (ha)
národní park	0	0
chráněná krajinná oblast	2	55.675
národní přírodní rezervace	11	3.144
národní přírodní památka	11	117
přírodní rezervace	51	2.179
přírodní památka	64	564
ptačí oblast	4	87.450
přírodní park	6	34.158

Soustava Natura 2000 byla vymezena k ochraně evropsky významných druhů a k ochraně biotopů v počtu 67 lokalit. Dále byly jako součást soustavy Natura 2000 vyhlášeny čtyři ptačí oblasti o celkové výměře 87.450 ha.

Chráněné krajinné oblasti

Chráněná krajinná oblast Jeseníky

Chráněná krajinná oblast Litovelské Pomoraví

Environmentální vzdělávání

Ekovýchovné programy pro školy ve spolupráci s

BIOS Přerov

DDM Olomouc

Vila Doris

Hnutí Duha Olomouc (střední školy a 2. stupeň ZŠ)

Sluňákov

IRIS Prostějov

Byla zpracována Koncepce environmentálního vzdělávání výchovy a osvěty Olomouckého kraje.

Konference lesní pedagogiky. Cílem lesní pedagogiky je předat co nejvíce informací o lese a o lesním hospodářství nejen dětem, jako budoucí generaci, ale co nejširší veřejnosti

Metodické pomůcky a publikace

Tiskoviny, hry, dokumentární filmy, metodika

Ekologické zemědělství Olomouckého kraje, Ekomapa Olomouckého kraje,

Soutěž Zelená stezka – Zlatý list

Zpráva o stavu životního prostředí

Olomoucký kraj pravidelně vydává zprávy o stavu životního prostředí.

Informace pro veřejnost

Olomoucký kraj zveřejňuje povinné i doplňkové informace na stránkách Olomouckého kraje v sekci „Životní prostředí a zemědělství > Informace pro veřejnost, [www odkazy](#)“.

Granty a dotace

Olomoucký kraj poskytuje granty a dotace v oblasti životního prostředí v rámci těchto finančních zdrojů:

Agroenvironmentální programy ČR – v rámci Agroenvironmentální opatření České republiky 2007–2013

Fond na podporu výstavby a obnovy vodohospodářské infrastruktury Program na podporu začínajících včelařů na území Olomouckého kraje pro rok 2009

Program péče o krajinu

Program péče o urbanizované prostředí

Záchranné programy pro zvláště chráněné druhy – spolufinancované v rámci Finančních mechanismů EHP/Norsko

Finanční příspěvky na hospodaření v lesích

1.11 Vznik právnických osob a tvorba programů v regionu sloužících k jeho celkovému rozvoji

Vznik právnických osob

U jednotlivých veřejných služeb byla uvedena celá řada právnických osob podílejících se větší či menší mírou na regionálním rozvoji. Tyto subjekty mají různou právní formu. Může se jednat o podnikatele evidované v obchodním rejstříku (vedou na základě zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, tzv. „rejstříkové soudy“), občanská sdružení vzniklá na základě zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů, a vedená Ministerstvem vnitra ČR v seznamu občanských sdružení, odborových organizací a organizací zaměstnavatelů, atd.

Krajský úřad Olomouckého kraje (Odbor správní a legislativní) má na základě zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, povinnost vést registr zájmových sdružení právnických osob, do něhož se zapisují zájmová sdružení právnických osob a na základě zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) také dobrovolné svazky obcí se sídlem v Olomouckém kraji.

Předmětem činnosti svazku obcí mohou být podle § 50 zákona č. 128/2000 Sb. zejména:

- a) úkoly v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury, požární ochrany, veřejného pořádku, ochrany životního prostředí, cestovního ruchu a péče o zvířata,
- b) zabezpečování čistoty obce, správy veřejné zeleně a veřejného osvětlení, shromažďování a odvozu komunálních odpadů a jejich nezávadného zpracování, využití nebo zneškodnění, zásobování vodou, odvádění a čištění odpadních vod,
- c) zavádění, rozšiřování a zdokonalování inženýrských sítí a systémů veřejné osobní dopravy k zajištění dopravní obslužnosti daného území,
- d) úkoly v oblasti ochrany ovzduší, úkoly související se zabezpečováním přestavby vytápění nebo ohřevu vody tuhými palivy na využití ekologicky vhodnějších zdrojů tepelné energie v obytných a jiných objektech ve vlastnictví obcí,
- e) provoz lomů, pískoven a zařízení sloužících k těžbě a úpravě nerostných surovin,
- f) správa majetku obcí.

Obce mohou při výkonu své samostatné působnosti dále spolupracovat na základě smlouvy uzavřené ke splnění konkrétního úkolu či zakládáním právnických osob dvěma nebo více obcemi.

Jedním ze subjektů založených Statutárním městem Olomouc a Sdružením obcí střední Moravy a podílejícím se na rozvojových aktivitách na území kraje je Regionální agentura pro rozvoj střední Moravy, kterou finančně podporuje také Olomoucký kraj. Vedle již dříve uvedených příspěvkových organizací Olomoucký kraj nezaložil ani se majetkově neúčastní v jiných organizacích zaměřených na regionální rozvoj.

Tvorba programů v regionu

Základním střednědobým programovým dokumentem k podpoře regionálního rozvoje na úrovni kraje s důrazem na sociálně ekonomickou sféru je Program rozvoje kraje (PRK). Program rozvoje kraje definuje zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, jako základní programový dokument realizační fáze strategie regionálního rozvoje na úrovni kraje, a stanovuje jeho obsah.

Vedle Programu rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje (PRÚOK) Olomoucký kraj zpracovává další rozvojové strategické a koncepční dokumenty, které přispívají k rozvoji jeho území a mj. definují rozvojové aktivity v jednotlivých oblastech regionálního rozvoje (doprava, sociální služby, cestovní ruch, atd.). Ty jsou uvedeny výše u různých veřejných služeb.

Pro volební období 2008–2012 deklarovala na základě uzavřené Koaliční smlouvy pro Olomoucký kraj své programové cíle, které se dotýkají jednotlivých oblastí regionálního rozvoje, Rada Olomouckého kraje (ROK).

Tímto „Programovým prohlášením Rady Olomouckého kraje pro období 2008–2012“ ROK předložila úkoly, které hodlá naplňovat do konce svého volebního období.

Olomoucký kraj v rámci svého rozpočtu poskytuje fyzickým i právnickým osobám investiční a neinvestiční prostředky z mnoha dotačních programů. Celá řada jich byla už popsána u jednotlivých veřejných služeb. Zde uvedeme ty, které nebyly zatím zmíněny a dotýkají se většího počtu oblastí rozvoje.

Program obnovy venkova Olomouckého kraje zahrnuje tři oblasti podpory. V letech 2009 a 2010 byla u první a třetí podpora určena obcím na území Olomouckého kraje do 2 000 obyvatel. První byla zaměřena na podporu budování a obnovu infrastruktury obcí s cílem zlepšit kvalitu života ve venkovských oblastech, zlepšit jejich dostupnost a zvýšit jejich atraktivitu (mj. na výstavbu, rekonstrukci, opravu místních komunikací a chodníků v majetku obcí, veřejného prostranství, autobusových zastávek, zálivů a parkovišť, budov a sakrálních staveb v majetku obcí, veřejného osvětlení a rozhlasu), třetí potom na podporu zpracování územně plánovací dokumentace. Druhá oblast podpory byla určena svazkům obcí a Místním akčním skupinám na podporu realizace integrovaných projektů (na území obcí do 2000 obyvatel) – kulturních, společenských a volnočasových projektů venkovských mikroregionů. Mezi podporované aktivity patřil nákup vybavení pro kulturně-společenské akce (stany, osvětlení, ozvučení, mobilní WC apod.) a nákup vlastní mechanizace potřebné k úpravě a údržbě veřejných prostranství (frézy, traktory, štěpkovače, sekačky, česačky ovoce, apod.).

V rámci Významných projektů Olomouckého kraje se finanční příspěvky poskytují občanským sdružením, humanitárním organizacím a jiným právnickým a fyzickým osobám, které provozují veřejně prospěšnou činnost na území Olomouckého kraje v následujících oblastech: a) vzdělávání a věda, b) mládež, c) kultura, d) sport a tělovýchova, e) prevence kriminality, sociální patologie a primární prevence drogových závislostí, f) zdravotnictví, g) sociální služby a humanitární pomoc, h) turistický ruch, i) životní prostředí.

Neinvestiční finanční příspěvky do výše 25 tis. Kč jsou z rozpočtu Olomouckého kraje určeny občanským sdružením, humanitárním organizacím a jiným právnickým a fyzickým osobám, které provozují veřejně prospěšnou činnost na území Olomouckého kraje v následujících oblastech: a) vzdělávání a věda, b) mládež, c) kultura, d) sport a tělovýchova, e) akce pořádané jednotkami sdružení dobrovolných hasičů, f) prevence kriminality, sociální patologie a primární prevence drogových závislostí, g) zdravotnictví, h) sociální služby a humanitární pomoc, i) turistický ruch, j) životní prostředí, k) spolková činnost.

1.12 Provádění pozemkových úprav

Pozemkovými úpravami se ve veřejném zájmu prostorově a funkčně uspořádávají pozemky, scelují se nebo dělí a zabezpečuje se jimi přístupnost a využití pozemků a vyrovnání jejich hranic tak, aby se vytvořily podmínky pro racionální hospodaření vlastníků půdy. V těchto souvislostech se k nim uspořádávají vlastnická práva a s nimi související věcná břemena. Současně se jimi zajišťují podmínky pro zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu, vodní hospodářství a zvýšení ekologické stability krajiny. Výsledky pozemkových úprav slouží pro obnovu katastrálního operátu a jako závazný podklad pro územní plánování.

Pozemkové úpravy se provádějí zpravidla formou komplexních pozemkových úprav (KPÚ). Pokud je nutné vyřešit pouze některé hospodářské potřeby (např. urychlené scelení pozemků, zpřístupnění pozemků) nebo ekologické potřeby v krajině (např. lokální protierozní nebo protipovodňové opatření) nebo když se pozemkové úpravy mají týkat jen části katastrálního území, provádějí se formou jednoduchých pozemkových úprav.

Z tabulek je zřejmé, že v Olomouckém kraji jsou prováděny spíše komplexní pozemkové úpravy, a to na téměř 11 % rozlohy Olomouckého kraje (tj. ukončené, zahájené i rozpracované KPÚ celkem). Naopak jednoduché pozemkové úpravy jsou prováděny v omezené míře a v celorepublikovém srovnání jsou podprůměrné.

Tabulka 8: Komplexní pozemkové úpravy k 31. 12. 2008

Kraj, region	Ukončené			Zahájené a rozpracované		
	počet	ha	% z celkové rozlohy	počet	ha	% z celkové rozlohy
Středočeský	164	66 221	6,0	140	52 777	4,8
Jihočeský	128	48 565	4,8	137	39 750	4,0
Karlovarský	40	12 223	3,7	29	9 949	3,0
Plzeňský	78	24 706	3,3	120	47 166	6,2
Liberecký	13	4 383	1,4	25	9 387	3,0
Ústecký	45	17 559	3,3	58	20 057	3,8
Královéhradecký	74	26 506	5,6	47	23 588	5,0
Pardubický	56	24 967	5,5	48	28 750	6,4
Jihomoravský	128	74 101	10,3	99	65 029	9,0
Zlínský	24	10 242	2,6	32	17 913	4,5
Vysočina	89	39 909	5,9	34	11 968	1,8
Olomoucký	62	29 881	5,7	60	27 302	5,2
Moravskoslezský	13	7 505	1,4	43	36 021	6,6
ČR celkem	914	386 770	4,9	872	389 656	4,9

Zdroj: Pozemkový úřad

Tabulka 9: Jednoduché pozemkové úpravy k 31. 12. 2008

Kraj, region	Ukončené (zapsané v KN)			Rozpracované		
	počet	ha	% z celkové rozlohy	počet	ha	% z celkové rozlohy
Středočeský	642	15 920	1,4	14	3 746	0,3
Jihočeský	225	19 187	1,9	36	25 884	2,6
Karlovarský	80	1 389	0,4	5	1 080	0,3
Plzeňský	305	81 794	10,8	32	14 981	2,0
Liberecký	202	4 371	1,4	4	1 135	0,4
Ústecký	243	24 497	4,6	31	8 407	1,6
Královéhradecký	453	35 601	7,9	49	20 310	4,3
Pardubický	39	1 583	0,4	8	1 991	0,4
Jihomoravský	166	4 043	0,6	33	15 316	2,1
Zlínský	432	2 867	0,7	7	766	0,2
Vysočina	131	4 391	0,6	19	4 437	0,7
Olomoucký	349	7 526	1,4	4	29	0,0
Moravskoslezský	91	6 346	1,2	6	1 421	0,3
ČR celkem	3 358	209 517	2,7	248	99 504	1,3

Zdroj: Pozemkový úřad

Pozemkové úřady v České republice jsou podobně jako v řadě ostatních zemí EU součástí Ministerstva zemědělství (MZe). Soustavu tvoří 77 pozemkových úřadů fungujících jako prvoinstanční správní úřady s územní působností vymezenou okresy (na území Olomouckého kraje jich tedy nalezneme 5) a Ústřední pozemkový úřad (sekcí Ministerstva zemědělství ČR), který je odvolacím orgánem.

Pozemkové úřady

- vykonávají činnost podle zákona č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, popřípadě podle dalších zvláštních právních předpisů,
- rozhodují o pozemkových úpravách a organizují jejich provádění, popřípadě jejich nezbytnou projektovou část provádějí,
- zajišťují vytyčení pozemků a vyhotovení geometrických plánů osobami s odbornou způsobilostí,
- koordinují v součinnosti s orgány územního plánování návaznost návrhů pozemkových úprav na sídelní struktury a územní plány a tvorbu a ochranu ŽP a krajiny,
- předkládají příslušnému katastrálnímu úřadu listiny, na jejichž základě dochází ke změně vlastnických práv k pozemkům,
- poskytují údaje o bonitovaných půdně ekologických jednotkách,
- zabezpečují trvalé uložení a zpřístupnění veškeré dokumentace pozemkových úprav,

- h) soustřeďují a poskytují informační údaje z oblasti pozemkových úprav,
- i) zajišťují změny map bonitovaných půdně ekologických jednotek pro účely jednotného vedení a aktualizaci údajů o bonitovaných půdně ekologických jednotkách v číselném a mapovém vyjádření,
- j) jsou příslušné k úhradě nákladů podle zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech, dále nezbytných nákladů spojených s oceněním věcí, identifikací parcel a vyměřením pozemků, nákladů spojených s aktualizací bonitovaných půdně ekologických jednotek a lustracemi pozemků. Uvedené náklady stát hradí z prostředků státního rozpočtu vyčleněných podle návrhu MZe pro stanovený účel v kapitole všeobecná pokladní správa.,
- k) zajišťují lustraci nemovitostí v majetku ČR, zejména pro potřeby Pozemkového fondu,
- l) spolupracují s Ústředním pozemkovým úřadem.

V současnosti převažuje v činnosti pozemkových úřadů řízení, organizace a realizace zejména komplexních pozemkových úprav s důrazem na výstavbu a rekonstrukci polních cest, protierozních mezí, poldrů, biokoridorů, přirozených liniových prvků a jiných krajinných prvků.

Ústřední pozemkový úřad

- a) řídí pozemkové úřady,
- b) zajišťuje výzkum, rozvoj, vzdělávání a osvětovou činnost v oboru pozemkových úprav a zabezpečuje jednotné vedení a aktualizaci údajů o bonitovaných půdně ekologických jednotkách,
- c) uděluje úřední oprávnění o odborné způsobilosti k projektování pozemkových úprav,
- d) je odvolacím orgánem proti rozhodnutí pozemkových úřadů,
- e) po projednání s MMR ČR zabezpečuje vazbu pozemkových úprav s územně plánovací dokumentací velkých územních celků.

1.13 Další cíle a služby vedoucí k podpoře regionálního rozvoje

Jak již bylo uvedeno v úvodu této kapitoly, bude tato subkapitola obsahovat další cíle a služby vedoucí k podpoře regionálního rozvoje (činnosti v oblasti územního plánování, krizového řízení, atd.), které zajišťuje Olomoucký kraj.

Územní plánování

Působnost ve věcech územního plánování podle zákona č.183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, vykonávají orgány obcí a krajů, Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR) a na území vojenských újezdů Ministerstvo obrany. Orgány obce a kraje vykonávají působnost ve věcech územního plánování podle tohoto zákona jako působnost přenesenou, nestanoví-li zákon, že o věci rozhoduje zastupitelstvo obce nebo kraje.

Obce a kraje jsou povinny soustavně sledovat uplatňování územně plánovací dokumentace (ÚPD) a vyhodnocovat je podle zákona. Dojde-li ke změně podmínek, na základě kterých byla územně plánovací dokumentace vydána, jsou povinny pořídit změnu příslušné (ÚPD).

Orgány kraje zajišťují ochranu a rozvoj hodnot území kraje, přitom mohou zasahovat do činnosti orgánů obcí jen v zákonem stanovených případech, a to pouze v záležitostech nadmístního významu.

Krajský úřad v přenesené působnosti

- a) pořizuje zásady územního rozvoje (ZÚR) a v zákonem stanovených případech regulační plán pro plochy a koridory nadmístního významu. K návrhu ZÚR zajišťuje vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, které projednává se zástupci ministerstev a dalších dotčených subjektů. Nejpozději do 2 let po vydání zásad

územního rozvoje nebo jejich poslední aktualizace předkládá zastupitelstvu kraje zprávu o jejich uplatňování v uplynulém období.

- b) pořizuje územně plánovací podklady,
- c) je dotčeným orgánem v územním řízení a v řízení podle zvláštních právních předpisů, v nichž se rozhoduje o změnách v území, které se dotýkají více správních obvodů obcí s rozšířenou působností,
- d) je dotčeným orgánem v územním řízení o záměrech, které vyžadují posouzení vlivu na ŽP,
- e) vydává územní rozhodnutí v zákonem stanovených případech,
- f) určuje stavební úřad příslušný k územnímu řízení v zákonem stanovených případech,
- g) vkládá data do evidence územně plánovací činnosti za svůj správní obvod,
- h) vykonává další činnosti podle zákona č. 183/2006 Sb.

Zastupitelstvo kraje

- a) vydává v samostatné působnosti zásady územního rozvoje. Zásady územního rozvoje se pořizují pro celé území kraje a vydávají se formou opatření obecné povahy podle správního řádu. Zásady územního rozvoje jsou závazné pro pořizování a vydávání územních plánů, regulačních plánů a pro rozhodování v území.
- b) schvaluje v samostatné působnosti zadání, případně pokyny pro zpracování návrhu zásad územního rozvoje,
- c) schvaluje v samostatné působnosti zprávu o uplatňování zásad územního rozvoje,
- d) vydává regulační plán v zákonem stanovených případech,
- e) vykonává další činnosti podle zákona č. 183/2006 Sb.

Rada kraje

- a) uplatňuje v samostatné působnosti stanovisko k návrhu politiky územního rozvoje,
- b) vydává v zákonem stanovených případech územní opatření o asanaci a územní opatření o stavební uzávěře.

V rámci struktury krajského úřadu Olomouckého kraje je za územní plánování zodpovědné Oddělení územního plánu a stavebního řádu, které patří pod Odbor strategického rozvoje kraje.

Zásady územního rozvoje Olomouckého kraje byly vypracovány v roce 2007 a poté projednána na společných (2007) a veřejných jednáních (2008).

Dále byly v rámci jednotlivých ORP pořizovány územně analytické podklady obcí Olomouckého kraje.

Krizové řízení

Podle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) patří mezi orgány krizového řízení: Vláda ČR, ministerstva a jiné správní úřady, Česká národní banka, orgány kraje a ostatní orgány s územní působností a orgány obce.

Orgány kraje zajišťují připravenost kraje na řešení krizových situací.

Hejtman

- a) řídí a kontroluje přípravná opatření, činnosti k řešení krizových situací a činnosti ke zmírnění jejich následků prováděné územními správními úřady s krajskou působností, obcemi, právníky a fyzickými osobami,
- b) zřizuje k řešení krizových situací krizový štáb kraje jako svůj pracovní orgán.

Za stavu nebezpečí hejtman

- a) koordinuje záchranné a likvidační práce, poskytování zdravotnické pomoci, provádění opatření k ochraně veřejného zdraví a bezodkladných pohřebních služeb,
- b) organizuje a koordinuje evakuaci, nouzové ubytování, nouzové zásobování pitnou vodou, potravinami a dalšími nezbytnými prostředky k přežití obyvatelstva,
- c) zajišťuje ochranu majetku a podílí se na zajištění veřejného pořádku na území, kde byla provedena evakuace,
- d) organizuje a koordinuje humanitární pomoc,
- e) chrání práva a oprávněné zájmy bezprostředně ohrožených osob,
- f) je oprávněn rozhodovat v dalších záležitostech uvedených v zákoně č. 240/2000 Sb.

Hasičský záchranný sbor kraje, zřízený podle zákon č. 238/2000 Sb., plní úkoly kraje při přípravě na krizové situace, které nesouvisejí s vnitřní bezpečností a veřejným pořádkem a s jejich řešením. Hasičský záchranný sbor kraje:

- a) organizuje součinnost mezi správními úřady a obcemi v kraji,
- b) zabezpečuje zpracování krizového plánu kraje, který schvaluje hejtman,
- c) plní při řešení krizových situací úkoly stanovené vládou, ministerstvy a jinými správními úřady.
- d) je oprávněn za účelem přípravy na krizové situace vyžadovat, shromažďovat a evidovat údaje uvedené v zákoně č. 238/2000 Sb., pokud tyto údaje jsou nezbytné pro zpracování krizových plánů pro přípravu a řešení krizových situací.
- e) ukládá obcím, které určí, povinnost rozpracovat vybrané úkoly krizového plánu kraje,
- f) seznamuje obce, právnické a fyzické osoby s charakterem možného ohrožení, s připravenými krizovými opatřeními a se způsobem jejich provedení,
- g) koordinuje pro účely krizového řízení sběr dat od územních správních úřadů,
- h) atd.

Za stavu nebezpečí hasičský záchranný sbor kraje zabezpečuje varování a vyznění, organizuje zjišťování a označování nebezpečných oblastí, provádění dekontaminace a dalších ochranných opatření, atd.

Koordinačními orgány pro přípravu na krizové situace jsou bezpečnostní rada kraje a bezpečnostní rada obce. Předsedou bezpečnostní rady kraje je hejtman, který jmenuje členy bezpečnostní rady kraje.

Předsedou povodňové komise je ředitel krajského úřadu.

Postavení a úkoly státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací stanovuje zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů. Podle tohoto zákona orgány kraje zajišťují přípravu na mimořádné události, provádění záchranných a likvidačních prací a ochranu obyvatelstva.

Krajský úřad při výkonu státní správy

- a) organizuje součinnost mezi obecními úřady obcí s rozšířenou působností a dalšími správními úřady a obcemi v kraji, zejména při zpracování poplachového plánu integrovaného záchranného systému, zajišťuje havarijní připravenost a ověřuje ji cvičeními,
- b) usměrňuje integrovaný záchranný systém na úrovni kraje,

- c) sjednocuje postupy obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a územních správních úřadů s krajskou působností v oblasti ochrany obyvatelstva,
- d) zpracovává havarijní plán k provádění záchranných a likvidačních prací na území kraje,
- e) zpracovává poplachový plán integrovaného záchranného systému kraje,
- f) spolupracuje při zpracování a aktualizaci povodňového plánu kraje,
- g) zpracovává plán k provádění záchranných a likvidačních prací v okolí zdroje nebezpečí (tzv. "vnější havarijní plán"), a to v případech vymezených zákonem č. 239/ 2000 Sb.

Pro zpracování havarijního plánu kraje a vnějších havarijních plánů je krajský úřad oprávněn za podmínek ochrany údajů využívat, shromažďovat a evidovat údaje z krizového plánu kraje.

Výše uvedené úkoly orgánů kraje plní **hasičský záchranný sbor kraje**. Ten pro zabezpečení záchranných a likvidačních prací dále:

- a) řídí výstavbu a provoz informačních a komunikačních sítí integrovaného záchranného systému,
- b) organizuje instruktáže a školení v oblasti ochrany obyvatelstva a v přípravě složek integrovaného záchranného systému zaměřené na jejich vzájemnou součinnost,
- c) zabezpečuje varování a vyrozumění,
- d) koordinuje záchranné a likvidační práce a plní úkoly při provádění záchranných a likvidačních prací stanovené Ministerstvem vnitra,
- e) organizuje zjišťování a označování nebezpečných oblastí, provádění dekontaminace a dalších ochranných opatření,
- f) organizuje a koordinuje evakuaci, nouzové ubytování, nouzové zásobování pitnou vodou, potravinami a dalšími nezbytnými prostředky k přežití obyvatelstva,
- g) organizuje a koordinuje humanitární pomoc,
- h) organizuje hospodaření s materiálem civilní ochrany,
- i) atd.

Hejtman

- a) organizuje integrovaný záchranný systém na úrovni kraje,
- b) koordinuje a kontroluje přípravu na mimořádné události prováděnou orgány kraje, územními správními úřady s krajskou působností, právníckými a fyzickými osobami,
- c) koordinuje záchranné a likvidační práce při řešení mimořádné události vzniklé na území kraje, pokud přesahuje území jednoho správního obvodu obce s rozšířenou působností a velitel zásahu vyhlásil nejvyšší stupeň poplachu,
- d) schvaluje havarijní plán kraje, vnější havarijní plán a poplachový plán integrovaného záchranného systému kraje.

Hasičské záchranné sbory krajů (HZSK) jsou podle zákona č. 238/2000 Sb. o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, součástí hasičského záchranného sboru. Jejich sídlem je (až na výjimky) sídlo kraje. Hasičské záchranné sbory krajů zřizují operační a informační střediska jako součást HZSK.

V rámci struktury krajského úřadu Olomouckého kraje je za krizové řízení zodpovědné Oddělení krizového řízení, které patří pod Kancelář hejtmána.

Koordinačním orgánem pro přípravu na krizové situace je Bezpečnostní rada Olomouckého kraje, která má 11 členů a byla zřízena hejtmánem Olomouckého kraje.

Hejtmánem Olomouckého kraje byla také zřízena Povodňová komise Olomouckého kraje (více viz subkapitola Opatření k ochraně životního prostředí, omezování vlivů narušujících krajinu a udržení kulturní krajiny), která je podřízena ústřednímu povodňovému orgánu a má 12 členů.

Olomoucký kraj dále vydává informační materiály v oblasti krizového řízení a protipovodňových opatření.

Obcím Olomouckého kraje poskytuje příspěvky na pořízení, rekonstrukci, opravu požární techniky a nákup věcného vybavení jednotek sboru dobrovolných hasičů (JSDH).

Podpora rozvoje Olomouckého kraje

Olomoucký kraj předložil v rámci 2. výzvy ROP Střední Morava (prioritní osa: 4 Technická pomoc, oblast podpory: 4.2 Podpora zvyšování absorpční kapacity regionu) projekt Podpora rozvoje Olomouckého kraje 2008–2010, který je zaměřen na podporu úspěšného a efektivního čerpání finančních prostředků z ROP Střední Morava. Jeho cílem je zlepšení informovanosti a zvýšení odborné připravenosti předkladatelů a realizátorů projektů, a tím zvýšení absorpční kapacity Olomouckého kraje a zajištění úspěšného čerpání prostředků ze SF EU v plánovacím období 2007–2013.

Hlavní aktivity vedoucí k dosažení cíle:

- elektronický bulletin e-info sloužící k propagaci a publicitě projektu: obsahem jsou články, informace, rozhovory a aktuality související přímo s problematikou poskytování dotací ze strukturálních fondů EU v rámci ROP SM. Jeho součástí jsou i články a aktuality o regionálním rozvoji v území Olomouckého kraje.
- pořádání konferencí a partnerských setkání s výměnou zkušeností (např. zástupců mikroregionů, MAS, atd.)
- vzdělávací semináře, kurzy, školení a workshopy, které jsou zaměřeny na zlepšení informovanosti a zvýšení odborné připravenosti předkladatelů a realizátorů projektů do ROP SM na území Olomouckého kraje, a tím i zvýšení absorpční kapacity regionu.
- podpora tvorby strategických dokumentů a analýz: do března r. 2010 byly zpracovány následující
- Analýza připravenosti integrovaných projektů na venkově (2009)
- Analýza poptávky po vzdělávacích kapacitách pro dospělé na území Olomouckého kraje (2009)
- Analýza potřeb rodin v Olomouckém kraji (2009)
- Analýza využití sportovních zařízení škol a školských zařízení veřejnosti (2008)
- Benchmarking poskytovatelů sociálních služeb v Olomouckém kraji (2009)
- Komparativní studie střednědobých záměrů Dlouhodobého záměru vzdělávání Olomouckého kraje a jednotlivých ORP (2008)
- Komplexní vyhledávací studie na zásadní infrastrukturní projekty oblasti cestovního ruchu (2008)
- Územní studie lokalit rozvojových ploch pro podnikatelské aktivity v rámci rozvojové oblasti nadregionálního významu Přerov (2009)
- Územní studie rozvoje cyklistické dopravy Olomouckého kraje (2009)
- Vyhodnocení dotazníkového šetření u obcí Olomouckého kraje (2009)
- poskytování informačního a poradenského servisu při přípravě a realizaci projektů,

- monitoring a evaluace,
- propagační a publikační činnost: např. vydání materiálu Vybrané projekty Olomouckého kraje a jeho příspěvkových organizací realizované z Regionálního operačního programu Střední Morava.

Tento projekt svým zaměřením navazuje na projekty Partnerství pro rozvoj Olomouckého kraje I. a II. realizované v letech 2005–2007 v rámci opatření 3.3 Společného regionálního operačního programu (SROP) Posílení kapacity místních a regionálních orgánů při plánování a realizaci programů.

Další, nezařazené aktivity Olomouckého kraje

a) Globální granty v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Olomoucký kraj plní roli tzv. Zprostředkujícího subjektu pro Globální granty v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK). Zprostředkující subjekt je subjekt, na který Řídící orgán (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy) deleguje výkon některých svých činností (zejména odpovědnost za výběr, monitorování a kontrolu projektů, ověřování žádostí o platby a zajištění odpovídající informovanosti potenciálních příjemců a jejich partnerů o možnostech financování z příslušných oblastí podpory OP VK a za jeho propagaci).

Globální grant představuje zjednodušenou formu předkládání projektů, kdy vlastní pravidla pro další poskytování prostředků jsou pro příjemce jednodušší. Příjemci jsou odpovědní Zprostředkujícímu subjektu za dodržení všech podmínek a pravidel globálního grantu a souvisejících právních předpisů.

Olomoucký kraj je zodpovědný za realizaci globálních grantů v rámci prioritních os 1 a 3 OP VK.

b) Soutěže

Olomoucký kraj se podílí na organizaci krajských kol celostátních soutěží, jakými jsou např. Vesnice roku, Zlatý erb či Podnikatel roku. Tyto soutěže jsou dvoustupňové, první kolo probíhá vždy v rámci jednotlivých krajů ČR, následuje kolo celostátní.

Vyhlašovatelé soutěže Vesnice roku jsou Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Spolek pro obnovu venkova ČR, Svaz měst a obcí ČR a Ministerstvo zemědělství ČR. Jejím cílem je snaha vyzdvihnout aktivity obcí, jejich představitelů a občanů, kteří se snaží nejen zvelebovat svůj domov, ale rozvíjejí i místní tradice a zapojují se do společenského života v obci.

Soutěž o nejlepší webové stránky a elektronické služby měst a obcí Zlatý erb, jejímž cílem je podpořit modernizaci místní a regionální veřejné správy prostřednictvím rozvoje informačních služeb poskytovaných občanům i specifickým skupinám uživatelů s využitím internetu a ostatních elektronických médií, vyhlašuje Sdružení Zlatý erb.

Soutěž Podnikatel roku, která vybírá nejúspěšnější průkopníky v oblasti podnikání, vyhlašuje společnost Ernst & Young. Jejím cílem je ukázat veřejnosti vynikající osobní příklady na poli podnikání, které mohou být vzorem pro mladé, začínající podnikatele.

c) Zahraniční aktivity

Vyjma investičních projektů v rámci přeshraniční spolupráce s Polskou republikou, které byly popsány u jednotlivých veřejných služeb (hl. v oblasti dopravní infrastruktury, cestovního ruchu, atd.), Olomoucký kraj spolupracuje s tímto sousedem na dalších aktivitách a výměně zkušeností, stejně jako i s dalšími regiony různých evropských států.

Velmi důležitou aktivitou Olomouckého kraje je zastupování jeho zájmů v institucích EU. Na základě usnesení Rady Olomouckého kraje je zastupování OK realizováno prostřednictvím mezinárodního partnerského konsorcia Seven Partners a r. I., HAL9000 Limited a EMD, spol. s r.o. Hlavním cílem efektivního působení regionálního zastoupení kraje v Bruselu je posílení dialogu Olomouckého kraje s evropskými institucemi tak, aby mohl

plnohodnotně využít výhod, jež plynou z členství ČR v Evropské unii. K zajištění tohoto cíle slouží informační aktivity v Olomouckém kraji (Newsletter, tematické zprávy), zapojení subjektů Olomouckého kraje do činnosti zastoupení, lobbying, technická podpora a v neposlední řadě reprezentace a propagace Olomouckého kraje v institucích EU. Důležitým nástrojem plnění cíle fungování regionálního zastoupení v Bruselu je Místní pracovní skupina, která je složená ze zástupců obcí, zájmových sdružení, univerzit, neziskových organizací, atd.

d) Aplikace metod kvality řízení veřejné správy, elektronizace veřejné správy, zavádění veřejného internetu

Olomoucký kraj se snaží v souladu s klíčovým dokumentem zastřešujícím problematiku zvyšování efektivity veřejné správy „Strategie Efektivní veřejná správa a přátelské veřejné služby – Smart Administration v období 2007–2015“ zkvalitnit procesy a zavést účinný systém řízení kvality, metod práce a organizace, a to s cílem zvýšení efektivity fungování veřejné správy, snížení finanční náročnosti a zlepšení dostupnosti služeb – např. zaváděním metod kvality CAF (společný hodnotící rámec, neboli metoda zlepšování organizace pomocí sebehodnocení), Benchmarking (porovnání s nejlepším za účelem nalezení dobré praxe a její uplatnění), Balanced scorecard (metoda „vyvážených ukazatelů“, metoda k řízení strategického plánování). Dalším cílem je modernizace správy prostřednictvím rozvoje informační společnosti.

V oblasti územní samosprávy se ukazuje, že je nutno zlepšit spolupráci mezi krajskými úřady a obcemi a je třeba podpořit komunikaci a koordinaci mezi státní správou a samosprávou za využití moderních metod řízení a ICT.

e) Investice do obnovy vlastního majetku

f) Projekt Rodinné pasy

Olomoucký kraj je s dalšími 6 kraji ČR zapojen do projektu Rodinných pasů. Rodinné pasy vznikly jako projekt na podporu rodin s dětmi. Jeho podstatou je vytvoření a realizace systému poskytování slev a dalších výhod rodinám s dětmi do osmnácti let věku. Poskytovatelé slev jsou všechny subjekty nabízející slevu na Rodinný pas. Jedná se o příspěvkové organizace i soukromé subjekty na celém území České a Slovenské republiky a v oblasti Dolního Rakouska. Slevy jsou nabízeny ve výši 5 – 20 %, u volnočasových aktivit až 50 %.